

IJA # 700

ספר דעת ותבונה

Sefer Da`at u-Tebunah

Joseph Hayyim ben Elijah al-Hakam

Fragment of Hebrew text, possibly containing a name or title.

Fragment of Hebrew text, possibly containing a name or title.

Fragment of Hebrew text, possibly containing a name or title.

Fragment of Hebrew text, possibly containing a name or title.

Fragment of Hebrew text, possibly containing a name or title.

Fragment of Hebrew text, possibly containing a name or title.

Fragment of Hebrew text, possibly containing a name or title.

Fragment of Hebrew text, possibly containing a name or title.

Fragment of Hebrew text, possibly containing a name or title.

Fragment of Hebrew text, possibly containing a name or title.

Fragment of Hebrew text, possibly containing a name or title.

Fragment of Hebrew text, possibly containing a name or title.

יהי כונה

אלס לבדה חת' קודם
ידם י"נה לבדה וכו' כמ'
אחיה הנקודה הנדסה
ומתפשטה על המ' על
ח"ק כמו שכתבתי למעלה
ה' הוה הוא ש' ג' ה' עולם
המתפשטה כמ' נעשית נקבא
עמה הטע' ה' מ"ה ג' שפה
א' חת' עד למטה כמ'
נקודה דס"ג וכו'
וה' ה' ע' סוס כמ' וכו'
ובאר בע"ה:

עולם האלילות דעתיק ודאריד
ה' מ' מ' מ' כמ' כמ' כמ'
מ' מ' מ' מ' מ' מ' מ' מ'
די החלבוש נעשו כולם ז'
נמלא שבוה יכולת בכל'
על ונים על ידי ה' ה' ה'
"כ נמלא כי הכלים של
פשוטם מ'
י"ה ב' כס'
ה' ה' וכו'

אדם מ' ה'
נשו אלה ב' ה' ה'
אך ש' מ' מ' לבדו
כי כאשר ש' מ' ה'
פ' עמו ממש ויהי אור
שפע עמו כמיון ה' ה'
י"ו הכל והכל נקרא
ה' אחותו ונמלא
"כלל ע' מ'

ל' ס'
וכו'
וכו'
וכו'

דק

דער

שם אדם אינו נופל אלא בר
 וכמ"ס הכתוב זכר ונקבה ברא
 שם מ"ה היא
 ויהי זאמר ושרי אינו נקרא
 ושרי שרי משם מ"ה ל
 ומשם מ"ה הנוקבין וא"כ
 נקרא אדם כי הענין
 ביה בירורי שרין חברו ולר
 שם ב"ן עפל אל ויונק ומקב
 הבת ששם בני אהאחד ש
 על שמו ומה שיהא ינה נו
 כי נח הבת נכלל בבן וכן שם ב"ן
 השרה הן הזכר המברר זה ב"ן שה
 ר אלו כנו"ל ולכן אינו משב
 לו שום תקון אלא על ידי מ
 השרה ובעבור ששניהם יור
 מ"ה וזה"ך בעת הזוג מ
 זוא ה"ה דב"ן ונסר
 הכל היה
 בחינות יש ר
 אה

מן קומה
 מן מנגד סוס
 מן קומו ושיעור נאפש
 האלילות ונקודה ו
 דעתק יומין וגם ית
 עסיק יומין דכ"ה י
 בנקובים ועד
 דמ"ה והלביטת י
 מן

אה
 מן

הזוהר ב
יהענין הוה
רס כגמסד ומחפסס
דא"ק הוה מקום המוח
חוף הראש בפני
ושם היה מקום
עם אורות דא"ק
זה עלמו שר
אור
שני
ל
מ
ה
קבא דמ"ה והבן זה
עלו אורות ס"ג למעלה העלי מ"ן
דא"ק אורות ע"ב ואז קולד י"ח אור
וכן כנס ז' אורות המלכים הזכר
וכבר נהפך מהלך אז לצדד ומצדו עמו וענין זה
ולטוה תקון ע"ס האצילות והנה הכנה של
וכבר נחבאר כי מן הטעמים של מ"ה
דעתיק יומין ומן הטעמים דנקודות
מלכים נעשה נקבו דעתיק יומין
נעשה דכוהא דא"ק ומתקין דס"ג
דא"ק וכו' ד"ז בכל הא"ק
וכר מילואו דס"ג יומין
של א"ק ומתקין
מקום מלב הנקוד
יש הפרש אחר
עומד וכנגד טבוכו
כמו שהיה בחחלה
מלך ס כטודע אלא
בחתום נבחינה המלכים ס"ד
(ומן)

למה הנה
מן הו"מ שחתי
גידה ממנו ונתחלקה ש
אשה ובעלה או נשחתי
שן והיא הו"ה דב"ן
מהיטבאל מ"ה
הנוקבא הו"ה
דסה"ן:

ח"י
או נוד
ואז נברא ה
שס ב"ן בפנים

העיינין מטיבורו
שבחון עד שחזרו להזדווג וכו'

שס מ"ה בפנים ובחון והוא
בחון כמ"ש חו"ל ע"פ ביום עשות
במ"ש העולם כי מליחות העולם ה

לבר שהס זו"ן אלא שבראשונה היינו
דן שהוא משס ב"ן ואח"ך הו"ן

כל זה שס מ"ה וב"ן נקרא סי' ע"א
ד' בזה פרשה נח דף ס"ד ע"א חיתא ח"ה

ח"ה ירא בללותין לעילא דכד רעותא עלאה
א קיימא על ההוא כמותא דלא חתידע וכו'

שס כלל ילמין רישא דסתים יסיר לעילא וההוא
רישא ח"ה חפיק ולא דיע, ונסיר מאי דנסיר

כלא בס ולא הנהרה
חז פריסו החסרם וכו' ההוא פרשא
ברדיו דההוא מטבבה עלאה, וכו' ולא מטי עד ההוא

פרשא, נסיר מאי דנסיר, וכו' חסו מחשבה עלאה נסיר
בנסירו, סתים דלא דיע, וכו' לא ידע, כדון
בטש האי נסירו דמחשבה דלא

בנסירו דפרשא
דקיימא

עליון
ומן הגה
ון דא
יהא
ל

דס
ין
ו
ה

לח

בבונה

יה ה

דעה

יסודות ומדוננו ע"כ הכולל בכל
 וזו זה הקדוש הממיר ונעל
 היה בנח דא"ק. ובחלה הולידו וכו' חו
 שם ב"ן והוא החילוניות דב"ן הכולל
 פנימיות דא"ק והיה כל מה שהיה בשם ב"ן הקדוש
 היה כבוד שצירת הכלים כבוד. ואח"ך היה כל כבוד
 פלגית מ"ן וזו הקדוש בפנימיות דא"ק הכל כבוד
 האמור ממש כדי להוליד להאיל להוליד שם מ"ה החדש
 המחוק כל הולמות כמ"ש רבינו ז"ל בס' מבוא שערים
 ש"ב ח"ג פ"א י"ז יכול לריכס לעלות למעלה בסוד
 מ"ן במקום עליון בשרש אשר ילאו משם וסם
 בפנימיות דא"ק העלו מ"ן במעצם של ס"ג שלו
 כלל בפנימיות הא"ק ולא בהכלים היולאים ממנו
 ולא בשרש אורות אה"פ בפנימיות הא"ק
 שהם שהם בחינת נוקבא כבודע הוגו
 היה בהם קום שצירת כלל א"ה ג"כ
 דמ"ג הוא בע"ב דא"ק ש
 פנימיותו שהם המוחין שלו
 אור חדש והיא שם מ"ה
 המלח דא"ק כו
 יורה האור

היולמות שהם למטה מן ה
הוענין הוא כי על ידי עלות א"ה
 מדונן בחינת ע"א מעבירו וזו
 שם בחינת הטעמים קדונון רוחין
 כבודע כי חלו הטעמים ל"ג בהן רעויות לכל הטע
 חלו ג' בחינות הטעמים וזה ואיזה חו מני"ו בחושבנא
 ומדוננו עם בחו"ט בטעמא דקיימי במחשבה ולא
 והכלים היוצאים מהם והולין לא קיימי לא ברעוהא ולא
 פנימיותם ועלמותם והספין בה ולא הספין באלין קיימי
 אור חדש והוא כמ"ה וכל אשן רביריו זרזא דמחשבה
 י"ש בו כל הדון א"ן ס'

וכבר

כודעתך לידעו
 בחינתו וזה שאלה
 הטעמים של מ"ה הוא
 הם א"ה והתנין הם ה
 של מ"ה נקרא דכ"ה
 שנסברו הכלים
 החדש הזה הכל
 י"מים וס"ג ונכריהו
 גדול ומעולה מן ה"ס
 מנכ"ס שמשו ונסברו
 הזה היה בו מיתו
 סגור ובפרט כי מה שה
 לכל ית ה"ג כולו חלח
 כבוד רבין שבח"ה י"ס ב"ן כללות
 אחריות וזו קשה לומר שיהיה
 של א"ה וזו הטעמים של ס"ג יא"ה שהם
והנה דמ"ה ג"ל זה ה"ה ה"ה
 הנה בסוד צימיות א"ק רביריות
 הקדושים ע"ס"ג מ"ה ב"ן שיעו
 ומחפשים בו זה האופן כי
 שבו מהשט בגלגולה עד ס
 רבירית דרך ה"ה ה"ה ה"ה
 י"ג שבו נחשבו
 ב"ן
 ה"ה

דעת

פרק ד

תבונה

סוד עליית מ"ן שמעלים מ"ה וב"ן ג' ...
ולמטה לעילא למ"ג מ"ה ב"ן דס"ג הכולל שהס'
ישכו"ה לעילא לע"ב הכולל הוודוועס ע"ש דס"ג
קיימא על ההוא רעוהא דל"ה אחידע
ל"ל לעלמין, הס סוד מוחין דא"ק פ"ג
הכולל עם ע"ג דס"ג הכולל, ולכן כפל כל הגי' דלא
אחיידע כנגד ע"ג הכולל, ולא אחפס כנגד ע"ג דס"ג
הכולל כלל לעלמין:

רישא דסה"ס יתיר לעילא, פירוש הוא מ"ס רבינו
ל"ל בשער שבירת רגלים פ"ז וז"ל א"ק כולל
טכ"ז בעלמותו וכל אחד מ"לו הארבעה כלול מארבעתם
יוול"ה ממונו ג"כ אודות לחון שהס ענפיו וכו' ע"כ הוא
חין דליות נגד א"ה דאליות ולעילא מגולגלתא דליות
בחי"ת דוגמת דעתיק דאליות יע"ש, כו'
דליות ה' עתיק דאליות שהוא למ"ג
כולל וע"כ מ"ד מאד מאד על המוחין דה"ק
הכולל, וזהו שחמ"ל ד"ס
כי הוא עלי' מאד יתיר
על גולגלתא
א"י דאפיק ולא ידע
ההוא דוגמת

סוד הכתישה דחמ"ר בט"ס הח'
תבונה דלא אחידע:
דקיימא דנהיר עמה דלא ידע
ול"ה יידע ולא אחגלייא, פירוש והזכר
דעתיק כפר דמ"ה גס כו"ה בכוד הזווג בט"ס בנהירו
דפרסא היא סוד הנוקבא דקיימא דנהיר הדיר
זווגייתו חמ"ד דלא פסיק כמ"ס רבינו בשער או"ה פ"ג
יע"ש. ושלש הואדים ח"ו דלא ידע ולא אחידע ולא
אחגלייא כנגד שלש ספיקות שיש ברישא דלא אחידע
כמ"ס רבינו בשער ידיות פ"ג וז"ל וקנה כבר הוא פשוט
אלניו כי ב' יתירה לעשה מן כפר דכתיב
דמ"ה זמן
ז דכתיב דב"ן ואין כאן
חבל הספק הוא מה
שתי בחינות ובבחינה
חונה השניה יש בה
ימות ועיקרם הם
אלו:

בט"ס בנהירו
רוש כי מדע שכל
זווג הראשון שלהם
כי הזווג הראשון
גופס, וזווג השני
זפי"ס שתחתיהם, ועיין
זא, ובדין זווג שני דהא
אחיידע שהיא נוקבא דעתיק בט"ס
בנהירו דפרישא הוא היסוד כמ"ס
כרו' בשער מ"ד ומ"ן פ"ה ונהרין בסוד
ז"ן ועתיק ובידרו הכולל ל"ה ח"ה
ז"ן וכללן לאו חיון נהורין ולא ח"ה
ז"ן ולא חיון נש"ן ולא ח"ה
ז"ן וכחבו רבינו על ככל מקום
ז"ן נקרא בחינת נפש, וז"ל
ז"ן, ואב"ה בחינת חיה, וז'
הולדת ח"ה
ז"ן

דחיקתו
מן ולא דיי
ירוש נעשה כ
פ"ד ו"ל כי
נדרה עמי דנהיר

ואתעבירה

מאן דקיימא בהו, שהמלכות נוקבא דז"ה
בחינת רוח, ואימא בחינת
בחינת יחידה, והנה כהב רבינו ז"ל
ו"א פ"ד ו"ל כי כבר דעתה
האילות ותחמו הוא סוד תפעה
נכורין ולא אינון רוחין, והס
המחשבות בכל האילות יע"ש, וז"ס
ונקביה המליא יחידו ותקנו חת
ט" היכלין הס הט"ס לחו אינון
אינון רוחין בחי' רוח, ולא אינון
וליה מאן דקיימא בהו בחינת
כהר דכל כללות האילות יע"ש
בקוק היו"ד :

רעותא

דליהו חד מנייהו בחושבא
בחריהו, פירוש הנה גודע מ"ס
אבי"ע ובשטר דרושי אבי"ע
כל פרנסי האילות שהס אימא
ל אור הא"ס ז"ה אלא דוקא
אליהם באבא, והנה כשנעשה
ז"ס אבא חכמה, אימא בינה
עו יסוד, מלכות שבועיה נוקבא
חוק מא"ה ש"ה אבא, וז"ס
שהס הע"ס דכל כללות האילות,
דקיימו בלבו כל הטעשה
דמחשבה שהא אבא כאמור
איהו עלמו אבא חכמה הנקרא
בחושבנה שהא בחינת חכמה
דעוהא וילסון למרדף בחינת
דא"ה לקבל הארה, וז"ס מהס :

בשעתא

דקיימי במחשבה ולא מתדבקן ולא

אבחריה ולאחנהרה
עלאה שהס מ"ה
ולמפ למרדף אבחריה
הקדוש והגורא הטמיר
השפט בסוד

מ"ס רבינו ז"ל
והנה אחר שלמלס
נופו במקוס טיבורו
יהי רקיע בתוך

הנקדים
ט"ס הגות חד פרסא
מבעת כדי שיפסיק בנתו

ובגור פריסא ברדעי דהה
מטי וג מטי עד ההוא פריסא
ההוא למעלה ולטיס מההוא פריסא
שעלו מ"ה וז"ן הקוליס שהס מח
מן המוחין קדישין גשור מיידי
ז"ל שס שעיקר האר שס ותלה
הכוללים נשארן מן הפנסא ולמפלה
בדוחק ואז בוקע פרסא יד והאיר
ולמטה יע"ש, וזהו מטי ויא מטי
הפרסא וירד האיר שאר הגוף :

נהיר

מאי דנהיר, פירוש עא האור
ולמטה ומאיר שאר הגוף :
וכדין איהו מחשבה עלאה נהיר
דיע, פירוש וכדין איהו מחשבה
ז"ה דמלכות דא"ק שהס עלמס
נהיר בנהירו סחיס הוא בחינת
דמ"ה שאין לנו שום הסנה
דע, פירוש זכר דעתיק :

נהירו דמחשבה דלא אחידע, פירוש
ד עתיק פ"א ושס תראה שרדל"ה
נוקבא דעתיק וכל בטישה גודע
יוג עתיק ונוקביה והיא העלחה

ואלין לא קיימי לא ברעותא ולא ב...
 בה ולא תפסין פירוש הנה נודע מ"ד
 הנסירה פ"ד שכל המשכת המוחין
 חכמה סתימאה דא"ה ומחירא דכ"ה
 רבינו ז"ל בשער מ"ד ומ"ן ע"ס. ובשער הנסירה כ"ה
 וז"ל אמנם אין כח מוח עלאה עלמו יחד עד א"ה
 כי גדלה מטלהו עד מחד לכל זה המוח דא"ה כל
 גילויי הוא בדוקא דא"ה וכו' כ"ה שני מילות מול
 הח' ומול ה"ג והם זכר ונקבה, ומח' שהוא דכר
 נשפע כח בא"ה, ומח"ג שהוא נוקבא נשפע כח בא"ה
 יע"ס. באופן שכל המוחין קדישין וכל השפע על ידי תלת
 רישין קדישין דא"ה שהם יתר ואחירא דכ"ה ומוח
 סתימאה הם נמשכין ואין א"ה יכולין להלך מהם ענמם
 מרוב גודל מטלהם, וח"ה יקבל ח"ה על ידי שתי
 המילות שהם בחינת סוד הדעת דא"ה. וזהו דאמר
 בשעתא דקיימי במחשבה שיהא עת ושעה
 המוחין, וקיימי אהא ואימא במחשבה,
 לה מחדקן מוח דא"ה לא"ה ולא
 אינם מקבלין ח"ה וז"ל המול
 דא"ה לא קיימי הם
 ולא במחשבה שהם
 האמה מקבלין הם
 חכמים מהם ענמם א"ה על ידי
בארין קיימי ר' רז"ל דמהימנות
 פירוש ענין כל מה שהו
 א"ה פ"ג ופ"ד לאשמעינן היות חלק
 בחינות סוד חי העולמים כי מהו
 מחפשט חיות לכל העולמות כולם וגם
 יע"ס. וז"ל באלין שהם חלק רישין דא"ה
 דמהימנות זה המוחין קדישין וז"ל
 החיות לא הויתו

ואלין לא קיימי לא ברעותא ולא ב...
 בה ולא תפסין פירוש הנה נודע מ"ד
 הנסירה פ"ד שכל המשכת המוחין
 חכמה סתימאה דא"ה ומחירא דכ"ה
 רבינו ז"ל בשער מ"ד ומ"ן ע"ס. ובשער הנסירה כ"ה
 וז"ל אמנם אין כח מוח עלאה עלמו יחד עד א"ה
 כי גדלה מטלהו עד מחד לכל זה המוח דא"ה כל
 גילויי הוא בדוקא דא"ה וכו' כ"ה שני מילות מול
 הח' ומול ה"ג והם זכר ונקבה, ומח' שהוא דכר
 נשפע כח בא"ה, ומח"ג שהוא נוקבא נשפע כח בא"ה
 יע"ס. באופן שכל המוחין קדישין וכל השפע על ידי תלת
 רישין קדישין דא"ה שהם יתר ואחירא דכ"ה ומוח
 סתימאה הם נמשכין ואין א"ה יכולין להלך מהם ענמם
 מרוב גודל מטלהם, וח"ה יקבל ח"ה על ידי שתי
 המילות שהם בחינת סוד הדעת דא"ה. וזהו דאמר
 בשעתא דקיימי במחשבה שיהא עת ושעה
 המוחין, וקיימי אהא ואימא במחשבה,
 לה מחדקן מוח דא"ה לא"ה ולא
 אינם מקבלין ח"ה וז"ל המול
 דא"ה לא קיימי הם
 ולא במחשבה שהם
 האמה מקבלין הם
 חכמים מהם ענמם א"ה על ידי
בארין קיימי ר' רז"ל דמהימנות
 פירוש ענין כל מה שהו
 א"ה פ"ג ופ"ד לאשמעינן היות חלק
 בחינות סוד חי העולמים כי מהו
 מחפשט חיות לכל העולמות כולם וגם
 יע"ס. וז"ל באלין שהם חלק רישין דא"ה
 דמהימנות זה המוחין קדישין וז"ל
 החיות לא הויתו

ואלין לא קיימי לא ברעותא ולא ב...
 בה ולא תפסין פירוש הנה נודע מ"ד
 הנסירה פ"ד שכל המשכת המוחין
 חכמה סתימאה דא"ה ומחירא דכ"ה
 רבינו ז"ל בשער מ"ד ומ"ן ע"ס. ובשער הנסירה כ"ה
 וז"ל אמנם אין כח מוח עלאה עלמו יחד עד א"ה
 כי גדלה מטלהו עד מחד לכל זה המוח דא"ה כל
 גילויי הוא בדוקא דא"ה וכו' כ"ה שני מילות מול
 הח' ומול ה"ג והם זכר ונקבה, ומח' שהוא דכר
 נשפע כח בא"ה, ומח"ג שהוא נוקבא נשפע כח בא"ה
 יע"ס. באופן שכל המוחין קדישין וכל השפע על ידי תלת
 רישין קדישין דא"ה שהם יתר ואחירא דכ"ה ומוח
 סתימאה הם נמשכין ואין א"ה יכולין להלך מהם ענמם
 מרוב גודל מטלהם, וח"ה יקבל ח"ה על ידי שתי
 המילות שהם בחינת סוד הדעת דא"ה. וזהו דאמר
 בשעתא דקיימי במחשבה שיהא עת ושעה
 המוחין, וקיימי אהא ואימא במחשבה,
 לה מחדקן מוח דא"ה לא"ה ולא
 אינם מקבלין ח"ה וז"ל המול
 דא"ה לא קיימי הם
 ולא במחשבה שהם
 האמה מקבלין הם
 חכמים מהם ענמם א"ה על ידי
בארין קיימי ר' רז"ל דמהימנות
 פירוש ענין כל מה שהו
 א"ה פ"ג ופ"ד לאשמעינן היות חלק
 בחינות סוד חי העולמים כי מהו
 מחפשט חיות לכל העולמות כולם וגם
 יע"ס. וז"ל באלין שהם חלק רישין דא"ה
 דמהימנות זה המוחין קדישין וז"ל
 החיות לא הויתו

כתב רבינו ז"ל וזהו כ"ה
 פ"ט וז"ל אחר
 חלה ילאו עשרה הנקודות
 ילא אור הקדש שם מ"ה וכו' שתי נעשה כל עולם
 האלילות, כי כל הנקודות דבחינות נעשו משם
 מ"ה החדש וכל הנקודות נעשו משם ב"ן שתי הנקודות
 הנו' ונתחיל לב' שתי עתיק יומין שבאלילות לד
 הדכורא וכו' נקבא חבו' וכל זה מתחיל מן חלו
 הפארה דה' הנקרא עבד עד סיום הרגלים והוא
 מלבין ח"ה ש"ד מלבין ח"ה לא"ה מחלי הפארה
 ולמטה מתחיל אחר מאמר אחד באדרת באינו דף
 ח"ה ח"ה על ח"ה דכל עתיקין סתימא, דכל סתימין
 וכו' דהתקן אפיק ט' נהורין דלחטין מניה וכו'
 יתן שדע כן עיקר זה השם של עתיקא קדישא אינו
 אלא הא"ס המלבש תוך הכתר דאלילות ואמנם הא"ס
 הזה אינו הא"ס העליון עלמו אלא רק הא"ק שהוא
 נקרא א"ס בערך עולם האלילות אשר מטיבירו י"ט
 הוא המלבש תוך י"ס דאלילות, ותחלת המלבש י"ט
 תוך פדוף עתיק יומין הכולל י"ס שבו וכו' הנעשות
 בו הוא ע"ד שנבאר בש"ה ח"ה א"ה מלבין א"ה דז"ה
 א"ה מטיבירו ולמטה וכן דוגמת ז"ה המלבין א"ה
 א"ה מן העבור ולתתא וכמ"ס במקומו ז"ן להארין
 כי משם מדענו:
והנה בחינת הא"ק הזה מטיבירו ולתתא המלבש
 תוך העתיק הוא הנקרא א"ס בדרבם וכו'
 הנקרא עתיקא קדישא כי הוא הא"ק י"ט
 פרופי האלילות, ואמנם אינו י"ט

כתב רבינו ז"ל וזהו כ"ה
 פ"ט וז"ל אחר
 חלה ילאו עשרה הנקודות
 ילא אור הקדש שם מ"ה וכו' שתי נעשה כל עולם
 האלילות, כי כל הנקודות דבחינות נעשו משם
 מ"ה החדש וכל הנקודות נעשו משם ב"ן שתי הנקודות
 הנו' ונתחיל לב' שתי עתיק יומין שבאלילות לד
 הדכורא וכו' נקבא חבו' וכל זה מתחיל מן חלו
 הפארה דה' הנקרא עבד עד סיום הרגלים והוא
 מלבין ח"ה ש"ד מלבין ח"ה לא"ה מחלי הפארה
 ולמטה מתחיל אחר מאמר אחד באדרת באינו דף
 ח"ה ח"ה על ח"ה דכל עתיקין סתימא, דכל סתימין
 וכו' דהתקן אפיק ט' נהורין דלחטין מניה וכו'
 יתן שדע כן עיקר זה השם של עתיקא קדישא אינו
 אלא הא"ס המלבש תוך הכתר דאלילות ואמנם הא"ס
 הזה אינו הא"ס העליון עלמו אלא רק הא"ק שהוא
 נקרא א"ס בערך עולם האלילות אשר מטיבירו י"ט
 הוא המלבש תוך י"ס דאלילות, ותחלת המלבש י"ט
 תוך פדוף עתיק יומין הכולל י"ס שבו וכו' הנעשות
 בו הוא ע"ד שנבאר בש"ה ח"ה א"ה מלבין א"ה דז"ה
 א"ה מטיבירו ולמטה וכן דוגמת ז"ה המלבין א"ה
 א"ה מן העבור ולתתא וכמ"ס במקומו ז"ן להארין
 כי משם מדענו:
והנה בחינת הא"ק הזה מטיבירו ולתתא המלבש
 תוך העתיק הוא הנקרא א"ס בדרבם וכו'
 הנקרא עתיקא קדישא כי הוא הא"ק י"ט
 פרופי האלילות, ואמנם אינו י"ט

האלימות וכמו שנודע דא"ס עמיר
 בחיקויים דף וא"ו ובהיות הא"ס הו
 חתקרו עתיקה קדישא בפרטות
 נקרא לפעמים עתיקה קדישא על ש
 זו הנקרא כך כנו' ואמנם תלת רישין
 דא לגו מן דא ובגו כולם מחלשם הו"ס וכו' ועם היות
 האמרו כי הא"ס מחלשם בהיקף תלת רישין ודאי כי
 ה"ס הא"ס מחלשם באמיתות אלא רק ברישא עילאה
 דכלהו שהוא העתיק יומין ורישא תניינא מקבלת אור
 הא"ס דרך מסך רישא עלאה, ורישא תליתאה מקבלת
 דרך מסך השני רישין אך להיותם כולם בחינת רישין
 ליה אמר שהא"ס מחלשם בכלם כי אלו השלשה מקבלים
 אור הא"ס יותר בזכות משאר האלימות, והנה העתיק
 יומין הוא הנקרא רישה עלאה דלא ידע ולא חסידע מה
 דהוי ברישא דא והיא העליונה שבשלשה רישין כנו'
 ואמרו ולא ידע ר"ל כי האי רישא שהוא עתיק עלמו
 אינו יכול לידע ולהשיג את הא"ס אשר בהיקף רישא דא,
 והנה בערכנו אמר עוד ולא חסידע מה דהוי ברישא
 דא, וקשה דפשיטא דאם הוא עלמו לא ידע מא"ס
 לנו לא חסידע, אך הכונה כי הרישא עלמה כבר
 יודעים מליחותה מה היא שהיא בחינת עתיק אמנם
 דהוי גו ההוא רישא זהו מה דלא חסידע וכמ"ס בש"ה
 פ"ד, גם לריך שחדע כי האי דקאמר דלא חסידע מה
 דהוי ברישא דא, הוא ברישא דנוקבא דעתיק ולא ברישא
 ד"בזרא דעתיק, כי רישא דזכורא כבר ידענו שנעשית
 ית הכתר של מ"ה כולו, אך רישא דנוקבא
 משם ב"ן כנו"ל לא ידענו מה בחינת
 חסם וכו' פכ"ל זל"ה:

כד חתקו חפיק תשעה נהורין
 זינו וכו' והם הם אותם הנזכרים בפ'
 שבתה תקו' דף רכ"ז ודף רס"ט וז"ל
 "חשבה דלא חסידע בטעם בנחירו דפרישא"
 זרין ואתה ו תשעה היכלין, ויכלין לאו אימון נהור'
 לאו אימון יומין ולא אימון נשמתין ולא חית מאן דקיימא
 ביה וכו', ואלה שמותם כגון נוכמה בינה חסד גבורה
 תפארת נח הוד יסוד, והם נקראים א"ה שהוא ספירת
 הכתר של כללות עולם האלימות, ועוד יש בחינה עליונה
 מכולם והיא נקראת רישא דלא חסידע והיא נקראת אלגינו
 בשם עתיק יומין, והרי נשלמו לעשרה ספירות שהם השרשיות
 ומקוריות והם חיות לכל העולמות ולכל האלימות כולו:
ברך העולה לריך שחדע כי אור הא"ס למעלה מן
 הפל ותחתיו היא רישא דלא חסידע שהיא
 נקראת אלגינו תמיד בשם עתיק יומין ותחתיו הוא אלו
 הפל ספירות השרשיות אשר כולם הם בא"ה
 השרשיות חוץ עולם האלימות כולו עד סוף
 היותם בכל ענין התפתחותם עד ל"ה
 כי בהתחבר עתיק יומין שהוא נקרא
 חסידע עם תשעה
 עשר ספירות גמורות
 נכספת בשם ספירה:
 תלכות הנזכרה ולא נתגלית באלו
 ספירות השרשיות אמנם אח"ך נתגלית
 בא"ה רק ע"ס מכתר ועד יסוד,
 ח"י עתיק יומין וכאמור ונשאר א"ה
 עד אכל מן האור של התפשטות נה"י
 דעתיק יומין המתלבשים בא"ה משם נעשה בחי'
 המלכות ד' נשלמו בו י"ס וזוהו תבין, טעם אך
 נקראת המלכות בעלה וזוהי לראש פינה וזוהי
 לעתיד יתגלה מן השמש ו

הוא מבוז שערס רק ראש
 האלימות כי דברים אלו
 ל הענין הזה של תלת
 הדרוש של תלת רישין
 רבינו זל"ה אשר
 יחזור אדרת האוינו, כי
 מבוז שערס ובספר עץ
 חיים הגה בשער מ' חב"גנו' בזה הדברים
 פירשתי בראש ובהוספת לו אלו הן דבריו ממש וז"ל:
בראשונה לריך אל
 ענין השם הזה
 הנקרא בשתי
 עתיקה דכל עתיקין וכו' כבר ידע כי הא"ס האליל
 את ה"ס ואמנם הוא גניז ועמיר בש"ה ה' הכתר כנו'
 בחיקויין, והטעם הוא כי בהיותו עמו וגניז בכתר
 אפשר שהגלה אלינו קלת הארש מוטו מש"כ בהיותו
 מסתלק ח"ו מחוכו, והנה בחי' הכתר הנה ה' יסתלק
 ונכלל בתלת רישין הנו' למטה וז"ל ג' רישין אלו דא
 לגו מן דא וכו' והא"ס מהעלם ונמלה בהורג' אז
 מ"ש רבינו ז"ל צ"ס מ"ש הנו' כי הא"ס הזה קו' על
 א"ק שהוא נקרא א"ס בערך עולם האלימות שביל שבו
 מחלשם קו הא"ס ואור הנרנה"י הנמשך מן א"ס העליון
 ובגו ליקל בפרק ד' ודוק] ובהיות הא"ס נמלא ומתעלם
 בהוכס אז הוא הא"ס נקרא בשם עתיקה דכל עתיקין,
 ומ"ש לקמן האי עתיקה קדישא עמיר וגניז וכו' ונמלא
 כי עיקר שם הזה דעתיקה קדישא הוא הא"ס אלא שגם
 התלת רישין הנו' נקראין גם הם בשם עתיקה דכל
 עתיק, לבחינת התעלמות הא"ס בחוכם:

וגם דע כי הענין
 מ"ס יען כ' מן
 מעשר ספירות, וגם אלו
 אשר למטה מן רדל"ה הנו' הם
 מהם כוללות עשרה, והם מתפשטים
 מקומות שהם א"ה ו"ה ויקבא דו' בחופן
 הם תלת רישין דא"ה וחג"ה הם תלו רישין דו"ח
 הם תלת רישין דנוקבא דו"ה וזה הסוד הנו' במקור
 כי תלת מוחין דנוקבא דו"ה הם סוד נה"י ויש
 אמנם א"ה תכלילין במולא וכמבואר במ"ה אך תכלילין
 במולא ולכן לא נזכר מליחותם באדרת רבא דנשא אלא
 באדרת דהאוינו נבאר עניינם הטעם כי עיקר מה שנתחדש
 אדרת האוינו הוא ענין א"ה שג' הזכרו באדרת נשא:
ג דע כי ההוא רדל"ה הנו' שהוא לעילא מן תשעה
 ספירות השרשיות הנו"ל אין בו זום תפיסה כלל
 אצל אלו התשעה ספירות שרשיות אשר תחתיהם הם
 המתפשטות בדרך הנו' בשלשה מקומות ינו':
ידע כי מ"ש באדרת האוינו תלת רישין ותכלין דה'
 לגו מן דא ודא לעילא מן דא, הם ג' רישין אלו
 א"ה הוא רישא עלאה דלא חסידע הנו' הנקרא
 ק' יומין והב' רישין הם ב' ספירות השרשיות מן
 התשעה ספירות השרשיות הנו' והם הנקראים כתר
 וחכמה והם זרין רישין תחתין והרי הם ג' רישין
 הנו' בא"ה:

ונתחיל ענה לבאר ענין ה"ס שהאליל הא"ס, דע
 החלה וראשיה [קאי על האלימות] כל מה
 האליל הא"ס הם עשרה ספירות השרשיות ומקוריות
 ידע ומקור אל כל האלימות כולו והם עשרה
 י"ה י"ה הנקראת א"ה, ואלו ה"ס הם

וצריך שחדע כי אלו הדין רישין תחתין הנקראים
 כתר וחכמה, הם הם כתר דא"ה ומוחא
 סתימאה דליה הנקרא חכמה אצל הבינה דא"ה ירדה
 למטה בגרון דא"ה, ולכן לא נזכרה בכלל הרישין דא"ה
 כי אינה ראש אלא גרון, ולכן לא נזכר בחי' ראש רק
 אל

אל רישא דעתיק יומין שש שלשה
הנקרא רישא חדא עלאה דלא חסיד
זין כתר וחכמה דא"ה הנו' גם הם
שהם ברישא דא"ה והן הן תלת
לנו מן דא ודא לעילא מן דא כנו'
השבעה ספירות שרשיות דא"ה מבינה של
נקראים ראשים לפי שש תחת הראש דיניה
הנרון למטה:

ודע כי מ"ש באדרת על תלת רישין הנו' התגלגל דא
לנו מן דא ודא לעילא מן דא ולא אמרו דא
לעילא מן דא ודא לעילא מן דא הטעם הוא כי תרין
רישין תחתין הנו' שהם ב' ספירות דכתר וחכמה
השרשיות הם נתלבשו דא לנו מן דא ונעשים זו בתוך
זו זמש ועליהם אמרו דא"ה דא לנו מן דא, אבל
רישא עלאה דלא חסידע הנק' עתיק יומין לפי שבחוכה
מתעלם הא"ס אינה נתפסת להתעלם חוך רישא סניגא
זמש על דרך השנייה שנתעלמה מן השלש אמונים
הא"ה למעלה ממנה ולא נתלבשה אכה לרוב מעלתה
ולכן שם דא לעילא מן דא:

דראת לדעת כי רישא דא"ה תחתין ידק לומר
זה בתוך זה עלאה כי הוא
דאש לכל הראשים ורישא
אחטנו קורין אותו ראש ורישא
עליו באדרת רישא דלאו רישא ורישא
דהוי ברישא דא כי הוא דבוק בא"ס הנו'
עד זאסור לדרב בו והוא תמלה שרש הספירות
הוא תמלה התפשטות העלמות בספירות ולכן
ידק לומר בו אלא דא לעילא מן דא כי רישא
זה נאלל, ידוע כי הא"י רישא דלאו רישא ורישא
ביסופא דכנ כסופין פירוש חמדת כל החמודות שהכל
יבספין להאי ואף העתיקה שהכל נבספין להשיגו
ובקף משתוקק להאי רישא דלאו רישא:

כי נ"ש עליו באדרת נשון זה רישא דלאו
ולא ידע ולא חסידע מה דהוי ברישא
איל כי שם חביון עון העלמות כי
זור "ס הנה הוא עלמו אינו משיג מה
וזהו פיר' ולא ידע ולא חסידע מה דהוי
וא"ה ענינו לא ידע כאדם שאינו משיג מהות
שבו, וא"ה אי"כ מאי קאמר ולא חסידע פשיטא
אם ידע כ"ש דלא חסידע, הכונה היא שגם לחטה
בהתמטט האור ויורד דרך נקב מחט סדקית דרך
השערות אינו משיגו וכ"ש למעלה שהאור רב:

ודע עוד כי אע"פ שאמרנו על רישא עלאה דלא
חסידע הנו' הנקרא עתיק יומין שהוא לעילא
מתרין רישין שהם כתר וחכמה דא"ה ואינו מתלבש
בחוכה כי לרוב עלותו נשאר למעלה מהם, עכ"ז לרין
סדרי מוכרה נהיות מתלבש בהם להאיר בהם ולחיותם
כי יורד כל הגדול מתלבש במי שהוא למטה ממנו
די להאיר ולהיותו מיהו אי אפשר להתחון לסבול
בה אור העליון, אינה שלשה ראשונות שבו, ולכן אי
העליון מתלבש בהתחון אלא שבעה התחתונות
בלבד הם המתלבשות בהתחון, ונמלא כי גם עכ"ז
יומין שהוא רישא עלאה אשר הוא כלול מ"ם כאשר
כתבנו לעיל הנה השבעה התחתונות שבו מתגבשין סוך
א"ה הבלל תרין רישין תחתין שהם כתר וחכמה
השרשיות והכונה הוא שהשבעה התחתונות של עתיק
יומין הם מתלבשים בשבעה דגלגלתא דא"ה הנו' והארת
התלבשות זה נקרא בשם אריא:

ורפ"ז התרין רישין תחתין שהם כתר וחכמה השרשיות
הנו' הם נחלקים ונעשים תלת רישין והם

ונקרא דא כדה זמנא, והענין הוא כי גלגלתא זמנא
השרשיות שבה"א והם התרין רישין
ונת התפלה ריש באדרת וכנו"ל, אבל האריא
הנו' הנו' עלאה דלא חסידע הנקרא עתיק
הוך שבעה דגלגלתא דא"ה הנו' וכאמור,
דע כי אע"פ שאמרת לך שבעה התחתונות דעתיק
נתלבשו בשבעה תיקוני גלגלתא דא"ה שהיא בחי' הכתר
דא"ה מ"מ לרין שדע כי מוכרה הוא שהם מ"ה אים
בכל קומת פרוקף א"ה ושם עיקר התלבשותם:

דראת לדעת כי עם היות שאחטנו קוראין את כתר
וחכמה השרשיות הנו' בשם תרין רישין הנה
באמת תלתא אינון כי הם נחלקין ונעשין רישין
על דרך שכתבנו וזה סדרן רישא קדמאה נקראת גולגלתא
דא"ה וגם היא נקראת רישא מוורה והיא בחינת ספירת
הכתר דא"ה, רישא ענינא נקרא אריא, רישא תליתאה
נקרא מוחא סתימאה והיא בחינת ספירת חכמה השרשית
דא"ה וכאמור ונמלא הם תלתא מלבד הרישא עלאה
שהוא שלשה ראשונות דעתיק יומין שהוא לעילא מכלהו:

ודע כי עתיקא קרישא שם כולל לשלשה ראשים
העליונים הנזכרים באדרת כנו"ל, וכאשר תראה
לפרט שם בפרט הנה יקרא לחכמה עלאה עתיקא סתימאה
על שם מוחא סתימאה, ולכתרא עלאה ע"ק סתימא דכל
התימין, אי נמי ע"ק סבא דסבין, ולראש העליון יקרא
רישא דלא חסידע, מיהו אע"ג שאמרנו ששם עתיקא
קרישא כולל תלת רישין הנו' הכונה על העלמות הנמלא
בתוך שלשה אלו, ומ"מ אין כל הראשים שוים כי הם
הוא מקום העלמות והשרש, והראש הב' יורד
פניו ואינו עומד נגד האור זמש וה"ו דומה לר'
אשר נגדו אורו מבהיק ולא יורד פניו
יתרחק משם יתמעט
הריחוק ממעט אורו חסידע
השלישי הנקרא חכמה סתימא
בא דרך השרשיות

גם דע כי הראש העליון
שורש הכלים, כי כל
וגוף ונשמה, והראש השלישי
ודע כי השרש הראשון שם הכלים בו, כי מה
דהוי בהוא רישא העלמות והאלהות המתפשט
להחיותם, ורישא לנו הוא שנתלבש בו העלמות והוא
שורש הכלים אלא שם הוא דבק במאיל תכלית הדיוק,
ובשני נתגלה יורד בסוד שורש ושורש השורש, ולפיכך
בראש הראשון ידק שם עלת העלות ועלת כל העלות:
ודנה כי ידק בשני נמלא בכל ראש ארבעה בחינות,
שם עלת הכלים, ועלמות כלול בכלים וכלים
כלול בעלמות, הרי הם שתיים שהן ארבע כי כל אחד
כלול מחבירי כהרין קומלא דלבושיה מניה ולפיכך מתפרש
לארבע ארבע:

גם כשמדקדק נמלא בכל ראש ארבעה בהכרח אם
הארבע יסודות עליונות כי בהכרח נשרשו למעלה
בדקות גדול והם אש מים רוח עפר, ואם כי ההנהגה
נחלקת לארבעה אש לחסד אש לרין אש לרחמים אש
לכללותן והם הם הארבעה יסודות והם הם הארבעה
אוחיות שם בן ארבעה, ושרשם בהכרח הוא למעלה ולפיכך
מתפרש לארבע ארבע:

ודנה אחר הראש השלישי הנקרא חכמה סתימאה
נסתם העלמות העליון דקראת דאריא ויורד
האור דרך השערות כאור השמש העוזר דרך נקבים
קטנים וזה לאבא יטן כי אבא לבד מתעטע בו העלמות
העליון בלי לבוש משום דאחכליל במולא ונחטת
ולכן אמרו באדרת הא"י חכמתא שירי

דכלא כי על ידו נאלל כל אשר העלמות וזהו פירוש דהנה

והנה בכלל חכמה זו היא הדין והנה

אחפשת חכמה ונתתי בינה שיהיה אמת

כלולה בו אז הולידו חכ"ד שהם האזכר דהנה

דז"א וזו נקרא חכמה אז לאזכרן ודע כי אע"פ

מוחא דז"א ונקראים חכ"ד אליו מ"מ בערך אבה ואימה

ה"ר חג"ה והם חכמן ממש והבן זה ולכן אמרו בזה"ק

בפרשת משפטים רישא דמלכא אחסוקן בחסד וגבורה ודי

בזה באופן שהעלמות העליון נחלבש בחכמה הנה וירדה

עד סוף המדרגות ולזה אמר כולם בחכמה עשית פי גם

המלכות שהיא סיומא כלולה בחכמה זו ולכן אמרו בזה"ק

ובהאי חכמה שירותא וסיומא אחתה

ונמצא כי כמו שהחכמה העליונה מוחא סתימאה

הנה"ל סתמה האור והעלמות שלא ירד כי

אם דרך השערות והוא התחלה תיקון דעתימא להעלימו

כדי שיגלה כי העלמו הוא הגילוי ק' זאת החכמה

סתמה האור שלא יתגלה כי אם מלובש בה הוא סיבת

הגילוי ולפיכך נקרא שירותא ולזה אמרו בזה"ק אחר

דשירותא אשכחא משתיקא פירוש מקום הדלת הגילוי

הנמצא ויורד משתיקא שהעלמות מתפשט בו

ורכין על זאת החכמה אמרו היא שירותא למו

דאחגלייא ואע"פ שהיא עלמה מסתה

הוא"ל והיא תחלה ממה שהיא מחגלה למטה כי בז

אחגלה חכמה זו והיא מתפשטת לל"ב שבילין יתן

שם שירותא כי היא תחלה החכמה שבז"א ושר

תגלה והיינו דקאמר שירותא קמה דאחגלי

שירותא דאחגלייא משא"כ בחכמה סתימאה

דאמרין לעיל:

ואם ירד מהאור והעלמות

למהות האור כי אם על

העלם הוא סיבת הגילוי

לפיכך נקרא מוסך מדביל בינו

דו' ואם יהיה האור גדול

ומצד הדין יתרחק מהאור

היה כי שם הדין אלא שם נכפין תחת

זה שהמלא בשפר מערכת האלהות כי

אין דין והבן זה. וזה החסד וגבורה

אין אורא דביא וזולתא דקרדינותא.

אין כי זולתא דקרדינותא גניזא בהאי מוחא

ועמה דז"א ושם הוא השרש העליון של

זולתא דקרדינותא שהיא שרש אל כל הדין והגבורות

שבעולם לפי ששם היא גבורה דעתיק וימין הנה

אלא שהדין אשר שם הם נכפין וימין כחמר טב

דיהיב על דורדייה כנו' אלא שמשם נתפשטה זולתא

דקרדינותא אל אמתא עלאה:

וההפארת דעתיק וימין נחלבש בקרומא דאורא

דז"א כי הוה קרומא הוא כדמית

רקיע המדביל בין שתי חכמות

סתימאה אשר בתוכה חסד וגבורה דעתיק וימין ולכן

התפארת דעתיק וימין המכריע בין חסד וגבורה

דז"א וימין נחלבש בהוה קרומא דאורא:

ונצח הוה דין וימין נחלקין לשני בחינות כי

הוא חסד וזהו חסד וזהו חסד

דלתימאה דתיקון הדין

כמו שבאר הטעם וזהו חסד

שתי האדרות לא נזכרו בחינת

הדין והוא חסד וזהו חסד

כיון דעתיק וימין שרדך להעלים מליאותא, וגם

דע כי ל"ב הנלח כלול בחסד והוה כלול

בגבורה וזהו חסד וזהו חסד

ומוחא וטמרי תהן איתן גלגין ולכן לא הוזכר מליאותא:

ג בזה חסד וזהו חסד וזהו חסד

בחינת חסד וזהו חסד וזהו חסד

כנו' והטעם הוא בגיד השערות הנקראים

גבי אודנין כי שם מקומם כנו' בתיקון

קכ"א ע"א וז"ל בגוונא דשערא דל"ב

מימינא ומשמאלא וכו' ובג"ד דין

אודנין וכו' וכנו' באדרת נשא דף

היה

היה

היה

היה

היה

היה

היה

היה

היה

היה

היה

היה

היה

היה

היה

היה

היה

היה

היה

היה

היה

היה

היה

היה

היה

היה

היה

היה

היה

היה

היה

היה

היה

היה

היה

ולכן נתלבשו בחרין עיינין שהם לריב... המלח הוא התיקון החמישי עומד בין... והוא שהם בתיקון הרביעי ובתיקון השש... הנלח וההוד מהגלה בהם היסוד לכן זה... שבו גנוז יסוד דעתיק יומין נקרא מלח ואחריו בחדרת האוינו דף רפ"ג ואוקימנא דאקרי מלח באהוון רטופין כי מלח ונלח הם שוין כי נקרא מלח על שם גילוי הנלח בו כנו' ולכן במלח יש בו בחי' דינין מפני גילוי הנלח בו שה"ס דינין כנו"ל, אלא שמלח דו"ל ניכרין בו הדינין כנו' שם בדרך רמז ו"ל בהאי מלחא תליין כ"ד בתי דינין וכו' אבל במלח דא"א אע"פ שיש בו דינין הם כפ"י רחמיס:

וזכו"ש שפ' גשא מהאי מלחא נהרין ארבע מאה בתי דינין וכו' וזמ"ס כה"ל בחדרת האוינו דף רפ"ח ע"ב מלחא דתתגלי בעתיקו קדישא רטון אקרי דהא רישא גלגלה דאסתים לע... חד טונא... נקרא מלח הרטון ר"ן ריש'... יומין פ"י חד טונא יא... התיקון יומין באריות שממנו הכל וכמ"ס נקרא רטון וזמ"ס כה"ל בספ"א ידע ולא אחרדע מה החמישי נקרא רטון דרעוין רטון רליה סדיה

ואמנם היות היסוד נקרא רטון... דאחגל חסד עלאה ותלויא פפוס אייהוה... מה שידעם כי טיפת החסדים הם נמשלים מספירת החסד אל ספירת היסוד והיסוד נותני כבוד טיפת הזווג הוא זה ונמלח כי בזה היסוד דעתיק יומין מהגלה דע ע"י נקרא יומין הנקרא יומין כי כל חסד הוא רישא יומין כנו' ובחינת החסד הזה דעתיק יומין הכונה הוא דא"א מחפשת עד היסוד דעתיק יומין וכו' וזוה"ל דא"א מהפשת עד היסוד נקרא טונא יא'ה ובסומא:

מלכות דעתיק יומין נתלבשה בתיקון השביעי הנקרא תרי נוקבי דפרדסקא והוא סוד התיקון דא"א וזמ"ס בדרך רפ"ט ע"א והיא כתיב והתלתי חסדים לך בסוד התלה לדוד שה' המלכות אשר נתלבשה באותם כי כל תהלה היא במלכות אלא שתהלה זו היא במלכות עתיק יומין ודעי ביארנו ענין השבעה החתונות דעתיק יומין אך נתלבשו בשבעה תיקוני גלגלחא דא"א וזבל שלשה ראשית של עתיק יומין לא יסול א"א לסבלם ולהלבישם בחוכו וכאמור:

בבב"א ש' אחר כי אין העתיק יומין מהלבש בא"א אלא רק שבעה החתונות שבו תבין טעם למה נקרא עתיק יומין יענין הוא כי מה שמחגלה וזמנו בא"א אינו דק ביותה שבעה החתונות שבו הנקרא בכל מקום שבעה יומי בראשית ולרמזו שאינו מחגלה משה נק' בחינת שבעה יומין דיליה לכן דא"א ע"י יומין וזמ"ס שכתוב ת"י ותיק יומין יסוד וכו' ושער רישיה כעמך נקי, והנה למעלה ביארנו כי עמך נקי הוא צרישא דא"א הענין הוא כי מכיון שבעה יומין דעתיק מלובשין בשבעה גלגלחא דא"א לכן כתיב ביה ושער רישיה כעמך נקי אע"פ של גיה זו אלא רישא דא"א, אבל מפני שמחגלה בתיקון רישא דא"א כתיב בו ושער רישיה כעמך נקי:

והנה דע כי אע"פ שביארנו כי עתיק יומין לא נתלבשו שבעה החתונות שבו אלא בשבעה תיקוני גלגלחא דרישא דא"א שהיא בחינת הכתר בלבד דא"א

וא הוא שהם מתלבשות בכל קומה הוא עיקר התלבשותה וזה פרטן חסד ע"י שהם כה"ל דא"א. גבורה דעתיק יומין וזמ"ס סתמא חכמה. ת"ארת דעתיק יומין צבינה שהיא הירון דא"א, נלח הו' יסוד דעתיק יומין בחסד גבורה הפארת דא"א, ואמנם אח"ך מבחינת היסוד דעתיק יומין נתלבש בגלגל הוד יסוד דא"א, וטעם הדבר הוא בזה שביארנו בכמה מקומות ובפרשת נשא דף קמ"א ע"ב כי לעולם כל בחינת נה"י בכל מקום שהם הם נקראים לבר מגופא והמיד הם בסוד הטהרה ואינה עקריית וכן המיד הם באים מחדש בסוד תוספת ואינם מוחדשים עם המיד וזכו הטעם שבכל נה"י בכל מקום בסוד תוספת ואינם עקריים וכן הענין כה"ל כי מיוסוד ד' יתיק יומין נתפשטו נה"י דא"א וכן הענין בזה נה"י שבכל האלילות וזכור כלל זה:

הכרר העולה כי עיקר התפשטות שבעה החתונות דעתיק יומין הוא בכל שיפור קומת א"א מכתה ועוד יסוד שבו אבל צרישא דא"א אין שם רק בחי' חסד וגבורה דעתיק יומין בלבד המתלבשת בכמה וחכמה דא"א וכמו שנתבאר אלנינו כי הבינה דא"א לא יכלש לעמוד בראשו אבל ירדה ועמדה בגרון דא"א וזה נתלבש התפארת דעתיק יומין כנו"ל וכל שאר השבעה דגלגלחא אינן רק בחינת הארות בלבד ואינה מתלבשות עיקרי:

יהנה לריך להבין לך ענין התפארת האלו... ויוצן זה בסוד מס' ארנו בס' קל"ט ע"א כי החסד נקרא שכולל כל השבעה י"ס, וכך שהוא בחינת הכתר דא"א יומין וכיון שכל השבעה דא"א אשר בה נע' שיהפשת אורו בכוכב החסד הזה דעתיק יומין וזהו הביאור ממה שכתבנו על שבעה החתונות דעתיק מתלבשות בשבעה גלגלחא דא"א שהכונה היא על שבעה אורות של הירון דעתיק יומין שכולל שבעה ימים שנתפשטו בהן וזכור ואל השכח זה ואל הטעה וזהו שכתבנו לעיל:

ודע כי מן העתיק יומין נמשך נפש ודוח ונשמה אל א"א באופן זה כי מן המלכות דעתיק יומין שנתלבשו בו נמשך בחינת נפש אל א"א, ומן שם ספירת העליונות שהם מחסד עד יסוד דעתיק יומין אלך נתלבשו גם הם הוד דא"א משם נמשך בחי' רוח אל א"א, אבל הנשמה שלו אינה באה אלא משלשה עליונות דעתיק יומין, והנה לרוב גודל אור שלהם אינו יכול לסבלן בבחינת אור פנימי ונשארו השלשה עליונות דעתיק בבחינת אור המקיף על ראש א"א, ועכ"ל הדעת של עתיק יומין שהוא למטה משלשה חתונות כח"ב דעתיק יומין נתלבש בא"א בהי"א אחר לנו מן גלגלחא דא"א ושם היה צב"ה נשמה פנימית אל א"א, ואמנם אע"פ שנתגלה הדעת דעתיק יומין בהוא אוריא ואחו כהוריה המן ע"ל, רוב העלמות הוא שם בתכלית הדקות וההפך הגדול וביסודו נש' ולכן הולך עוד להתגלות בל"י אחר יוסר למנו דא"א ואף גם שם אינו מחגלה אלא בסוד כנו' באדרח נשא דף קל"ד ע"א וע"ב וז' פומא עלאה קודש קדשים נשא ד' עמירותא דכלא דלא חידבק ל' סתים בסרישא דסתימין דל' כי הוא צב"ה ד'ית עליו

דעת

ותבונה

רישא עלאה דלא חתידע אשר נג
ואפילו שם הוא סחוס כדקאמר התם
אבהתנא לאחלכשא ביה רוחא וכו' ובארש
דעתידין לאחלכשא ביה אכל לא פתה, וכוזה חבין מ"ש
בפ' משפטים דף קכ"ג ע"א ו"ל אלא דעת גניז בפומא
דמלגא וכו' הרי שלעולם בחינת הדעת מתגלה בפה
[רמו לדבר כי ה' יתן חכמה מפיו דעת ותבונה] עכ"ד
מוה"ר זל"ה בביאור אדרת זועא ואתה קורא המשכיל
סיס עיניך ולבך אל כל הדברים האלה ובין חבין את
אשר לפניך :

זה מזה ולא נקשרים :
זה נקודות הראשונות עם שכולם שוים
היינו שכלם ילאו שלימות שכל אחת מהם
כגולה מכל עשרה חלקיה עכ"ז ודאי הם בעצמם יש
להם יתרון זע"ז :

פרק ז'

בתב רבינו זל"ה בפספ מנזה עשרים ה"ס דאלילות
עם שש עשרה אינן נחלקין רק לחמשה
פרטופין, כי הכתר פרטוף קומת אדם שלם, ובן החכמה
פרטוף זכר אחד וכן הבינה פרטוף נקבה א' ומחסד עד
יסוד פרטוף זכר א' והמלכות פרטוף נקבה אחת, הרי
הם חמשה פרטופין, ואלו החמשה הם סוד הו"ה אחת
הכוללת כל ה"ס דאלילות קוץ הו"ה בכתר והו"ה עלמה
וה"ה א"ה בינה והו"ה ה' שש קלוות מחסד ועד
ה"ה אחרונה מלכות, האמנם בהקטרף אלו החמשה
כללות היה מהם פרטוף אחד לבד, כי כח"כ
ה"ה א"ה וכו' החמשה פרטופים כי א"ה
לכד, ה"ה א"ה וכו' החמשה פרטופים כי א"ה
בפני עלמא, ה"ה א"ה וכו' החמשה פרטופים כי א"ה
כל אחד מהם, עלמא, והענין הוא כי
שאר הספירות, ה"ה א"ה וכו' החמשה פרטופים כי א"ה
אמנם אין בה רק, ה"ה א"ה וכו' החמשה פרטופים כי א"ה
והמשל בזה הנה זרע, ה"ה א"ה וכו' החמשה פרטופים כי א"ה
ורידיו העינים של כל הח"ה א"ה וכו' החמשה פרטופים כי א"ה
מומש של הראש ושל העינים עם היותם שכלול בדרך
כללות, אמנם יקרא הורוע ח"ה להיות בחינת החסד
גוברת בו על כל שאר הכללות, אמנם אלו החמשה
פרטופין הנו' כל אחד מהם הוא פרטוף גמור בגילוי
חהוך איברים רמ"ח איברים ושס"ה גידים, א"כ נמלא
כי עשר ספירות הם דאלילות ונחלקים לחמשה פרטופים
לבד ע"ד שכתבנו :

הברר העולה כי ה"ס דאלילות לא היו בתחילה רק
חמשה נקודים ולהיות כי השלשה ראשונות
כל אחת ואחת מהם שלימה בכל עשרה חלקיה מקושרת
החלקים בחיבור נמרץ לבן נקראו כל אחת מהם רק
בשם נקודה אחת להורות על עובד חיבורם, אכן הנקודה
הרביעית של ז"ה עם שהיא חמשה גדרועה מהם
כאמור להיות אותם ששה ה' נקודה בלו מחולקות
לכן נקראו בשם ששה נקודות עם שהאמת שכולם אינן
רק ששה חלקי נקודה אחת, והנקודה החמישית של
המלכות יען לא ה' רק חלק אחד מעשרה חלקיה
נקראת בשם נקודה אחת עם שאינה רק חלק העשרה
מןקודה אחת, באופן כי חמשה נקודים הם לבד ונקראו
עשרה נקודים לסיבה הנז' לו החמשה נקודים מהם
נעשו אחת תחתיהם, פין שש א"ה ואו"ה וז"ן :
ועתה אבאר לך בקצרה ששעשה קלקול בחמשה
נקודות אלו קודם התקון, והוא כי השתי נקודות
האחרונות ששם הרביעית והחמישית מתחלקות לשבעה
כאשר אמרנו כי נקודה ה' נחלקה לששה חלקים החמישים
ז"ה ונקודה החמישית לא ילאתה ממנה רק הכתר שבה
ה' שש ה' הם שבעה, והן הן השבעה מלכים הנזכרים
באדרת שתי נקודות כי בתחילה ילאו הכלים ואח"ך
בבא האורות וכנס מהו ואחזבטלו שלא יכלו לסבול
האורות, והענין הוא כי אלו השבעה מלכים הם בהם
מיתה כאדם הנפ"ש מהעולם שרוחו תשוי אל האלהים
אשר נתנה והגוף שבו כח עד לכלוא את הרוח
ולהעמידו כלוא בחוכו מה ושב אל העפר למטה, ולכן
גם באלו המלכים שהכלים שלהם לא יכלו לסבול את
הרוח הוא האור הגדול מהו וירדו אל העפר הוא עולם
הבריאה ורוחם עלה אל האלהים הא' אמת עננה
שממנה ילאו האורות והעצמות המתפשט בהם הוא
שנסחלק, ולכן נקרא מיתה כי כל היורד מגדולתו ונבדל
מעולמו וממדרגתו למדרגה תחתונה יקרא מ' וכנ'
באדרת בפ' נשא לא הימא דמיתו אלא מאן מית
מדרגוי וכו' כמד"א וית מלך מלרים ע"ש, וכל ז'
הוא בשתי נקודות האחרונות ששם ז"ן והם השבעה
מלכים הנו' :

אמנם דע כי ה"ס דאלילות הנו' הנה מתחילה לא
היו רק חמשה נקודים לבד, וכל אחד כלולה
מעשרה, ומכל נקודה מהם נעשה אח"ך פרטוף שש
אחר התקון, אך היה חילוק ביניהם כי השלשה
ראשונות ילאתה כל נקודה מהם שלימה וכלולה בעשרה
בחינותיה, והנקודה ה' ילאתה חסרה ולא נכללה רק
עשרה בחינות התחתונים והאמצעיים בחינות העליונות
שבה לא ילאו ונשאר דבוקים במאליים שהוא העין
דא"ק, והנקודה החמישית ילאתה בחינת העשירית העליונה
שבה וכל השעה חלקים התחתונים נשאר דבוקים
במאליים :

מה שאירע בשלשה נקודות הראשונות לא יקרא
מיתה אלא ביטול בעלמא יען כי מה שנפל מהם
נשאר באלילות עלמא, והענין הוא כי השלשה ראשונות
עיקר הכלים שלהם נשאר קיימים במקומם באלילות
עם אורות שלהם ביחד אך מה שנבטל מן מהם
הם בחינת האחוריים שלהם של הכלים בלבד ונשאר
ה"ה הפנים של הכלים ולכן יקרא זהם ביטול ופגם
אך לא מיתה ממש ושכניה :

עוד היה שינוי אחר בהם כי להיות שהשלשה
נקודות ראשונות ילאו שלימות כל אחת כלולה
למיה לכן גרס זה תוספת אחר והוא שכל
נקודים היו כלולים ונקשרים ומחויברים
ה"ה אמנם הנקודה הרביעית אשר ממנה
ה"ה ה"ה שלא ילאתה שלימה וכלולה
ה"ה לו חסרון אחר כי ילאו
של הנקודה היא נפרדים

ז"ן שם קר"ע שט"ן כי ביטול האחוריים הם נרמוז
בשם זה יען כי באחוריים הם לא יתה נה"ה
ושכניה כמו השבעה מלכים רק קריעה לבד כי נקראו
האחוריים והסרו"ן הפנים כמו שקורע בגד אחד
לשנים ואינו שכירה ונתלה והריסה, גמורה כי נשאר
במקומם באלילות ככתל הנקרא לשנים ולא ניתז
אצניה ולא נתפורז, יעל ידי קריעה זו נמשכו ונתגלו
הקליפות שהוא השטן וז"ס קר"ע שט"ן, גם ידוע שאו"ה
הם ב' שמות הו"ה ומה"ה דויד"ן ששם בנימ' זכו"ר
והוא בחי' הפנים, אך האחוריים הם אחוריים דשני
שמות אלו ששם בנימ' השכ"ח כי הזכירה נמשכה
מהפנים

מהפנים והשכחה מאחוריים כגון שם הקליפות קרע
שט"ן גם הוא גי' תשכ"ח :

זאמנם גם בשלשה ראשונות אלוים בזה
זה לזה בענין הביטול הנז' כי נקודות
מן השלשה הנז' שהם בחי' או"א נפלו כל האחוריים
של הכלים אך מן הנקודה הראשונה שהיא בחי' או"א
שהוא הכתר לא נפלו רק בחינת אחוריים דנה"י של
הכלי שלו בלבד ולא כל האחוריים שלו כמו באו"א:
נמצא בענין זה יש שלשה שינויים והוא כי בשבעה
מלכים שהם נקודות דו"ן נפלו הכלים
שלהם לגמרי צבריאה דהיינו הפנים והאחוריים של
הכלים, והשני נקודות שש"ה הראשונות שהם בחי'
או"א נתבטלו כל האחוריים של הכלים ולא נשברו אלא
גשאריו בעולם האלילית כאשר אמרנו ונקודה הראשונה
שהיא בכתר לא נתבטל רק בחינת אחוריים דנה"י
של הכלי שלו ולא כל האלילי' :

הכרר הטובה מכל זו והיא ג' גדול ללימוד
תבנית האמת הזאת כי ה"א ואל"ף אינם
שום זו ב"ו. אמנם שרשם אינם יתנו שפיר ז' לבד
ושלשה ראשונה כל אחת מהם יעשה, אך הרביעית
לא ילאו רק הששה קלוות התחונות שבה מחדד עד
יסוד והמלכות שביסוד כלולה עמו. והנקודה החמישית
ינאחה החלק העליון שבה בלבד. ואח"ך בעת תיקון
המלכים שחזרו להחיות אז נתקנו זו"ן והיו גם הם כל
אחד מ"ם גמורות. וזוהי הבין למה נקרא ז"א לתבונה
כי הוא היה קטן בתחלה ואח"ך נגדל ע"י התיקון
כשאר העליונים או"א ואו"א, ונמצא חג"ת נה"י של ה"ם
האליליות אינם ששה ספירות גמורות רק ששה חלקי
שבה אחת לבד. ושמוד כלל זה שהו יסוד המוכרח
ידיעת חכמה זו ויתבאר לך ע"י כמה שאלות
פמוקות בחכמה זו :

ז"י כי שצורה השבעה מלכים ומיתתן היא היתה
סיבת נפילת אחוריים דאו"א כי ע"כ נתבטלו
ג' שלהם, והענין הוא יודע כי החסדים והגבורות
היתונים בצדק ובנקבה הם הם המליירים ובוניס
ומשלמים חסרון חלי כותל האחוריים של הזכר והנקבה
שנחסר על ידי הנסירה, והם חמשה חסדים לזורך
הזכר וחמשה גבורות לזורך הנקבה כמדע, וע"כ גורמים
הזרע הזכר והנקבה פנים בפנים, כן אלו החסדים
הגבורות פעם נקראו בחינת אחור באחור יען הם
משלמים האחוריים, ופעם יראו פנים בפנים יען כי
על ידי השלמתם שהשלמתן חסרון האחוריים נמשך
מהם חזרתם פנים בפנים. האמנם עיקרם הוא בחי'
האחוריים בהיותם אחור באחור כי אין האחוריים
מגורים אלא מהם ממש :

יהנה ע"י יציאת המלכים הנז' שהם זו"ן היו או"א
אפ"ן דאפ"ן ונשלמו אחוריהם על ידי המוחין
שבהם החסדים והגבורות שנמשכו בהם מזוג הכתר
חניה וביה והמשך מוחין להם ואז חזרו והיו או"א
ובצ"פ, כי בפעם הראשונה הזו חזרו או"א פצ"פ שלא
על ידי התחונות מהם וכלי העלאת מ"ן להם מלמעלה,
כי עדיין לא היו זו"ן כדי שיעלו להם מ"ן, ואדם אין,
ואחר שחזרו או"א פצ"פ אז נדווגו יחד ואז הולידה
אימא את השבעה מלכים הנז' שהיו כלולים בה דמיון
העובר במעי אמו. וכל זה בפעם הראשונה שחזרו או"א
פצ"פ בלי העלאת מ"ן, אינם אחר הפעם הראשונה
הזו אי אפשר להיות זוג פצ"פ אלא רק על ידי העלאת
מ"ן, ולכן אם כאשר ילאו השבעה מלכים הנז' היו
קיימים ולא היו מהים היו מעלין תמיד מ"ן באימא כי
הם בני, והבנים הם הם המעלין תמיד את המיין נוקבין

הדע שזו היתה או"א קיימים פנים בפנים
במוחיתין :

אלו המלכים חסר בחי' מ"ן באימא ולכן
לא נתיימו המוחין באו"א הגורם להם בחינת
פנים בפנים כאמור, ואז אותה הבחינה של החסדים
והגבורות של או"א המגדלת אחוריהם ירדה גם היא
למעט וחזרו או"א אחור באחור, נמצא כי האחוריים
שנפלו מאו"א הם בחינת החסדים והגבורות שהיו בהם
אשר השלימו אחוריהם כנז' וירדו החסדים והגבורות
וגם בחינת חלי האחוריים שלהם שגדלו על ידי החסדים
והגבורות הנז' :

וכבר כתבתי לך לעיל שגם בכתר היה צו קלת ביטול
והענין הוא כי הלא גורע שכל מליאות מוחין
הם באים מלובשים חוץ נה"י של הקודם אליו, כי
המוחין דז"א הם באים מלובשים חוץ נה"י דאימא בסוד
כונן שמים בתבונה, והנה גם המוחין דאו"א הנמשכים
להם מן הכתר כאמור גם הם לריכים שיבואו מלובשים
חוץ נה"י של הכתר בבחינת החילוניות החיונית שבהם
כמו שהיו בנה"י דאימא לז"א, והנה כיון שאלו החסדים
והגבורות של או"א נפלו ודאי שגם מלבושם שהוא
חילוניות נה"י דכתר גם הוא ירד עמהם ונתבטל והרי
זה הוא ג"כ פגם בנקודת הכתר, האמנם להיות שכבר
נבטו באו"א ואינם נחשבים עוד מבחינת הכתר לבי
בעמים נכנה הכל בבחינת ביטול אחוריים דאו"א
זכיר ביטול בכתר לסיבה הנז' וזכור זה, אמנם
הוא גם בזה היה ביטול ובאמור :

ודע כי קודם התיקון
חמשה נקודין כאלו
הנקודים ולא בשם עולם
שהיה להם אחר הביטול והו
בחי' חמשה פרלופין
הנקודים אלא נקראים בשם
אותם לעיל בדברינו בשם י
מה שנקראו התיקון :

הרי נתבאר היטב ענין מיתת השבעה מלכים שהם
זו"ן דהיינו ז"א וק' שלו לבד, וחלק א' מנוקבא
לבד, וענין ביטול כל האחוריים דאו"א, ונה"י של הכתר,
גם כבר כתבנו לז"ל ענין הגדלת זו"ן אחר התיקון
להשלים שאר אורות שחסרו ולא ילאו מתחלה וידוע
שאלו האורות אינם יולאים בין שלו בין של נוקבא אלא
מלובשים חוץ האחוריים הנז' כי אינם יכולים לקבל
אורותיהם בכליהם אלא ע"י הפסק מסך האחוריים הנז',
ואלו האחוריים להיותם מאו"א יכולים לקבל אורות דז"א
יען ע"י הם אורות לתחתון מהם ויכולים לסבול אורות
אלו אך הז"א עלמו אין כליו יכולים לקבל אורותיו כי
אם על ידי אחוריים אלו ואז לא יחזרו כליו להשבר :

והנה זהו הסוד הנמרץ של העלאת מ"ן שמעלין זו"ן
למעלה באו"א שהוא ז"א באבא ונוקבא באימא
הצירוף שצברנו לגמרי מאותם הכלים של האחוריים
שכבר נשלמו ונשארין למעלה ונתקנים או"א מעט מעט
וגם אנהנו התחונות בני זו"ן מעלים מיין נוקבין והם
בחי' הכלים של זו"ן שירדו במקום המיתה למטה צבי"ע
שכל זה נעשה על ידינו, אך הצירוף דאחוריים דאו"א
נשאר באלילות ואין מי שיכפרם אלא זו"ן והם הם החסדים
אותם בסוד מ"ן, וכפי גדול הצירוף שצברנו כי
למעלה וירד שזע מלמעלה ע"י הזוג העליון
בתחונות ועל ידי השפע היישר מוכיח
ללקוט ולברר והבין זה הישר
של המיין נוקבין הנזכר בפ
להתברר כל אלו הדמיונות צ

המשיח בע"ה ולכן כתיב אז בלע היו לנלח בסוד ויחיה
של המלכים, גם הבין סוד המוחין והיה אל או"י
מלובשים חוץ או"י מה ענינם והבין והיה
השני כללים של המ"ן של המוחין הם כמעט כוללים
כל החכמה הזו, ושני כללים אלו הלויים זה בזה כי
האחוריים דאו"י שהם לבושי המוחין הם הם המיין
נוקבין וזה תיקונם ובידורם, לכן בכל יום ויום ניהוסף
תיקון ובידור מחודש מחזירו, וזה חיוב התפילות בכל
יום ויום ואין תפלת יום אחד מוטילה ליום זולתו כי אין
זה דומה לזה וכל זה נמשך עד ביאת המשיח כנו"ל,
ותמיד עד ימות המשיח אי אפשר להמשיך המוחין חוץ
זו"ן אלא מלובשים חוץ האחוריים הנז', ומלא כי כל מה
שנפל מכל הבחינה שהם שבעה המלכים ואחוריהם של
ארבע פרופי או"י וישראל שבא והבונה הם י"א כי
ידוע שבא נחלק לשנים כי עד החזה שלו נקרא אבא
ומן החזה ולמטה נקרא ישראל שבא, וכן הענין באימא
כי עד החזה שלה נקרא אימא או בינה ומהחזה שלה
ולמטה נקרא חבונה. ולכן או"י הם הרעיה פרופים
נמלא עם השבעה מלכים הם י"א בחינות אשר ההפסולת
שבהם נעשו הקליפות ומה שלא נהדרר מהם עדיין הם
נחונים בחוץ י"א קליפות כנו"ל בזהר צפ' יתרו דף ס"ע
ובפ' ואתחנן ובתיקונים תיקון ח"י דף ל"ו דליה סודא
אחר דליה ביה גבירו דקיק דנהיר סחרניה כד"א ינ"י
כתיב וז"ס ומלכותו בכל משלה, ובכל יום ויום יום
הם מהם ומעלים אותם ולכן מועיל הקטורה למיח
המטה היא מן הצדדים, ושומר כללים אלו
דו"ס עכ"ל וזה"ה:

ז' ה'

כתב מורנו ה'...
ח"ג פ"ו וז'...
השבעה מלכים הנז' נגזר עתה עוד כי זה המקרה
שקרה אל שבעה מלכים הנז' של כללות עולם הנקודים
גם קרה בפרטות והוא כמ"ס בש"ג ח"א פ"א וח"ב
פ"א ענין הו"ס שהם מקוריות ושרעים אל כל האלילות
שהם הו"ס דא"י עם עתיק יומין המתחלקים כח"ב
בא"י וחג"ת צו"א ונה"י בנוקבא, ולכן שלשה פעמים
היה ענין ביטול שבעת מלכים א' בארץ ב' צו"א ג'
בנוקבא, והענין הוא כי כאשר ילא בתחילה בחינת
הא"י קודם התיקון הגה הג"ר שבו ילא יותר מתוקנות
קלת להיותם שלשה ראשונות חשובות כאחד ע"ה הנז'
בח"א ויכלו לקבל האור שלהם, אכן בלאת השבעה
החשובות שבארץ מן הבינה שבו שהיא הם הבנים לא
יכלו לקבל האור שלהם ונתבטלו, וזהו השבעה מלכים
במלכו בארץ אדום היא הבינה דא"י ונקראת ארץ אדום
דו"י מניח מתערין בכל בחי' צינה בכל מקום שהיא:
וכן ארץ בלאת ז"א כלול מו"ס הנה הג"ר שבו יכלו
לסבול האור ולא נשברו, וכאשר ילאו מן הבינה
שבו השבעה החשובות שלו לא יכלו לקבל האור שלהם
ישברו ומהו והרי הם ז"מ שניים מז"א, וכן ארץ בלאת
הא"י דו"א ילאו הנה וכאשר באו ללאת השבעה
השבה לא יכלו לסבול האור ומתו והרי הם
יום מנוקבא דו"א, וכולם מלכו בארץ אדום
הא"י הנה יכלו לקבל האור מהם:
אלו המלכים באדרת נשא
ולאחותם, גם לכן נזכר צ"פ
אחד צפ' וישלח ואלה המלכים

מנכים דו"א כנודע כי החורה היא בחי'
כי כתובים הם בנוקבא כנודע, אמנם המלכים של א"י
לא נזכר עלל בחורה כי גבה ממנה כי החורה היא
צו"א, וכמ"ס באדרת דף ק"ל ע"א שמה דעתיקא סתים
מכלא ולא נהפרש באורייתא בר אחר חד וכו':

ודע כי אע"פ שביארנו שהם ג"פ ג' מיני מלכים
הנה ה"פ הם, כי גם בא"י ישנם, אמנם להיות
שאו"י אחכלין במולא דדיקנא דארץ אשר חופפת
ומכסה אותם ועמירין בגווה אשר לסיבה זו לא נזכר
או"י באדרת ראשונה דנשא, ובגלל א"י הם כי לכן
אין בהם פרטוף צינינה קומה עד סוף הארץ יפן
אינם רק חו"ב של ה"ס שהשיות ומקוריות ואינם נמשכים
עד הסוף, וכיון שהם כללים בא"י לא הזכרנו וגם
באדרת לא נזכר רק ג' מיני המלכים הנז', ואמנם ודאי
שחמשה בחינות מלכים הם בחמשה ח"פין אחר כל
שלשה ח"פין בכל פרטוף ופרטוף:

ונמצא כי מן המלכים הנז' יש שבעה הם בענין
הז' וז' לוח צ"ס השרשיות הנה ככ
פרטוף ופרטוף מאנו...
ספרות הראשונות מהפרטוף הוא ה"ס כי ענין הז' מ'
עכ"ל וזה"ה וענין שבעה הפסוקים פ' לך לך צפ' וי"י
בימי אמרפל וכו' ע"ס:

א"י יש כאן הגה"ה ח' כ"י וראוי להעתיקה פה וז"ל
הנה הרב ז"ל בביאור אדרת רבא על
דף קכ"ז ע"א כתב ז"ל ומה שלריך להודיע כאן הוא
מה שהמלא באדרת זו זכירת אלה המלכים ג' פעמים
האחת היא אן בדף קכ"ה בתחילת תיקון עתיקא
קדישא, והב' לקמן בדה הל"ה ע"א בתיקון
והשלישית היא אן בדף קמ"ג ע"א בהתחלת תורה
נוקבא דו"א, ונעם הדבר הוא זה כי הנה כבר ברא
לקמן בביאור אדרת האזינו כי י"א שרשיות ונקב'
הם ומתחלקות בכל עולם האזינו בסדר זה:

בא"י, וחג"ת צו"א, ונה"י בנוקבא דו"א, והנה
שנאללו ילאו בחי' אלו המלכים, פירוש כי אחר שנאללו
שלשה ראשונות דא"י אשר השלישית היא הבינה הנקראת
ארץ אדום משום דמינה דיגין מתערין בכל מקום שהיא
בין בכללות בין בפרטות, לכן מאותה הבינה דא"י י"ו
אלו השבעה מלכים שהם שבעה החשובות שבו, וכן ארץ
שילאו כז"ב דו"א ילאו השבעה מלכים שהם ז"ה שבו
מבינה שבו שצו"א, וכן ילאו שלשה ראשונות כח"ו.
דנוקבא ילאו מן הבינה שבה ז"ו שהם ז"ה שבה, ולכן
המלא שבו הו"דא הוזכר ענינו שלש פעמים אלה
בא"י הנקרא ע"ק ואם צו"א, וזה בנוקבא דו"א
ואמנם המלכים של א"י לא הזכרנו כלל לא בחורה ולא
בביאורם ולא בכתובים, לפי שכל ברינות י"ו לא נכתבו
בשום מקום כנו"ל לקמן בדף ק"ל ע"א וזה תאנא עכ"ל
שמה דעתיקא סתים מכלא ולא חזפה"ן באורייתא בר
מון אחר חד וכו', ואמנם אותם המלכים של ז"א נזכרו
ונכתבו בחורה צפ' וישלח, והענין הוא כי חורה שבעת
הוא ז"א כנודע משא"כ א"י שהוא למעלה למעלה
והמלכים של נוקבא דו"א נכתבו בכתובים בספר דברי
הימים כנודע כי הכתובים רומזים במלכות וכו' עכ"ל,
הרי לך סוגיא בדוכתא ככתב הרב ז"ל כאן ענין ז"מ
דא"י דמש"ש מוצא שערס ורק בספר ען חיים
לא נזכר ענין זה בפרטות הנז':

והנה עוד דו"ז בשער מאמרי רש"י במאמרי מ"ה
מרום שנוכר שם ג"כ דו"ז בביאור המאמר אשר
העתיק מהרש"ו ז"ל מכתובת יד רבינו האר"י ז"ל בעלמו
זו"ל הנה בדרוש המדבר קודם שנתקן ח"א נאמר באדר'
ואלה

ואם המלכים אשר מלכו בארץ אדום וכן ירום המדבר
 קודם שנתקן ו"א וגם בדרום המדבר קודם שנתקנה
 נוקבא דז"א נאמר שם באדרה ואלה המלכים יתענין הוא
 כי הדינין התקיפין ילאו קכף אחר חגמה וזינה בין אחר
 חו"ב שבא"א בין אחר חו"ב שבז"א בין אחר חו"ב
 שבנוקבא של ז"א ולפיכך לא יגזר באדרה ואלה המלכים
 בנוקבא דז"א רק אחר חגמה וזינה שבה וממנה תקיש
 לשאר. כי אע"פ שזכרו מלכים אלו בתחילה היינו לומר
 וכו', והנה בפרטות המלכים שא"א איך נחצטלו ומחו
 זה עמוק עמוק מי ימלאנו ונעלו מאד ולא נזכר בתורה
 כלל אלא שמהתחונים נשיג. עליונים, אמנם פרטות
 המלכים שזכרו בז"א ופרטות המלכים שזכרו בנוקבא
 שנים אלו נזכרו בתורה וז"ל הימים וכו' וכו'. וראיה
 לדברינו שפרטות המלכים שבז"א לא נזכרו בתורה, אלא
 תמלא באדרה שפרטות שום מלך נהם כשהזכירם בא"א,
 אלא כשהזכירם בז"א וקוביא לצד, והיינו מפני שבא"א
 נט. ממנו וכו' עכ"ל ע"ש:

דרי לך מפרש ולא ג"כ כמו דרינו מכתיבת ידי
 דרינו האר"י. וז"ל רבינו מהרש"ו
 וז"ל טעם שערס, ומכ"ל שפרטות המלכים
 חנו שבא"א איך נחצטלו. וז"ל רבינו ואין קמנו
 יכולים לידע ולהשיג הדבר הזה עמוק עמוק הוא מהמני
 אלא שמהתחונים נשיג לעליונים וכמ"ש רבינו זלק"ה
 והמשכיל יבין בלבבו ודי לו בזה:

והשתא לריך לבאר לך הענין הזה בהרחבה כפי
 מה שעולה ומתבאר מדברי הר"י ז"ל
 בודאי, והוא כי ידוע הוא מ"ש הרב ז"ל שהשלה נקודות
 הכללות ש"ס הא' והב' והג' מן החמשה נקודות הכללות
 דב"ן כל נקודה ילאה שלימה מו"ס, ואליה י"ס שבה הם
 בוללים עתיק וא"א ואר"א וזו"ן, אלא שזה עדיין לא
 נבין בחי פרטות ממש בקוד. וזו"ן ורק כל בחי'
 רבוקף מהם הוא שלם ב"ס, דהיינו נקודה הא' הכללית
 וז"ל שיהא ספירת הכתר יש בה י"ס של בחי' עתיק
 ש של בחי' ארון, וכן נקודה הב' הכללית דב"ן יש
 י"ס של בחי' רבוקף אבא, וכן נקודה הג' הכללית
 וז"ל יש בה י"ס של בחי' פרטות דאימא. וכן הענין
 בשני נקודות התחונות דב"ן הנז':

וא"כ מ"ה הרב ז"ל דג"ר יכלו לסבול האור ונתקיימו
 ונתק הכלים דאחוריים דא"א שם חו"ב נפלו
 לאילנות ואחוריים דנה"א דא"א שהיא הכתר ג"כ נפלו
 לאילנות וכנו' בעץ חיים ובספר מצוא שעריה [הוא מה
 שהתקנו לעיל בספר ז' ע"ז] הנה זה מדבר בפרטות
 של נקודה הא' והב' והג' הכללות דב"ן הנז', כי בפרטות
 יש בכל נקודה מהם י"ס דבחי' עתיק וי"ס דבחי' א"א
 ד"ס דבחי' אר"א וכן דבחי' זו"ן, ועל ה"ס דעתיק
 אשר נקודה ה' את אמרינן כי הג"ר שהם כח"ב דעתיק
 שר בנקודת הא' הכללת הזאת נתקיימו ורק אחוריים
 דכלים דשני ספירות חו"ב שהם בחי' אר"א דעתיק נפלו
 באילנות ואחוריים דנה"א דספירת הכתר דעתיק שהוא
 בחי' א"א דעתיק נפלו לאילנות וז"ל ד"ס דעתיק שהם
 בחי' זו"ן דעתיק נפלו לבריאה שנשברו. וכן הענין היה
 ג"כ בז"א דא"א אשר בנקודה הא' הכללת הזאת עד"ז
 ממש וכן הענין היה עי"ס דאבא אשר בנקודה הא'
 הזאת וכן הענין בכל י"ס דשאר בחינות אשר בנקודה
 הא' הכללית הזאת.

וכן בנקודה הב' הכללית דב"ן ג"כ היא סוד אבא שג"כ
 יש בה י"ס דבחי' עתיק דאבא וי"ס דבחי' א"א
 דאבא וי"ס דבחי' אר"א וי"ס דבחי' זו"ן ג"כ היה הענין
 כך ע"ד הנזכר בנקודה הא'. וכן הענין היה ג"כ בנקודה
 הג' הכללת שהיא סוד אימא דכללות דב"ן שג"כ היה
 (כב)

ו"ס דבחי' אר"א וי"ס דבחי' זו"ן
 שקרן בה ג"כ ע"ד הנזכר:

ודבר הוא חכמה מדבר הרב ז"ל יען כי הרב
 ז"ל זב בתחילה בכמה מקומות שבג"ר היה
 ביעו בחו"ב בכלים האחוריים, ובכתר בכלים דאחוריים
 בנה"א בלבד, ואם לא נאמר שהרב ז"ל מדבר בפרטות
 הנז' איך יתקיים דבר זה שכתב שבכתר היה ביעול
 באחוריים דנה"א, עם הדבר שכתב שגם בכתר נפלו
 השבעה תחתונות וגשברו, ועל כן מוכרח שהוא מדבר
 בפרטות הוא שבכל נקודה מחמש נקודות הכללות דב"ן
 יש בה י"ס דבחי' פרטות עתיק וי"ס דבחי' פרטות א"א
 וי"ס דבחי' פרטות אר"א וי"ס דבחי' פרטות זו"ן והוא מדבר
 בפרטות דכל י"ס וי"ס דבחי' הנז' אשר בנקודה הכללית:
והנה מהרש"ו ז"ל בספר ארבע מאות שקל כסף אשר
 חצרו אחר כל הספרים שלו כתב וז"ל והרי
 שבין בכללות בין בפרטות קרה להם מקרה אחד, כי
 בכללות הכתר ז' נקודות דב"ן אשר בחינתם אינו אלא
 ב' נקודות לצד הנה כולם נשברו, ואם בפרטות הנה ז'
 תחתונות של כל א' מן הג"ר ג"כ נשברו, אמנם יש הפרש
 אחי' ביניהם והוא כי שלשה נקודות ראשונות של כל
 נקודה מהם ילאו דבחי' עשרה נקודות אלא שהג"ר שבכל
 עשר ועשר נשאר שלימות ושבעה תחתונות שבכל עשר
 ועשר נשברו:

אמנם ב' נקודות התחונות שהם כוללים שבעה תחתונות
 דב"ן נזכר לא ילאו כל אחד דבחי'
 ספירות כמו השלשה נקודות ראשונות, אמנם
 הדביעית שהוא ז"א דב"ן נשאר ג"ר שבו וכו'
 שבו בנקודה השלישית דב"ן
 דב"ן והיא שורש הבנים,
 דב"ן נשאר כל השבעה אלו
 ז"א ולא ילא רק כתר דב"ן איך הם
 שבעה והם ב' נקודות
 דכללות דב"ן וכן שני
 שכולם היתה שכינה שיה
 אמנם יש הפרש בשלשה נקודות ראשונות ילאו גם ג"ר
 שבכל נקודה ונקודה ילאו נשברו איך דבחי' נקודות
 התחתונות שהם כללות הן לא ילאו הג"ר שבכל נקודה
 מהם כלל ועיקר. ודע ג"ר ע"ד שאמרנו בכללות דב"ן כי
 השני נקודות התחונות שבה שהם כללות הז"מ לא ילאו
 הג"ר של הז"מ עלמון דפרטות ונשאר צבינה שלהם
 שבאותה נקודה עלמה. אל תתמה איך ילאו התחתונות
 אחר שבו העליונות וגם איך כל ג"ר שבכל נקודה
 של חמש נקודות לא נשברו והשבעה תחתונות שבנקודות
 ראשונות נשברו, השוכנה לזה דע כי בכל נקודה ונקודה
 יש זיון אור אחד השוכה לערך הנקודה ההיא ואז אור
 ההוא שלהם הג"ר יכלו לקבלו ושבעה תחתונות שבו לא
 יכלו, וכע"ז כל נקודה ונקודה מהחמשה אירע כך עכ"ל
 ז"ל ע"ש:

והנה הלשון הזה הע"ל כולו ממש דממותו בכלמו
 כתוב בספר עץ חיים בשער ט' פרק וא"י
 ועל מ"ס בענין ב' נקודות התחונות שלא ילאו דבחי'
 י"ס וכו' כתב עליו הרש"ש ז"ל בהגותו וז"ל דע כי
 מהרש"ו ז"ל חזר בו בספר מצוא שעריה בס"ב ח"ג פ"ו
 וכתב שם שגם הב' נקודות התחתונות שהם כללות
 גם הם ילאו הג"ר של כל א' מהם ונתקיימו
 של כל א' נשברו, באופן שכל פרטות
 והפרש היה בין הזו"ן דכל פרטות לג"ר של א'
 כי הג"ר דכל פרטות שהם בחי' עתיק וכו'
 כל אחד בז"א אבא הזו"ן
 מג"ר ודו"ק כי זה

ובעין חיים שער י"א פרק ה' ב' ע"ג
 ז"ל וז"ל ל"ע בענין ילידה
 שיאל נקודה ז"א בבחי' ששה נקודות
 ילאו, וכן נקובא לא ילאא אלא חק
 כז"ל היכן נשארים שאירחס אם נשאר בשרשם בעולם
 העקודים במלכות או אם נאמר הניחום באימא שלהם
 אם הבנים בין בכללות בין בפרטות כי מונה ילאו ז"ע
 עכ"ל ז"ל, וכזה על זה הרש"ש ז"ל בהגהותיו וז"ל או
 אם נאמר הניחום באימא שלהם אם הבנים וכו' נ"ב כן
 כזה לעיל בפרק ו"א משער שבירת הכלים כי ג"ר
 דז"א וט' אחרונות נקוביה נשארו צביגה אם הבנים
 דכללות, אמנם ז"ן דפרטות דעתיק וז"א וז"א נשארו
 צביגה דפרטות שלהן, אבל בספר מצוא שערים כתב
 שגם ז"ן דכללות ילאו כל אחד כלול מ"ם והג"ר דז"ן
 שבהם נשארו צביגה דפרטות שלהם עכ"ל הרש"ש ז"ל
 בהגהותיו:

עוד כתב מהרח"ו ז"ל שם וז"ל גם ל"ע בענין הז"א
 ונקוביה שלא ילאו ג"ר דידיה ולא ע"א דידיה
 ח"כ איך נחננו אומרים שהמלכים ילאו מצינה דידיה
 הנקראת אדום וכן מצינה דנקובא הנקראת ארץ אדום
 והרי לא היה בהם צינה כמ"ם בקונטרס מורי זלה"ה
 עכ"ל, וכזה על זה הרש"ש ז"ל בהגהותיו וז"ל וכו' עיין
 לעיל פ"ו מ"ב משער שבירת הכלים שכתב שיאלו מן
 הדגיגה שלהם שנשארה כלולה תוך אימא דכללות, אמנם
 ז"ע ל"ע שהנה כתב הרב לעיל שמינת המלכים
 כ"ב בכל פרטוף שהג"ר נחקימו והז"ת שלו מחו
 ילאו ע"א ז"ן מין אור שיה לערך הפרטוף הה"א
 וז"א וז"א הוא מזדווג מניה
 וצ"ה כלי אבא שבו, ואז אבא
 לה השבעה אורות ואימא
 מזדווג ה' ימחו, והנה כפי זה
 מוליאה הז' שהג"ר דז"א וכו' וז"א
 ילאו מן הבינים ש' לה תוך אימא איך ידק ז"ווג
 ב"א וז"א שכל בהותם נהונים תוך אימא
 דכללות, לכן נלע"ד שהה"ת הוא כפי מ"ם בספר מצוא
 שערים שכל הששה פרטופים ילאו כל אחד כלול מ"ם
 וגם ז"ן דכללות ומה שכתב שהג"ר דז"א וט'א דנקוביה
 נשארו תוך הבינה הוא על ז"ן דפרטות דכל פרטוף
 עכ"ל הרש"ש ז"ל:

ועל כן הרש"ש ז"ל פסיק ותי בהקדמתו הנקראת
 רחובות הנהר וז"ל חמשה נקודות ילאו מעינים
 דא"ק מבחי' ז"ן וכולם ילאו שלימות כל אחת שלמה בכל
 חלקי הנקודה היא, באופן שכל אחת ואחת כוללת חמשה
 פרטופין עתיק וז"א וז"א וז"ן, וסדר שבירת הכלים היה
 בכל נקודה ונקודה מהם. הג"ר עתיק וז"א וז"א שבו
 נהקיימו וז"ת ז"ן שבו נשברו כמבואר כל זה בע"ת שער
 ט' פ"ו ופ"ז ושער י"ז פ"ג ובכמה מקומות משער הליקויטין
 ומשער מאמרי רשב"י ע"ה וכן במצוא שערים ש"ב ח"ג
 פ"ג ע"ה, ואע"פ שהניח מהרח"ו ז"ל שאלתו בל"ע הנה
 ידוע ופשוט וברור הדבר כי זה היה פתחלת לימודו עם
 האר"י זלה"ה שעדיין לא נתיישב הענין בלבו והוא מחמת
 שהבין שמקרה המלכים ההוא היה בכללות וגם בפרטות
 א"ר ילאו לו קושיא, אבל החמת הוא כי לא היה בכללות
 בפרטות לבד ואז ז"ן קושיא, וכמו שאח"ך כתב
 ז"ל ע"ה עלמו בשערי צדק ובאורך וביותר פרטות
 עיין ובשער מאמרי רשב"י ע"ה ובכמה מקומות
 ה"ה נחזיק בלבד היה מקרה המלכים
 דכל פרטוף דפרטי אבי"ע
 אבי"ע כלולים ממ"ה

מז"ן אמנם ב' בחי' משתיים יש בה כרנח"י שבכל
 ז"ווג ב"א ענין ז"ל והם ז"ן ז' קלוות שבכל פרטוף
 דבריהם ושם נקודת ד"ה ז' מלכיות שבשבעה הקלוות מבחי'
 יתברר א"ח"ך באו ז' הקלוות של מ"ה מבחי' נפש
 וז"ל כי ענינם נפש דב"ן ונתקנו ואח"ך עד"ז באו רוח
 נשמה חיה יחודה דמ"ר והמשיכו את רוח נשמה חיה
 יחודה דב"ן שלא נאללו עדיין וצ"ח כולם כלולים בסוד
 חוספת בז"ן שהם ז' קלות שבכל כלל ובכל פרט, וכל זה
 תבין ממלות ירושת תמים בפ' פנחס, וכעד"ז י"ם
 דעיגולים הם גבורות ויאלו תחלה בבחי' נפש לבד שבהם
 בסוד נקבה הסובב גבג ואח"ך ילאו היושר שהוא חסדים
 בחמשה מיני נפש ורוח צ"ו וז"ל נשמתו העיגולים בנרנח"י
 שבהם עכ"ל באופן דכל"י דכל פרטוף דפרטי פרטופי
 אבי"ע ככללים בחמשה נקודות ובכל נקודה ונקודה מהם
 היה מקרה המלכים. מופן שדברי האר"י זלה"ה חיים
 וקיימים כי אע"פ שהג"ר דז"א וז"א איזו קושיא
 ול"ע לא מפני כ"ה המע"ה ז"ל זלה"ה כי
 זה הקושיא הי"ם ע"ה שבו הבנינו דבריו,
 אבל סוף סוף דבר י"ם חיים אמת עכ"ל
 ז"ל:

והנה על דבר י"ם הגה"ה ז"ל כתובה של
 שם הרב רבי י"ם דילה רוזא ז"ל וז"ל הנה
 כאן חלק מוה"ר ז"ל עם מהרח"ו ז"ל שהבין שהשבירה
 היתה בין בכללות בין בפרטות, ואינו כן אלא לא היתה
 השבירה כי אם בפרטות, ולא בפרטי החמשה נקודות
 דז"א היה מקרה המלכים אלא היה בכל מין י"ם וי"ם
 דכל פרטוף פרטי אבי"ע כמ"ם בדרוש הדעת וכו', והנה
 לכאורה נראה שהביא מוה"ר ז"ל ראיה לשחור דבריו
 שבו הלשון דב"ן שהשבירה היתה בכלל ובפרט, והוא
 כתב כי לא היה כי אם בפרטות לבד אלא כונתו י"ם
 עמ"ם במקומות י"ם כי השבירה נח היתה כי אם
 בפרטות וגם היתה בכללות. הא כו"ל שם"ש הרב ז'
 שיאלו ג"ר דז"ן ולא נשברו הוא דערד התחוקן מה
 אבל בערך העליון מהם לא ילאו הג"ר דז"ן שאלו הג"ר
 דז"ן שיאלו בערכם נקראים ו"ק ז"ל ונקראים בערך
 העליון שנשברו, ומאל שבערך העליון היתה שבירה גם
 בכללותו אבל בערך התחוקן מהם לא היתה השבירה
 כי אם בפרטות, ואין לך ראיה גדולה מזה הוא ראיה
 הפך דבריו הראשונים כמ"ם וכלי ספק שזה ג"כ דעה
 מהרח"ו ז"ל אלא ששמכו על המעיין בין מוה"ר יבין
 מוה"ר ח"י ז"ל עכ"ל הגה"ה הנה הכתובה על שם ר"ח
 ז"ל, ואתה המעיין בין תבין חט אשר לפניך כי אין אני
 עתה יכול להחריך יותר בזה ופשי"ת ברחמי יאיר
 עיניו באר תורתו אבי"ע ז"ל הגה"ה]:

ואחר שכתבאר בפרקים הקודמים בחלק זה עיין
 השבעה מלכים איך ילאו ונשברו וחזרי לי יתח
 יתבאר לנו מעתה ענין התיקון הנזכר ב' בחי' במקומו
 הרבה ובפרט בשני האדרות, ובאומרים שג"ר לא חתקן
 דב"ר ונקובא וכו' וכן אומרו אי ריטא דעמא לא
 חתקן עמא איך יתקנו וכיולא גאלו בפ"ק דספרא
 דלניעמא ספרא גו ספרא חתקן ואיזמן חזר גלגלתא
 מליא טע"ז דבדולחא וכו' הרי מזה הלשון האחרון
 יתבאר לך ביאור ענין התיקון מה הוא. והוא היות אור
 הא"ם מתלבש בגו לבושי' דיקר דחתקין ואחסין, ובבחינת
 גלגלתא וחידין ועיין וכו' כמ"ם ב"ע"ה:

והנה בש"א ח"י פ"א התחלנו לדבר בענין ביאור
 התיקון מה ענינו וצ"א רנו קלתו, והוא כי בהיות
 העולמות הנאללים והגבורים רבים האור הורד מלמעלה
 נחלש ומתמעט ע"ה הריחוק מהא"ם יכולים התחטוקים
 לקבלו עד כי בהיות האור מהעלם ומתלבש לבוש ע"ג
 לבוש

דעת

לבוש ויולא דרך כמה לבושים
בתחתינים לקבלו ועוד היות האו
ומעצרים לרים ונקבי הראש והג
מומעט יפולים לקבלו.

ואמנם עתה נרחיב ציור בזה וזאת צמיחת חרות
שנבאר והס' א' י' קודם זה התיקון של זה
המלך הח' שם מ"ה כנ"ל ונה כשילאו עשרה נקודות
אע"פ שבדאי לית לך נקודה ולא אחלילת זועשר עכ"ז
לא היה ניכר בחינתו. אמנם היה בערבוב כאלו תאמר
שהיו מים וחלב ויין חמין ודג וכו' הכל מעורבים יחד,
אמנם אחר התיקון יוצרו כל בחי' ובחי' מעשרה
הנקללים בכל סדר ולא בערבובי'א:

ג כי קודם התיקון היה כל אחד במקומו זו
למעלה מזה ואין האטו נכחה בגבול חברתה
שלמטה ממנה אך אחר התיקון נתארכו ונתפשטו כולם
עד למטה ב' פרטין עתיק ואריך
ואבא כו' ימות ונתלבשו זה

יבזה הריוחו במה
להם והגדו יתם למטה ונמלא
בי"הכ גדול ויש בו אהרן ולא ישבר משא"כ
בתולה שהיו כלים ק"ל ולא יכלו לקבל האור:

עוד הריוחו ע"ז כי האורות באים מכוסים בכמה
כיסויים זה בתוך זה עתיק ועליו אריך ועליו
אבא וכו' ואז התחתינים והחילונים יפולים לקבל האור
שעובר דרך כמה מסכים וכיסויים:

עוד הריוחו בזה כי בהותם כולם זה בתוך זה נעשים
נשמה זה לזה ונתקרבו כולם יחד זה בתוך זה
ואים את רעו יעורו בהתחברות יכל אחד נעשה
הוא יאיר אל החילון ממנו משא"כ כל אחת נפרדות
מתחברת ואין נכנסת זו לחברתה:

עוד הריוחו בזה כי מה שהיה בתחלה בחינת שלשה
ראשונות וזו אחד כלולה מעשרה, אמנם אין לה
יכר ספירה אחת אך עתה אחר התיקון כל ספירה
הפירה מהשלשה ראשונות נתפשטה ונעשית מ"ם
מורות בפרטוף אחד, ועי"כ נתארך המקום אורך ארבע
ב' ית מה שלא היה בתחלה רק ג' ועי"כ יש יכולת
בתחתינים לקבל האור מרחוק:

ועי' ריוח אחר בשבעה התחתינות כי תחלה היו
דבוקים עם השלשה ראשונות ועכשיו חמתו וירדו
בבריאה ואז ילא המלך הר' דרך כלול וקצה ג"כ
ולקח מקומם ונמלאו הר' חוקים מי הבינה שבעה
ספירות אחרות ויכלו לקבל האור ואז נבררו ונתקנו
ועלו קתם ממה ז' וברר למעלה והשאר עומדים למטה
ויפלים לקבל האור בהיותם רחוקים והם מתחבררים
בש"ע חלק האלילות יליה באלילות וחלק הבריאה
בש"ע בבריאה וכו' כמ"ש בפ"ח:

ג עתה ל ידי הפרטוף שיש בהם נקבים כנקבי
האזן והעין והחוטם והפה וכיוצא וכן דרך השערות
יפאים האורות לר איר בתחתינים והאור זולא במדה
ובמשקל ויכולים משא"כ קודם היות בחינת
אפיים:

ג קודם התיקון היה ו"ק דז"א שיה בחינת שבעת
המלכים ירדו זה מזה בסוד רשות הרבים
כנז"ל בפתיק שקדמו, ואחר התיקון נתחברו ונעשו
אחד פרטוף קשור זה בזה שהיא הפרטוף ז"א, ולא די זה
אלא גם נתוספו השלשה ראשונות החסרים בו קודם
התיקון וכל זה בחינת האורות ג"כ כי בתחלה היו
בסיד כללות ולא היו נכרים בו פרטיות הי"ם ועתה
גיברו כנז"ל והיו עין רואה ואזן שומעת וכיוצא, וכמ"ש

הזבונה

מד

וע"ש היטב אך ניתוסף תיקון
ואונה הסיגים והקליפות מעורבים
בה זו היה בהם הפירוד הגו' והולרכו
הפסולת דוגמת מיתת האדם אשר חוזר
לעפרו להתנער מהפסולת שבו, ובזוא תחית המתים
יקום כספא שלים בלי סיגים כנזכר בזוהר מדרש
הנעלם בפרשה תולדות והבן היטב כי כל בחינה שיש
באדם בהיותו בחיים ובמיתתו ובחיייתו שנית, הכל הוא
בענין אלו המלכים ודי בזה למזין מדעתו להקיש
בכל הפרטים:

ג הועיל התיקון כי לא די בשבעה התחתינות שהם
שבעת ריבויים דז"ן שנתקנו כנזכר כי גם השלשה
ראשונות עם היות שבתחלה ימותו להיוסם יכולות
לקבל אורם עכ"ז אחר התיקון נתוסף בהם תיקון
הפרטוף גם הם היות שלא היו לריבוי לזה מפאת עלמם
רק לסיבת התחתינים ולא לסיבת עלמם, וז"ש באדרת
נשא דף קל"ה אי רישא דעמא לא אתתקן עמא אך
יתתקון, ולמה לא הקשה מניה וביה שאך רישא דעמא
ישאר בלי תיקון, אך הענין יוצן כנזכר כי אין לורך
היקום ללרכס רק ללורך עמא הם התחתינים הלריבויים
בהכרח תיקון ונדע כי רישא דעמא הם שלשה ראשונות:

ג נתוסף בז"א אחר התיקון כי המוחין והאורות
שלהם מקבל אותם עתה מלובשים תוך האחוריים
דאו"א כנז"ל ח"ב פ"ו ויכולים לקבלו דרך מסך, ועל
זה הדרך מוחות או"א מן א"א ומוחות הר' ז"א

יזכור ואל תשכח מ"ש בפ"ח
באורות רק
שנשאר אחר מיתתו
עלמם שנזכר

ועתה הבן והסתכל
בפעם אר"י
בו קלת תיקון, כי
ומדע כי עיקר התיקון
ובעקודים נתוסף קלת
לכל הי"ם שבהם, ואח"כ
היות להם עשרה כלים
אחד בשלשה ראשונות
כנז"ל בח"א פ"ו. ואז
האורות להתקן ונתחברו יחד
פ"א, ונכנסו גם הם בחינת קוים
ואח"ך בציבור ראשון דז"א עלו הכלים שם בשלשה
ראשונות דרך קוים ואז התחילו גם להתקן, ואח"ך
בכיוסם שם בסוד עיבור עזו גם האורות עם הכלים
בעת היניקה נתהוו בחי' ו"ק מתפשטים בחינת קוים,
ואח"ך בציבור ב' של המוחין אז נשלמו כל הי"ם שלו
להתקן, וגם א"א בתחלה נתפשט עד העבור ואח"ך עד
הסוף כנזכר בש"ב ח"ב פ"ה, ומלבד זה יש פרטים
שנתוספו בכל עולם ועולם כמ"ש אותם רמעיין
בחיבורנו זה:

ואחר שנבאר בפרק שקדם ענין התיקון אך נתקן
עולם האלילות על ידי מיתת אלו המלכים
וחזרת תחיתם ותיקונם נשלים לבאר ג"כ ענין עקרי
הבינה מה היה אשר כבר התחלנו ביהאורה בפרק
מבוא שערים, והוא היות כונתו בדרך אברהם ע
בו שר ועונש, וזה אי אפשר אלא על ידי
היא מדה הרע להפרע מן הכבשי
הוא ברש הסיגים והשמר
במקום המשפט כמה ה

וכדי שיבגלו הסיגים והקלי

דעת

ורבונה

השחלקות עולמות ובחלוקת
 ונלכו בפועל אשר כל זה היה על ידי
 אשר כולם הם דינן תקיפין הנקראים
 הגבורות כמו "ח"א פ"ב כי כל אלו
 נקודות שהם נקבות ובחי' אור סוד מין נוקבין ולורה
 הנקודות הם ניליות והם הנילוין תקיפין הנזכרים
 בפרשת פקודי דף רנ"ד ת"ח רישא פירושה דמהימנותא
 גו מחשבה בעש בולגא דקרדינותא וכו' וסלקי נילוין
 והענין כי אלו הז"מ הם בחי' הגבורות שילאו בעולם
 לא וכמ"ש בראשית ברא אלהים ואח"ך סיחף עמו
 גדת הרחמים ביום עשות ה' אלהים כדו סוכל העולם
 והתקיים ולא יחזור להבי ובהו כמ"ש והאך היתה הו
 ובהו אחרי חומרו בניו שית ברא אלהים שהם השבעה
 מלכים וכנגדם שבעה זיבות בפסוק בראשית, ושם
 הו"ה הם החסדים והוא ילך הח' שהם הוא חסד
 עלאה הנז' באדרא והוא שם ה"ה נעו"ה ע"ס מ"ה
 בחסדים ושם צ"ן בגבורות, והנה המלכים הם ר"ס הם
 דינן קשין תקיפין אשר מסויגים שלהם ילאו הקלופות וזה
 על ידי מיתחן ונפילתן בסוד עפר הארץ הטי"ה הו"ה
 אשר יהיה בקרקע המשכן עולם הכריאה, שם פ"ג
 דוגמת האדם בקבר כמו"ל כי הכריאה תחת הים
 מלכות דלילות ותמן אודריקו הגבו נילוין תקיפין חסדים
 בלא פקודי זריק לש"ך עיבד וזורה פסולם מנו מחשבה
 זכ"ו נקרו כי זריקת אלו הנילוין למטה בכריאה ה"ה
 פסוק ונעליפות שהיו בכח במחשבה עליונה
 והנילוין דאשם אומגא דפרזל
 זכ"ו ומהו ושבו אל
 ימ"ש באדרת נשא
 אומגא ע"ה
 חסדים ואין הפירוש
 קראש בלא נחבסמו
 המלכים עלמם מכל
 קלמ קלמ ונתבסם,
 נחם לא נחבסם ונשאר
 ח"ב פ"ד ובח"ב ספ"ז
 מהא הרפ"ח נילוין של
 הגנה ברא התיקון
 מהם הנילויות והכלים
 ג"כ וכל מה שבפר מהם לא היו נמנו רק חלקי
 הנוקבא שכל הפרזופים ובתחלה נכר המצורר והנכחד
 והמשובח שכולם ועלה באילנות:

וגם באילנות עלמנו יש מדרגות כי בתחלה על ידי
 עיבור העליון הנזכר בפ"ג התחילו לבשר היותה
 משובח שכולם וממנו נעשית נוקבא דעתיק אשר
 שנתערבו הנילויות דרפ"ח ניליות עם האור של נקודת
 הכתר ששאר באילנות, וגם הכלים של המלכים נעשה
 עם הכלים החדשים דמ"ה החדש ומהכל נעשה נוקבא
 דעתיק דעתיק ועד"ז כולם וכמ"ל פ"ב ע"ש היטב
 ואח"י על ידי זוג דדכורא דעתיק עם נוקבא העלו
 נכר ניליות שהיו למטה החלק החזי אל נוקבא דאריך
 ונגסו ניקוס העיבור בסוד מין נוקבין ושם מתחתיקם
 ומתתקוין על ידי שהייתם שם זמן העיבור ונעשים בחי'
 פרזוף וכע"י אריך בירר לנוקבא דא"ה. וא"ה לזורך
 ז"ו כל בחי' המלכות אשר בהם כי לכך נקראים אלו
 מלכים יען מה"י נעשו כל המלכות כעודע:
 ז"י בכ"י כ"ה שכל פרזוף ופרזוף היה
 שם טל וכו' וכו' ומה שלא יכול להתחבר
 ל"ה ל"ה לנוקבא דז"ה התחתונה,
 אח"ך כל חלקי הכריאה
 נוח דכריאה אי אפשר להתחבר
 יום יכולים לעלות למעלה

ידיו בצטן הנוקבא דז"ה על ידי
 ששם איז מהצד רק בחי' עתיק
 ק מהצד אריך דכריאה. ובאריך
 דכריאה וכן ד"ז תמיד כי אי אפשר
 כ"ס חני' להתחבר למעלה מקום מדרגתו לא במקום
 ולא בזמן רק כולם זה וזה זה כי בסדר המדרגות
 הן בסדר זמן תיקונים וזה מבואר ד"ז ועיין בש"ס ח"ב
 פ"א בענין עיבור ז"ה אריך בעת לידתו אי אפשר
 לפתחת הקבר בלא דם וס' החלקים הנקראים סוגים
 בערך האילנות, ואלו סוגים הרים חומר להתחבר
 בכריאה ומה שהיה סוגים בעת הכריאה חומר להתחבר
 כ"ה ד"ז וכן ע"ז כל דבר מדרגתו אח"ך ע"ה
 מהיותר גבוה בילוייתו, מהיותר גבוה בעולם
 בעשיה על הד' מדרגות, כל חלק שלשה
 עולמות אלו צ"ה בעת הכריאה ואין בהם
 דכורא קלל, וה"ה אלא ה"ה
 הנוקבא כעודי כ"ה ב"ה
 וכולם נעשו מאלו
 כ"ה גם כל הנזכר
 מבואר אלו המלכות
 וי' הפלוגתה ויע"ה לשם
 יוח באיום לעולם יו"ס כל
 אין צ"ד בא עד סיכל, השעות שבגוף שהוא גוף זה
 הנזכר עוב ורע, גם המלכות כולם וכל רצונו
 ששמום ובאך, בולגא נוכח זה הבורר היוו
 שגבורתו כל מה שהיה לריך להעשות מהם
 לקח, שלמות אבי"ע, אח"ך נפרח
 אדער' להג' הולדיר על ידי מעשיו ומצותיו אשר בכח
 סגולת המזור ופלות מצבר הבוררים, ואדרבא
 נחצבר בעך הדע' עוב ורע' הם המלכות
 שבהם ואז מה גכ' וכל תולדותיו חתנו
 גם הוא חלקיו אשר נהערכו עוב ברינו דוגמת המס'
 וי"ס הגלגול כמבואר במקומו, וגם ל"ס זה יש מלכות
 המסים בכל זמן ומתחדשים וכמ"ש יח' משרתיו ואשר
 משרתיו וכו' וד"ל כי כאל כח הקל"ש ל"ה הכל'
ואחר כל אלו הבוררין שנחברו שפת בריהו
 עולמות אבי"ע אז מה שלא נחדרר ז'
 מסיבה רוב הסוגים אשר בהם עדין יע' כי השופ'
 מסתלק ונשאר מיעוט העוב עם הדע כולו, יע' ז"ס
 מסתלק ויחצבר העוב ונשאר הדע, ילכן אותם ל"ה
 שלא הוצ' הקוים מוגד' דה"ה יהיו לריכין להתחבר
 על ידי מין רצין שיע' ל"ה על ידי מעשיו, הנה
 הם היו באינה רסוגים וקלפות, גם הם היו ע"ד
 הנז' באבי"ע כי ל"ה המעולה, גם מהם נחבשו
 הסוגים שבאילנות של בי"ה שות, וס' כפי מדרגתיהם
 עתיק ואריך וכו' והיותר ריאה ל"ה יום יע' יע'
 זה על ידי מדרגותיה ועד"ז המדרגות, והנה ש'
 הסוגים, ואח"ך הגרוע שבהם על מדרגות התחתונות
 שבהם הם השירים והמוזיקים הנמרים בבחי' נשאות
 ובצורות וכיולא צ"ה:

האכ"ה לריך שדע' כי ברא' אלו הסוגים ונעשו
 בהם בחי' ד"ה אבי"ע שלהם והם
 סוגים וקליפות גמורות. הנה בחוכם היו נחוגים כל
 בחי' המלכים שלא יכלו להתחבר והיו בבחי' נשמה
 וחיות שבהם המחיות אותם נזכר בפרשת יתרו דף ס"ט
 דלית סטרא אחרא דל"ה כה נהירו וקוק וכו' וי"ס
 רדיפת הילה"ר וסג"א לה"ה אי הלדיקים ולהדבק
 בקדושה יען אין להם חיות זולתו ובתערבות הטובה
 והקדושה יתכבו סוגים, ואל תהמה מעתה למה הילה"ר
 הודף להחטוא את האדם והען:
 והנה

דעת

והנה כל מה שאנחנו מבררין תמיד
שנזרה האדם עד ימות המשיח
של המלכים הנחונים תוך הקליפות ויש בחינת וחסד
בכל יום אף גם עתה הנוגעים אל האלימות,
עולם מצי"ע. ויש לנשמות וכן כיוצא בכל הפרטים
וכה שתלם כל החיות והטובה והקדושה ללאה מחוס
וישאר הסיגים גמורים או כתיב בלע המות לנחל הם
ש"א הנקרא מות על שם היותם סיג המלכים המחיים,
ושמור זה וכמ"ש לעיל על מאמ"א ח"ג ד' כה עד שיכלו
כל הגשמות שבגוף.

ואמונם

לר"ך שדג"ע כי כמו שבקדושה ס"ד' עולמות
אז"כ ושרש"ח ד"ה י"ג בלבד המתפשטים
בהם בירור אהב צינות ומזדגס"ר מדרכה כנ"ל
כן הוא באב"ע של הקליפות כולם השם הם מצירוף
המלכים כ"א ר"ל להחברת וצ"ל מ"ד ב"ד ח"ד ו"ש
ז"ה ב"ד ע"י ד"ה י"ג נ"ב י"ג א"ה י"ג י"ג י"ג
חושבנא יתיר י"ג צ"ה י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג
י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג
י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג
י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג
י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג
י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג
י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג
י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג
י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג
י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג

ונמצא

כי המלכים הנשארים מלהחברת הם
חות הקליפות ולהיותם שם נקראים רשות
טרכים יען הם נפרדות ואינם מחוברות כי עדן לא
נחגו והם הם י"א יום מחורב דרך הק שער שהם
המלכים שח"ו בהר שער הוא אדום והם הם ואמר
או אלהימו לו חסו בו כמנין י"א והם הם י"א סימני
הקטורת אשר בהקטירה אותם הוליס למעלה ומסתלקים
זוהר הסיגים הנקראים מות ואז מהצטלים הסיגים
ומהצטל היות והמנפה נעלה והבן זה:

אזכור

שרשם אינם רק השפה לבד כנזכר ולכן
נרמזו בשם ב"ן שהוא מקורם אשר הוא
אל המלכות ולכן נקראו גם הם מלכים כנ"ל,
גם מצי"ע בשם ב"ן במלו השעף אוחיות ומשם
נרמזים ונחזים:

ד"ה

כי כל התשעה מלכים שהם בנ"ל כולם
נקראים בחינה אחת והוא י"ג עשרה קליפים
בסוד ומלכותו בכל משלה והיא סו"ה י"ג ס"ב והיא
קליפת ג"ה הנזכר בנ"ל מקום שהוא עו"ה ולכן נקראו
קליפות י"א ירעות כי העשרה הם קליפים והחיות
י"ג א"ה אותם נראה הכל בחינה אחת ואינם בחוסם רק
סוד מנין וקנין עליהם ולכן אינו נגרעו כנ"ל צפ'
שמות י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג
וא"ה הם י"א סמני הקטורת אשר כל הי"א אינם
בחינה אחת כנזכר שהוא הנוגס לו ס"ב וכנגדה
צ"ה וכן צבריחה וכן באלימות ויש חלוק צ"ה
צ"ה העירוב ח"ך מתערבין יחד עו"ר כמ"ש וכו':

ד"ה

הנה הרב ז"ל בשער מאמרי רשב" פירש
ביאור זה במאמר הוהר ר"ל בענין הגרעו
דמספר י"ג הנה והוא כי בקליפה י"ג ובהוכן י"ג
כה אחד של קדושה המחיה אותם אמנם איננה מלטרפה
עמהם ולכן נקראים עשתי עשר כי איננה מחוברת בהם
ונמלא שהיהם נמצי בחדשן יתר אדרגה גרעו הוא
להם אבל בקדושה אינו כן היקור אשר מחיה אותם
בין בעשר ספרות דעשיה ובין צ"ה צבריחה הנה היא
נכללת ודבוקה עמהם ולכן היא והם נכנס ב במנין עשרה
בלבד, ונמלא כי גריעות מספרם הוא עילוי ושבת להם

(כג)

תבונה

מה

ד"ל כ"ג ז"ה הנם זה הוא הביאור לכחז הרב ז"ל פה
ושם מצורח יוסר והנש בזה יובן רמז רחוב מי יתן
גבור מעמה לא אחד כי בקדושה הוא עשר, ובס"ה
הוא עשתי עשר, וזוה יובן הרב"ה הנ"ל לה הגדלת
השמחה, כתיב לא בחלף וקרין לו צו"ה ודרשין
לפרווייהו, וזהו הרב"ה הנ"ל דבס"ה כתיב עשתי עשר
לא לו הגדלת השמחה אלא לנו, כי מזה אלקנו יודעין
הגרעון שלהם שאין פה מלטקף עמהם, מש"כ מוקדם
שרשנו שהוא י"ג דקדושה הנה הם עשר, זה יורה על
עילוי ושבת מקום שרשנו שהקודה המחיה את י"ג
דקדושה היא נכללת ודבוקה בהם ע"כ הגה"ה:

ואחר

שבי"ח ע"ל כי כל הצירורין הם מן המלכים
הטכרים אש"ל הסי עולין בצחינת מנין נוקבין
להחברת יתיר עתה מליחות המיין נוקבין הנוכרים
בהכרח ול הווג המיד זה ענינם, וכבר ביארנו לעיל
ה"א פ"ו כי בפעם הראשונה עלו המיין נוקבין מאלהין,
ואם י"ג מה שתימ"ד הזכירו בזוהר לשון זה בלומרם
ד"ה י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג
י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג
י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג
י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג
י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג
י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג
י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג
י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג
י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג
י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג
י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג
י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג
י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג

ואמונם

פפעם
א"ח עדיין לא
הצירורין לא
המשורה מחניו אל
נוקבין וי"ג כד סליק
סיקר נוקבא צפרעות
בשערין הבאים בע"ה
וקבא יסוד ביסוד רק רעותה בסוד
נוקבא מלויה צפרעות
המיין נוקבין להקין בלי שום מעלה
צפרעות ולא על ידי החתונים:

אך

הפעם הצ' שבפ' פרטוף ופרטוף כבר היה מ'
ע' עלה מ"ן, כי א"ח אחרי שנתקן על ידי מה
שבזכר עתיק לתקן את א"ח בפעם ה"ה מאליו, הנה
כד יזכר שניה עתיק בצחינת זוג עם נוקבא הרי נמלא
ה"א מתוקן והוא מעלה המ"ן בעתיק, וכן על זה הסדר
בשמה המדרגות כי לעולם אין מי שעלה מ"ן אחת
הפעם הראשונה זולתי הצנים שכבר ילאו לעולם ונתקן
כנ"ל ח"כ פ"ו וכל ההסתון מחזירו נקרא בן אליו
המעלה חליו המ"ן והבן זה דיטב:

נמצא

כי א"ח בנים אל א"ח בפעם הראשונה נזדווגו
א"ח מאליהן וכמ"ש ואדם אין לע' א"ח
האדמה, ובפעם הצ' שכבר נתקן מ"ן הם ח"ה
אל א"ח לעולם ואי אפשר לשום בלעדס מ"ן
ונשמות הדיקים הנמשכות מאליהם וי"ג
המעלים להם מ"ן, וכן עד י"ג הנמשכות
מהצריחה הם המעלים מ"ן של הדיקים
צ"ה ונפשות בעשיה, כי י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג
על ידי העלאת מ"ן על י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג י"ג
פעם ראשונה צבריחה טייב"ה של אחד ואחד
במדרגותיו:

ובבר

החלות החתונים ימים מ"ן וכפי כונתם
ומעשיהם

רעת

ר"ק ה

ותבונה

ומעשיהם בעת ההיא כך גודל תיקונם להגלות נילוות רבים דמין אס בכמות אס באיכות וכל יום מעלים נלוות חדשות מחודש וזהו גודל מלות התפלות והמלוות ואין כל האנשים שוים כי כל אחד מעלה כפי בחינת הראיה אליו ולכן הכל לריכים זה לזה ולפי וכל אחד מישראל לעשות מה שיטעה חבירו והבין זה היטב מאד וכל זה יהיה עד שיבא המשיח בע"ה כי אז נוקבא דז"א תתעורר מעלמה להעלות מין בלי סיוע נשמות הלדיקים רק על ידי שימשך לה הארת החושם העליון דא"א כמבואר בש"ג ח"ב פ"ח ע"ש :

האמנם

לריך שתדע כי האלילות המתבררין ועולין בבחינת מין נוקבין ע"י הבנים המעלים כי הם מעלמם לה וכלו לעלות רק מהפעם שניה ואילך כנז"ל ואמנם אותם המיין נוקבין אינם נשלמים אז הכף וביאים לירי תיקון אמנם בהחלה בפעם הראשונה בבחינת העולם עלו המין שלא על ידי ז"א באו"א ואז מותם המין נעשה בחי' ז"א ואחר שתקנו ז"א אז בפעם שנית הם העלו מין אחרים ונלוות אחרים עד אימא עלאה ואז נתחברו יחד לז"א והיו שם בבטן אימא עלאה ולא יכל להתקן ולהטעיר ז"א לז"א ולכן כי אז ילאו מהוך הקליפה אמנם חזר הם על ז"א וכלם ביחד חזרו להעלות שנית מן אחרים ואז ילאו שנית הם חזרו זמן יכולים להתקן ונלוות מתוקנים ואותם המין אחרים ומעלים מן אחרים ואז ילאו ילאו ילאו הם וכן י"ז תמיד :

בחינת

שתיקנו בפעם אחת תוליד בבחינת מין והם בריות ונשמות יר כלל זה :

וזהו

לך לשון רבינו זלה"ה בעין חיים שער ט"ל פ"ב בענין המיין נוקבין הנז' והוא כמ"ש כאן עכ"ל טוב להסתיוק פה וז"ל בהחלה אודיעך דרך קיצור כי כל בחי' מין שנבררו מן השבעה מלכים ועולין עד נוקבא עליונה אינם ראויים להטעיר לעשות מהם בחי' ולא עד פעם ב' וביאור הענין הוא כך כי הנה נתבאר אללנו כי מין דא"א הם ז"א שהם הבנים הראשונים שלהם גם נתבאר אללנו כי כל תפלותינו וכוונותינו הם לברר ולהעלות הנילוותין של שבעה המלכים שמהם נילונין ועל ידי תפלותינו אנחנו מעלין הנילוותין עד יסוד נוקבא דז"א בבחינת מין ונחלקים ונחלקים ונחלקים ונחלקים ונחלקים ונחלקים ונחלקים ונחלקים ומשני בחינת ז"א וז"א הולך גם נתבאר בדרוש א' כי אין במין א"א המשיח והיה מתקיים בלע המות לנצח כי אמנם בכל תפלה ותפלה כפי כונת החומרה כפי כונת הזמן אשר אז נאמרה התפלה היא כך מתבררין עור קלוב בהרפ"ח נילונין עד

שנמלא נילונין ל ודע כי זולת מה שאנחנו אומרים שהמין אשר ב' זלכיס הם בחי' הנשמות הנה גם העולמות הוצברו משם כנז' בע"ה בדרוש ג' וכמ"ש א' אמנם אחר שנגמר להתברר מחלק ז"א עלמן אז מה שנשאר להתברר הם בחי' של הנשמות הנילוותין מטילם אליליה כנודע והבין זה מאד :

והנה הזוג הראשון שהיה בעת בריאת העולם היה ע"י גם בבחינתו יתברך וברלונו הפשוט כמ"ש בזהר פעמים רבות כד סליק ברעותיה למברי עלמא וכו' ולריך להבין על מה בכל פעם שמדבר בבחינת העולם או בתחלת ילוד ודבר בלשון זה כד סליק ברעותיה אך הע"ה הוא באחד משני פנים והם ענין אחד והוא כי א' אפשר לאו"א שזדונו אס לא על ידי מין שהם הז"א הם הבנים ראשונים שלהם כי זהו ענין ואדם אין עבד את האדמה כי אין עבודה וריעת האדמה שהיא נעשית אלא ע"י האדם המעלה מין וא' נעשית העולם לא היה אפשר להבין דין לא היו ז"א נכראין שני ז"א בבחי' מין עליון לברא את העולם לא היה יכול להזדווג ברלונו הפשוט בבחינתו חב"ד שאפילו בלתי מין נזדווגו והאליל את עולמו אמנם אחר שכבר נזדווג ז"א אז משם ואילך אין עוד זוג זוג למעלה רק על ידי העלאת מין :

והוא כי הנה אין הזכר העליון נתעורר לזווג רק עד אחר שנקובה עליונה תתקטט ותכין עלמה לזווג ותמלא חן בעיניו ואז הוא מתעורר להזדווג עמה שאם לא כן הנה הוא עסוק תמיד למעלה לקבל שפע ולתקן מאמו וחינו רונה נחת מהשפעתו לזולתו עד אשר הכלה העליונה תעדה כליה ותקטט עלמה ואז יזדווג עמה ומשפיע בה ונודע כי קטוטי כלת העליונה הם הנשמות הלדיקים העולים בה בבחינת מין והם גורמין לזוג עליון ואמנם בפעם א' ובזווג א' נתעורר הזכר מעלן בלתי התעוררות הנקבה ועלה בו רעון ותאווה להוד אפילו שלא היה עדיין בחינת מין ועל כן הזוג הוא נעלם מאד ולא היה בבחינת זוג יסוד דיל ביסוד דילה כי לא היה עדיין אז נקבה נבראת עולמית וא"כ עם מי יהיה הזוג בעת שנברא העולם לכן הזוג הראשון הנהו היה ברלון העליון מחשבה מוחא עלאה בסוד הרלון העליון שכולא דכורא ואין שם היכר נקבה והבין זה ואח"ך מה ואילך תמיד היה הזוג על ידי ז"א :

ונחזור לבאר עתה הקדמה ראשונה שכל מין לריכין להתקן ב"פ והענין כי הנה גם ז"א נתבררן מבחי' רפ"ח נילונין כנז"ל וקודם שהוברר ז"א אז היה הזוג עליון שלא על ידי מין ואח"ך בעש"ב ה' ז"א בבחינת מין לאו"א ואז החילו קלת נילונין נשמות לעלות בבחי' מין לאו"א ונתבררו עם ז"א שם בבחי' מין כנז"ל כי אחר שהובררו חלק ז"א מה שנשאר באותן רפ"ח נילונין הם בחי' נשמות ולכן כיון שהובררו ז"א החילו גם הנשמות לז"א ולעלות ועלו גם המה למעלה עד ז"א ונתבררו עמהם לעלות גם הם בבחינת מין והנה אז בפעם ב' שהוא זוג ב' כנז"ל לא נטעיר ממה שנתברר מן הנשמות כנז"ל ולא נעשה מהם לזרת ולד כלל כי עדיין אינם ראויים להתקן כי באותה שעה עלו מן הקליפות אבל הם עומדין שם עד הזווג אחר שהיו אחר הזוג זה הנז' ואז עולין מין אחרים כנודע כי בכל זוג עולין מין חדשים ואז אותן המין ראשונים הם עתה מלטיירין ונתקנין

ונתקנו כי כבר נשפחו תוך הטקבה
נתקנו והמין חדשים משתהין שם בלתי
זווג אחר ואז אלו שנשפחו נלטיירו לגמר
מתעכבין שם עד זווג אחר, וכעד"ז נמשך מנר"ח עונש
עד ימות המשיח. כלל העולה שאין שום בחי' מן שאין
עולה פעם אחת בבחי' מ"ן, ואח"ך בזווג ב' שלאחריו
הם נתקנים ומלטיירין ונעשו נשמה מתוקנת ואז יורדת
ומתלבשת בגוף בעוה"ז עכ"ל זלה"ה :

ובעין

חיים שער כ"ו פרק ב' כתב רבינו זלה"ה
ו"ל דע כי כל בחינת הכלים והאורות הם
מבחינת אותם המלכים, ו...
יום ויום זכריות עולם...
מהם זכריות רבים וכשיוגמרו נ...
זו"ם שארז"ל עד שיכלו כל הנשמות שבגוף, וזה הגוף
הוא עץ הדעת עו"ר דקליפת נגה...
עו"ר בין חלק אבי"ע, בין חלק המלכים הנבראים
בכל יום בסוד יולר משפחה ואשר משפחה בין נשמת
בני אדם, בין שאר כל...
וכי והכן זה הוא מואד...
זה ע"י... יום ויום :

ודע

כאשר נברר...
להעשות בבחי'...
תחלה ג"פ בסוד נלס הפנימי והמקיף הנקרא ח"ל,
ואח"ך נעשה ממנו נפש הפנימי ממש בסוד הן כ"ה
יפעל אל פעמים שלש עם גבר, ומלא כי ה"ס הוא
נפש הפנימי אלא שאינה מתוקנת עדיין עד ג"פ, ולכן
הנפש בא ומתלבשת בה, ואח"ך אם הנפש זוכה אז לרות
ונשמה נתקנת בפעם ראשונה ואם לאו עד ג"פ כנודע,
ואין פה מקום ביאורם עכ"ל זלה"ה ע"ש :

ובישער

הגלגולים הקדמה כ"ו כתב רבינו זלה"ה
דע כי הנשמות כולם ע"י חטאו של אדה"ר
של קין והבל וכיוצא נתערבו טוב ברע, פירוש כי
היו בעמקי הקליפות בחוץ אדם הבליעל ונתעלמו שם,
כאשר הגיע זמן איזו נשמה מהם לבא לגוף בעוה"ז
וחמה זכיות איזה האדם בעוה"ז כנו' אי אפשר לה
תגלגל חקך בגוף בעוה"ז בלא תהא מעמקי הקליפות,
ואבל לריך שאחר שתלא מעמקי הקליפות שתכלל בבחי'
נלס ואור מקיף ג"פ על ראש שלשה אנשים זה אחר זה
שיהיו מן השרש שלו, ואח"ך תכנס בגוף הנוול אח"ך
ותהיה בו בבחי' נשמה של אור פנימי גמור, ואז בפעם
הואת נקרא גלגול ראשון שלה ומשם ואילך תתגלגל
בגלגולים אחרים כפי הנוודע וכו' עכ"ל זלה"ה ע"ש :

פרק ט'

כתב רבינו זלה"ה בשער ההקדמות (דף מ"ה ע"א)
ו"ל ונתחיל בדרושי עולם האלילות בפרטות
בכ"ר תעשה פרטופים שבו, כבר נתבאר לעיל בדרושי
א"י עולם האלילות כי בתחילה יאל בסוד עשרה
נקרא ויהיה אז נקרא עולם הנקודים, ואח"ך נתקן ונקרא
בשם עולם האלילות וזה ענינו :

דע כי בתחילה כשילאו אלו הי"ם לא היה עדיין בהם
תקון, אמנם ילאו אז בבחי' היותם עשרה נקודות
בלבד והיה בהם בבחי' עלמות וכלים ר"ל אור וכלי. ולהיותם
בלי תקון לכן בחינת הכלים שבהם לא יכלו לסבול
האור העליון ונתעלבו ומתו. ואלו הם סוד המלכים שמתו
כמ"ס בחדרת נשא בפסוק ואלה המלכים אשר מלכו בארץ
אדום וכו' וכבר ביארנו הטעם למה ילאו מתחלתם

בלתי ריקי ואמרנו כי כונת המאיל העליון היתה לבדא
בעוה"ז מליאות הקליפות החזקות שהם לריכות בעוה"ז
לשלם פרענותן של רשעים העוברים על דבריו והפך,
ואלולי כן לא היה שכל ועונש בעוה"ז כלל, ולכן ילאו
הי"ם הנו בראשונה בלי תקון וע"כ מתו הכלים ההם,
ואחר מיתתם ילאו ונבראו הקליפות מהזוהמא ומהסיגים
שבהם, ואחרי שילאו והובררו מהם הקליפות אז כל
בחינת הקדושה והטהרה שהיתה בכלים ההם נתעלית
למעלה וחזרה להתקן על ידי התקון ונשאר נקיה מן
הסיגים הנו' :

והנה

ענין התקון היה באופן זה כי מן הנקודה הא'
שהיתה נקראת קודם התקון בשם ספירת
הכתר, הנה עתה נתחלקה לשלשה חלקים והם ענין ג'
רישון הנו' בריש אדרת האזינו אשר הם בחי' עתיק
יומין ריש' עלאה, ובחי' א"א תרין רישין תתאין בסוד
כתר ותכונתו כמבואר אללינו, ואז נתלבשו זה בחוף זה
עתי' בחוף א"א. ואח"ך מן הנקודה הב' והג' שהיו
נק' חו"ב נעשו עתה ב' פרטופים אור' המלבישים
ע"ג ח"ב דא"א, ואח"ך משם הנקודות הנקראים חג"ת
נה"י נגשו עתה פרטוף אחד הנקרא פרטוף דז"א, ומנקודה
העשירית הנקראת מלכות נעשה עתה פרטוף אחד הנקרא
וקבא דז"א ושני פרטופים אלו שהם ז"ן מלבישים ע"ג
נה"י דא"א :

ואמנם

היות ענין זה נקרא בחי' ח"ב
זה, כי כאשר נתעלו
הנקראים חו"ב ג' ילכו
ועל ידי אותם הכסוי
כלים בפרטוף של
שלהם הראשונים
כל נילוות ה'
הנו' נעשו
נקודות התה' נות שהם מחסד ע'
שהוא האור שבתוכם נשארנו טרומים מבלי לבוש, כי
הכלים שלהם המלכים שלהם מתו, וכדי להלבישם הולך
שאלו הששה נקודות בבחי' עלמות ואורות והיו הם
מלבישים ומכסים אל נה"י דא"א, ונתעלו הנה"י ההם
בחג"ת שלהם בתוכם כמבואר בדרושים הקודמים, ואז
ששה נקודות ההם היו שם בסוד עיבור בסוד תלת כליין
בתלה כנודע וע"כ נעשו כלים בבחי' פרטוף שלם אל
האור והעלמות שלהם, ואז גם כל נילוות הקדושה שהיו
באותם המלכים והכלים הראשונים שלהם. כמהו עתה
נתעלו למעלה ונתחברו שם יחד, ומכל זה נעשה בחי'
פרטוף אחד שלם הנקרא ז"א וכעד"ז היה הענין בנקודה
העשירית שנעשה אליה פרטוף אחד שלם הנקרא
וקבא דז"א :

ונמצא

כי כל מליאות אלו העיבורים הנזכרים אללינו
כולם היו לצורך התקון שהוא היות בהם פרטוף
שלם, כי בהיותם בתחלה בסוד נקודה לבד נתקלקלו,
משא"כ בבחי' האורות והעלמות שבתוכם כי לא נתקלקלו
כלל ח"ו, גלכן לא נחדש בהם דבר ע"י העיבור, אמנם
מה שנחדש בהם היה כי בתחלה היו ככללם בנקודה
אחת ולא היו יכולים להראות פעולתם והולידו כחם
לחסרון תקוני הכלים. ואח"ך ע"י העיבור אשר כל
הכלים נתקנו ונעשו פרטוף שלם אז הולידו כוחם והראו
פעולתם לחוץ, כי נתחבר אור הנקודה הריא לעשרה
חלקים והראו כח הראשון דעינים והשמיעה באזנים
וכיוצא בזה :

ועתה

נחזור לבאר יותר ענין תקול, והתקון של
הכלים. ובתחלה נלעז' זלה אחת להבין הענין
הנו' והוא כי מאחר שכל העד' נקודות הנו' של קודם
חזרו

מן להיות אח"ך וכו' תיקון המשא הדליל שלמים
 בלבו והם הנקראים ח"א ווא"א וז"ל א"כ היה ראוי
 שגם הם יתחלפו קודם התיקון לא יקרה רק חמשה
 נקודות בצד וז"ל מה נעשה ז"א מכל שאר שכל
 נ"ף נעשה מנקודה ומת לבד והוא נעשה משש נקודות
 וזוהו כל נקודה מן הארבעה אחרות לא נתחלקה לששה
 נקודות ע"ד שנתחלקה נקודה ז"א לששה נקודות, ועוד
 למה נקודה ז"א נתחלקה למספר שש נקודות ולא למספר
 אחר והיה ראוי שנתחלק למספר השלם שהוא עשר
 נקודות כגודע כי לית נקודה ולית פרטוף דלא אתכליל
 מ"ם, גם לריך לדעת למה מנינו בזוהר ג' בחינות של
 עיבוד ויקרא ומוחין בענין ז"א לבדו ולא הזכיר לא
 בנוקבא ולא בא"א, ואם האמר שלא היה צדדים לריך
 לדעת טעם הדבר :

והתשובה

הוא דע כן האמת הוא שיש
 חמשה נקודות לא היו שווה בהשוואה אחת
 הראשונה היתה גדולה ככל שאר עשר הנקודות מן נקודת
 אבא ונקודה אימא היו גדולים על כל השבעה שלמי
 מהם, יבנה שלשה הנקודות הראשונות כל אחת משלשה
 היתה וצדדים בכל חלקיה, פירוש כי כל חיות מה
 שששה עשרה חלקים כנז"ל דלית נקודה דלי
 ולכן כל אחת משלשה נעשה אח"ך
 חמשה נקודות לא היו שווה בהשוואה אחת
 הראשונה היתה גדולה ככל שאר עשר הנקודות מן נקודת
 אבא ונקודה אימא היו גדולים על כל השבעה שלמי
 מהם, יבנה שלשה הנקודות הראשונות כל אחת משלשה
 היתה וצדדים בכל חלקיה, פירוש כי כל חיות מה
 שששה עשרה חלקים כנז"ל דלית נקודה דלי
 ולכן כל אחת משלשה נעשה אח"ך
 חמשה נקודות לא היו שווה בהשוואה אחת
 הראשונה היתה גדולה ככל שאר עשר הנקודות מן נקודת
 אבא ונקודה אימא היו גדולים על כל השבעה שלמי
 מהם, יבנה שלשה הנקודות הראשונות כל אחת משלשה
 היתה וצדדים בכל חלקיה, פירוש כי כל חיות מה
 שששה עשרה חלקים כנז"ל דלית נקודה דלי
 ולכן כל אחת משלשה נעשה אח"ך

נפרד רק ששה של הנקודה ונקודה החמישית לא יאל
 זמנה חלק העשירי לבד ולחלק זה אנטנו קוראים
 בשם חמשה חמשיית, והנה הששה חלקים שילאו
 מן נקודה דז"א הם השש קצוות שלו הנקראים חז"א
 נה"ש, ושלשה ראשונות שלו שהם הנקראים כחב"ד
 שלו שהם המוחין שלו לא יאלו, אבל החלק העשירי שילאו
 מן הנקודה דנוקבא דז"א היא הכתר שבה ותעשה תחתונה
 שבה לא יאלו :

ועתה

לריך לבאר טעם למה נשתנו נקודות וז"ן
 שילאו חמשיית ה נקודות הראשונות יאלו
 שלימות וגם לבאר נו"ן ז"א לנוקבא, כי מזה
 יאלו ששה חלקיו : חלק עשירי בלבד, ולא עוד אלא
 שנקודה הז"א י"א חלקים התחמקו וחסרו העליונים,
 ונקודה נוקבא חלק העליון שבכולם וכל השעה
 התחמקו חסרו, והתשובה היא זו דע כי כל העלמות
 בולם אינם מתנהגים רק ע"ד ז"ן ז"א לפי שהם נקראים
 בעים לא"א, זאלתנו וזאלתנו וזאלתנו וזאלתנו וזאלתנו
 לה' אלהים, ועוד כי וזאלתנו וזאלתנו וזאלתנו וזאלתנו
 כי העולם, וזאלתנו וזאלתנו וזאלתנו וזאלתנו וזאלתנו
 הנקראים ז' ימי בראשית, התחלפת מן המזד והם
 ילות ז"ן כגודע, והוא וזאלתנו וזאלתנו וזאלתנו וזאלתנו
 ופוגם בשלשה נקודות הראשונות שהם ח"א ווא"א
 וז"א וז"א וז"א, ולכן בהחלת האילנות יאלו ג'
 הנקודות העליונות שלימות בכל חלקיהם, אבל שני הנקודות
 התחתונות שהם ז"ן יאלו חסירות וכמו שיתבאר, ואמנם
 גם בשניהם ישינו כי הפגם שנגיע ממעשה התחתונים
 בנוקבא דז"א הוא פוגם מאד להיותה יותר תחתונה
 וקרובה אלינו בסוד ובן כסיל הוגת אמו בסוד ובשפתם
 שלחה אמו, אבל הפגם המגיע עד ז"א אינו יכול
 לפגום כ"כ, ולכן נקודה ז"א יאלו יותר שלימה מנקודה
 נוקבא, והוא כי הנה הפגם שעושים התחתונים המגיע
 עד נוקבא דז"א יש פגם שיכול לסלק מומה חלק העשירי
 התחתון שבה, ויש פגם שיכול לסלק ולהחסיר ממנו
 כל הששה חלקיה התחתונים ולא יאלו יאלו יאלו יאלו
 אחד העליון והוא הכתר שבה בלבד אשר הוא שכינת
 שעליה נאמר לבי ומעתי את עלמך, כי נחמשתה בבחינת
 הששה חלקיה התחתונים שנתחלקו מומה ועלי למעלה
 כדי שלא יתאחו עם הקליפות בהיותם יורדת למטה
 ביניהם. וזה החלק העליון שהוא הכתר שבה נשאר יורד
 למטה בין הקליפות בסוד רגלה יורדות מזה. כי כיון
 שהוא החלק היותר עלין שבה אין גם בקליפות להתאחו
 בו יותר מדאי, והוא הטעם שנתחלקו מומה התלקים
 התחתונים ונשאר העליון שבה שהוא הכתר, משא"כ אלו
 היה ע"ד ז"א שמתחלקים העליונים ושארית התחתונים
 כי אלו היו ש' חלקיה העליונים משתלקים העשירי
 שהוא מלכות שבה יאלו יאלו יאלו יאלו יאלו יאלו יאלו
 בו יותר מדאי, ובכיוול היה נחלש כחו והוא מתחלש
 בחוכם יהיה העולם חרב ומתעלל ושומם, אבל הפגם
 המגיע עד ז"א שהוא יותר עלין מן נוקבא אינו יאלו
 כ"כ לסבא מעלתו, כי אין הקליפות הם נאחזים ב"כ
 כמו בנוקבא, ואין הפגם מזוי לעלות עדיו כ"כ או
 בנוקבא, ולכן ידבר היה בהפך כי צעת הרום העולה
 עד מקום ז"א או ג' ראשונות שבו שהם תכלית העליון
 משתלקות למטה, כי אינו מן הראוי שיהא בהם חז"ן
 פגם, כי חז"ן הם יגיע שם יתרה העולם, ואמנם שש
 קצוות שלו נשתנה וצדדים יתרה העולם, ואמנם שש
 אינו כ"כ חזק בהגיע בתחתונה דנוקבא כי הם
 היו מתעטלים חז"ן אבל אלו אינם מתעטלים ובפרט כי
 אינו מזוי כ"כ להיות פגם התחתונים מגיע עד ז"א

ועוד

היה בו חסרון אחר גדול ממת חסרון הראשון
 כי כיון שאלו חסר כנז"ל לכן גם אלו השש חלקים
 שילאו לא היו מחברים ונקשרים יחד בבחינת כללות
 נקודה אחת רק יאלו נפרדים זה מזה, והוא הטעם שלכל
 עשרה חלקים שנקודה הראשונה אנו קוראים אותם בשם
 נקודה אחת, וכן לעשרה שנקודה הב' ולעשרה שנקודה
 השלישית, לפי שילאו כל עשרה ועשרה מחוברות יחד
 בבחי' נקודה אחת, אבל אלו ששה חלקי הנקודה הרביעית
 יאלו נפרדות זו מזו ולכן נקראו בשם ששה נקודות אבל
 אינם רק ששה חלקי נקודה לבד, ונקודה החמישית היה
 גם חסרון יותר גדול והוא כי מומה נעשה אח"ך פרטוף
 נוקבא דז"א והיתה גם היא ראויה להיות בה עשרה
 חלקים, ואמנם לא היה בה רק חלק אחד לבד שבכל
 עשרה חלקיה וזהו החלק העשירי שבה יאלו קוראים
 נקודה אחת עם היות שאיננה רק חלק עשירי שנקודה
 הכיאה, והכי כי הנקודה דנוקבא דז"א יאלו בחסרון גדול
 יותר מחסרון שיש בנקודה ז"א :

הברר

העולה כי העשרה נקודות שילאו בתחלה אינם
 רק חמשה נקודות לבד אשר מהם נעשו אח"ך
 חמשה פרטופים, והנה הגדרה הא' והב' והג' יאלו כל
 אחת ואחת מהם רלויה לעשרה חלקים הראויים להיות
 בה, ועוד שהיו ק"ס ומחבריה יחד, וכל העשרה
 נקראו בשם נקודה אחת לבד לסבא הנו', ונקודה הד'
 לא יאלו כלולים בה ששה חלקיה לבד, ועוד שילאו

כפן גדול בעשייתו של ברזל שלח אל המיס אלא אמרו כו להפני לנתן ולג משמעות שיובר כח הקרירות מהס אכל לא יהו חמי י"ט וכו' פירש רע"ב ז"ל וז"ל להסיר לנתן במקלת כח המון טעמן עכ"ל ע"ש וכן כהז הרמב"ם בפירוש המשנה וכו' נפשרים המיס ע"כ וז"ל שי"ו נפשרים מן הנינה לא חמין ולא קרים ועיין בדברי הרב בעל יד הקטנה שהבואו דבריו בספר אריה דבי עליה סי' י"ב הגו' בדף ע"ג ע"ד שרנה לומר כל היכא שאין עושין חמוס ממש למיס חלה רק להפיג הנינה שה"ע והשיב לו הרב בית מואל שס דהא במס' יומא גבי כה"ג קאמר להדיא כו להפיג לנתן וכו' וכו' המשנה המרדכי מהאי והורך להקדמ המקדש שאני משמע"ל דגס להפיג לינה חוכא גורמ מהחלואת עכ"ד כו יהו אמת דמוכח קלה כן מדברי המרדכי שכל גורמ מ' לחות שייכא גס כהיכא שעוסיק דבר להפיג לנתן של גמוס ולא יגיעו לידי חמוס ממש דלה שנתח חד רע' התשב"ץ ז"ל לא י"ל כה"ג ז"ל לחדש היערה לומר שיש גורמ מרחמי' בהיכא דר"ג ו' יהו דלבר וס"ל שמטעם הוהר הקיני' ד' וכו' דלבר וס"ל דחינו אל' להפיג לנתן כו שרי נכ"ע ובדחי' הסבירא גומי' כן וכו'

ג עוד המלא הובר הוא מפורש ג"כ בדברי הרב פ"ר ז"ל דבעשייתו של ברזל לא אפשר המיס לידי חמוס ממש אלא רק להפיג לנתן וכו' הוהר דבר זה דעשייתו אלא כה"ג שרן כהז בספרו מים חיים על הלכות עבודה יו"כ דף כ"ג ע"ג שהביא שם מ"ש בגמרא על טבילה כה"ג כ"כ שמטילין לו עשייתו של ברזל במקוה ונרגש הרב ז"ל במ"ש בגמרא דברכות והענין טבילה בחמין מי א"כא וחי' אמרינן דמרימי המקוה כה"ג ע"י עשייתו של ברזל מאי לריך סה אכתי משכחה לה טבילה בחמין ע"י עשייתו של ברזל ותירך הרב ז"ל דהכי פריך כיון דסוה מקוה הוא וכו' מ"ש חמין חגא לונגין מפני דאסור להס המיס וכו' מהס מקוה דאפילו דאפשר שימשיכו לו מעט מ"ש חמין או שיטילו בו עשייתו של ברזל זה לא יועיל אלא כדי להפיג הנינה אכל בהני' חינו נעשה חמין ולהס"ך טבילה בחמין מי א"כא דהיכי משכחה לה הייזוה מקוה חמין עכ"ד ע"ש הרי"ף להדיא דפשיטא גיה להרב פ"ר ז"ל כי בעשייתו של ברזל א"א שיניה המקוה חמין ממש אלא רק יועילו להפיג לינה המיס והמקוה של כה"ג דה"כ לא היה מהחמס ממש ע"י עשייתו אלא רק להפי הנינה וכמו"ס להדיא כה"ל וי"טלו שימשיכו מעט מי' חמין או יטילו בו עשייתו של ברזל הוא כדי להפי הנינה אכל בהני' חינו נעשה חמין ע"י אן הן הדבויס שכתבנו לעיל ועשינו הכרח ליה מ"ג הטעם הנרונה בחוס וככו"ל ותימה על החכמים ר"י שסס בענינם כהזו כדבריהם הגו' ועיין להפ"י בבבב' חיים וכו' כאלו יש סיוע לדבריהם מדבריו והוא הפך :

השתא מה ראו החכמים הי"ו להוכיח מדין התשב"ץ ז"ל הגו' לנ"ד שרונה השואל לחמס חמין ע"י סודו שנקבעה בו גחלי' אש כהיותו עומד בחוף המיס שהמים נעשים חמין ממש והס חשבו שהתשב"ץ ז"ל מתיר לחמס ממש ע"י עשייתו וטעם הסיחור שלו הוא מ"ג שהיה המקוה ז"א על ידי עשייתו של ברזל ולא ע"י הערובה מים חמין וזה אינו וכדפי'בהנא. ועוד חמהני לפי' דה"ס ז"ל מה טעם יש בזה שאס המקוה מהחמס ע"י הברזל יהיה מותר ואס מהחמס ע"י הערובה מים חמין אסור הלא הכל (יה)

חדא היא כ' ז' וכן היתה השאלה מובלת בני חמין נמורים וכו' הוא בזה א"ה יעשה להני' ביוה"ט ח'ד העיקר חסר מן הספר דה' ל' להשב"ץ ז"ל יעשו בפירוש טעמו של דברי :

ג מה שכתבו עוד החכמים הי"ו לומר לדבריהם ג"כ נמי הרב שבות יעקב ח"ג סי' פ"ג הנה גס בזה לא עיינו היטב שכתמה מ"ס ראיה לפעול דבריהם הגו' כי הרב השואל שס רנה להתיר שיטינו מים חמין כדי למעט חוזק הקור מן המקוה ולא שי"ס בזה שיטור לחמס המיס של המקוה ודייק מדברי מ"ר ז"ל בש"ע שכתב אסור להטיל מים חמין ללחוף המקוה לחממו משמע מלשינו דלהפיג לנתן ולמעט חוזק הקור שרי וגס בזה האופן לא מלאו לבו של הרב השואל להחיר קוח"ל והוא דבר חדש בח"ל ובזמנו ועל כן ה"ס בדגליון שבות יעקב ז"ל והשיב לו שדודא כה"ג ז"ל דרמ"א שדקדקו בלבוסגס כדי לחמין וכו' נמשע בדבריו כל שאינו לחממו ממש רק להפיג סה און להחמיר גס במקוה דליכא מנהג להקל י"ו שהעלה מעב"ה גס בתשובה הרדב"ך ה"ל כ"ד בתשובה בנימין ואז סי' קנ"ח לדרו' כה"ל לדדי' היתר זה וכו' :

ד הביא לו שמועות מח"וה מקום ההשג' שחוק חמין חוק המקוה כדי להפיג ע"י ע"י אש"י החיר לעשות כן ע"י עשה כה"ג הרב המשיב הגו' וכו' מדבריהם ש"ס ח"ג פ"ג הרב המשיב הגו' חוק המקוה און לנתן ולא לחמין ורמ"א לא מיי' להפיג לנתן שרי אפילו חמין שמערב בו חמין חמין חמין חמין היכן ראו ב"ה ד' ו' יעקב הגו' או הסבירא דידהו שפלה על לבס' לחל' בין חמוס הנעשה ע"י הערובה מים חמין לבין הנעשה ע"י עשה ברזל וכיוצא בו כי אדרבה מ"ס נראה להדיא הפך דבריהם :

ג עוד מ"ס החכמים הי"ו שכ"כ הרדב"ז ז"ל גס זה אינו אלא אדרבה הוא כהז הפך דבריהם הגו' וכנו' בדבריו בדף ל"ד ע"ב ואין לררך להעתיק לשונו לך נא וראה ותמלא כי שס איירי כמטיל מים חמין במקוה וטעמו של היתיר הוא מפני שאין מטיל מים חמין הרבה שיטור לעשות חמוס ממש במי המקוה אלא רק להפיג לינה המיס וכו' בד"ק וכן תמלא בתשובת שבות יעקב הגו' ל שגס הוא הוכיח כן מדברי הרדב"ז הגו' וכל זה הוא הפך דברי החכמים הי"ו שחשבו בזה :

ג עוד מ"ס החכמים הי"ו שכ"כ הרב דרכות המיו ז"ל גס זה אינו דמעולם לא עלה על דעת הרב דרכות המיס חזוק זה לחלק בין אס נחממו המיס ע"י אש ברזל לבין נחממו ע"י הערובה מים חמין והוא הבין דברי התשב"ץ ז"ל כאשר כתב שעי"ג היתיר שלו בסיקון זה הוא מפני כי בעשייתו של ברזל א"א לבא המיס של המקוה לידי חמוס י"ו שי"ו נקראים מים חמין אלא רק יועיל החוס הווא מהס ונכנס במי המקוה להפיג לנתן של גמוס שיוסר מהס כח הקרירות ויוגר הבינו שגס בחופן שי"ו ממולעים לא חמין ולא קרי' וככו"ל יבין הביא דברי התשב"ץ הגו' סיוע לפס"ד שלו וכן לאסור לעשות המיס של המקוה חמין ממש וכל זהס ולזה אמר שביא דברי התשב"ץ הגו' הרב ז"ל מורה בהדיא דלא היתיר אלא או חמי' טבילה או עשייתו וזהו הכל (יה)

כראוי והספרדים היו כשטוב בזמן אשר בחוק המרחץ שאינו כ"כ קר מחמת הבל המרחץ טובלים בזמן אכן לפעמים שבית המרחץ סגור או צר הולכים לטבול במקוה של עדה האשכנזים הי"ו שיהיה חם ובהיותו בדמשק יע"א בשנת תר"ל בשומעו את סדר טבילה הנשים גם בני הקור שכמעט יש נשים שאינם טובלים כראוי אזרתי חללי ועשיתי שיטלנו במקוה חם לכתחילה ולהכמית אשר עמדו לגדי בדבר זה באומרים כי המנהג שלהם שלא לטבול בחמין כפסק מרן ז"ל נלחמים בהשוכה שהובאה בספר נבחר מכסף להר"ף ז"ל סי' י"ז אשר כתוב שם עדות מגדולי הדור שגם מרן ז"ל עשה מעשה לחמם המקוה נגד מה שפסק בספרו הקלר סי' ר"א סעיף ע"ה שכתב שם סדרת האוסר יע"ש באורך ותל"ת כי עד היום נוהגים לחמם הטבילה של הנשים בדמשק יע"א כפי הוראתו הגו' ואני שמח בזה כי תקנה גדולה עשיתי שלא יהיו בנות ישראל בטומאתם עכ"ל נר"ו:

והנה כי עתה בהגלות תשובה הגו' שהעידו גדולי הדור ומרן ז"ל בעלמנו עשה מעשה לחמם המקוה הפך מה שפסק בש"ע יש לומר כי מה שהסמינו רבני ירושלים הוצ"ב בזמן הרב נרכות המים לאסור ונתלו מה מעשה החמום שעשה אותו האיש יסדר ה"ר נגה"ל בל הילא דידהו הוא מכת פסק מרן לכו הוראתו ויתרתי גרין א"י אשר הובאה בספר זה מעשה לחמם ע"פ ר"א סעיף ע"ה לחמם המקוה נודע להם זה העדות יען נכ"ל ה"ק ז"ל היה עוררו כ"כ בשנת ת"ק יע"א ולא היה חגש הכ"י שני הספר הגו':

ועל כן נראה שגם פה עיננו יע"א חין לנו למחות ולעצב ביד האיש הבא לעשות תיקון בבאר מים חיים לחממו בזמן הקור בלבד והגם כי עדיין יש לפקפק בזה עכ"ז הנני מוכים ללורך השעה בחוקף הקור שלא למחות ביד העושה כן ומעשה יתנו הב"ד יכב"ן רשות לזה האיש לעשות ואין אני מוחה ומעכב בדבר הזה והשית ברחמי יאיר עינינו בחורתו אכ"ר:

סימן ט"ז

הנה מנהג הנשים של בני בתיה וקרוביה לטבול ערב ר"ה וערב יו"ט משום טהרה מחשבים אע"פ שהם טהורים מנהג ולא עוד אלא גם האשה שהיא לא טבלה מנדחה כי עודנה בחוץ ז' נקיים שלא זלמו ג"כ טובלת בחוץ ז' נקיים בשביל טהרה בלבד כדי שהיא לבית הכנסת והתפלל בימים נוראים בטבילה יתחזק ו' נקיים או הטבול כהלכה בשביל בעלה ולא עוד אלא שגם הבחילות שבבית ג"כ עושים כן לטבול קודם ר"ה בשביל שיבואו לבית הכנסת ויתפללו בטוה:

והנה בעתה נסתפקתי בנשים הטובלות חוץ ז' נקיים בשביל ירידה לבית הכנסת ותפלה הגם שהם באמת עורס מה ימים באיסור הרחקה הנדה עם בעליהם נדה גמורה שלא טבלה והם טובלים לבעליהם אחר ז' עכ"ז יש להסתיק אולי לא אריך למעמד הכי

דח"ח למכשול פן יקל בעיניה איסור גניעה וכיוצא בראותה שכבר טבלה:

והנה האיר ה' את עיני וראיתי למרן ז"ל צב"י י"ד סוף סי' קפ"ג שהביא מחשבות הריב"ש שכתב הטעם שלא תקנו טבילה לפניו כדי שלא יבואו לידי מכשול בהסתלק ממונה איסור נדה החמור ע"כ וראיתי מקור הדברים הגו' בהריב"ש שכתב בסוף חשבות סי' תכ"ה ח"ל ומה שנתפלתה איך לא תקנו טבילה לפניו כדי שלא יבואו נדה רבים חין כאן מקום תמה שרי גיון שהפניו חסורה להבעל לכל אדם כמו שכתבתי תדרבה חם היה טובלת היה זה מכשול שהיו מקו' איסורה כיון שאין חסומה אלא מדרבנן כמו שא"ל לאותו תלמיד ששנה הרבה שמש תלמידי חכמים זה ומה בחלי ימיו שהיה מקל בימיו לבונה ולא ימי נדחה כדאיתן צפ"ן קמה דשבת וכתב רבינו ח"י ז"ל שא"ל אפשר לתלמידי שמש חכמים הרבה שלא יזה לדבר צ"ב שיהיה צפ"ן בפסוק והדוה בנידחה לע"י היתה בדחתה ש"י וצ"ב צמים וביין שלא היה מק' בי נדחה ל"י ה"י ל"י בימי לבונה שהרי כ"י טבלה נדחה ל"י אלא ודאי טובלת היתה ל"י סוף ימי נדחה ל"י חסרה דהיינו לאחר שבעה מת' רח"ה ואחר כן היתה סופרת שבעה נקיים וחסרת וכיוצא לבעלה וחיותו תלמיד כיון שטבלה ראשונה והיא טהורה כדין הורה היה מקל לישן עמה בקרוב בשר קודם מלאת לה שבעה נקיים ופרך גרין של חכמים ולכן מה בחלי ימיו ונראה שנהגו בטבילה זו בדורות הראשונים משום טהרות כמו שהיו מטבילין את הקצנות כדאיתן במש"ל בנות כותיים מטעם והטבילה קודם לאמה ואמרין בשלמא דרבי יוס' משום תרומת ארץ ישראל וכו' ועוד דאפשר דס"ל טבילה בזמנה מלוה ואעפ"כ כתב הרמב"ן ז"ל שבעלוה בדורות האחרונים משום דהו' חומרא דאיתא לידי קולא שיבואו בה לידי מכשול להקל באיסורא דרבנן כמו שכתבתי אותו תלמיד ע"ש:

והנה ממ"ש הריב"ש ז"ל טעם על ה' פ' תקנו להם טבילה חין הוכחה לערבי על כ"ד ד"ל ההם הפניות חין להם נדה וטעם לטבול ואם הי' אומרים להם לטבול כדי שלא יבא בהם רבים נמא' שעושים בזה תקנה לחוטאין והרי כאלו הם נותנים חלצב בין שניהם להכשל משא"ל כ"ד דהיא טובלת משום ה"ב וטעם יש לה בזה כדי שתחלל והכנס לבית הכנסת בטהרה לכן ודאי לא תבא לידי מכשול כי ייטיב שזו הטבילה לא תורה בשביל גניעה והשמים בינה לבין בעלה:

ברם מה שיש לחוש כ"ד הוא מדין הג' שהיו נוהגין בדורות הראשונים שחטבונ בסוף ימי נדחה של חורה דהיינו לאחר ש' ע"ה ותמלת ראיתה ואחר כן היתה סופרת ז' נקיים וחסרת וטובלת לבעלה וכתב הרמב"ן ז"ל שדורות האחרים בטלו המנהג הזה משום דהייא חומרא דאיתא קולא שיבואו בה לידי מכשול להקל באיסורא דרבנן כמו שכתבתי אותו תלמיד וכנ"ל וא"כ לפ"ז גם כ"ד יש לחוש לזה ואין רשאין הנשים לטבול בחוץ ז' נקיים אע"פ דטובלין בשביל טעם דהא גם בזמנה הראשונים היה טעם טהרות או משום ימים מלות טבילה בזמנה מן החורה ועכ"ז חשו למכשול ובעלו המנהג והיה כ"ד ד"ל כן:

מיהו לכאורה יש לחלק ולומר שכל זה דוקא באשה היושבת חמה בעלה שהחשש הוא מלד בעלה דלא

דלא נשאר לו בה אלא איסור דרבין ה
 אבל באשה פנויה שהחשש הוא מלך זגן
 אין לחוש חששה זו לדעת הרמב"ם ז"ל צ"ח
 אסורה אף שלא בימי נדחה ויש בה מלקות כל
 עומה להבעל דרך זנות. גם יש מי שאומר שיש צ"ח
 הפנויה איסור תורה אף אם אין בה לחו ולא מלקות
 אמרה תורה כשיראה לבעול יבעול בקדושין וכגו'
 בהריב"ש ז"ל שם ט"ו הכ"ה שהביא כל זה והגם ד"ש
 חולקין עכ"ל לאנשי משמע לכו דאיסור זנות עם
 הפנויה הוא איסור תורה וידוע דחמיר להו לאנשי
 איסור זנות דפנויה טפי מאיסור להו שאז כרת ועל
 כן י"ל דפנויה ליכא למיחש לה קולא הנו' וכ"ש
 בבחילה דמתרחקת טפי מן קומו' קלוה' בהשרת
 בחוליה :

אך ראיתי להבאר הטעם ח"ס סי' ע"ב ח"א שכתב
 וז"ל ואם הבחילה אסופה משום ג"ה זו ל"ע כי
 הבחילות אסורות לטבול כ"ש ב"ד קפ"ג ע"ש
 ולא ידעתי למה קהופק בבחילה עם בוקנה דאין
 שייך בה טבילה וכו' עכ"ל ונראה מה שליין
 על י"ד סי' ע"ג הוא ח"מ"ש צ"ח הניב"ש ז"ל
 הנו"ל ושם לא נזכר בחו"מ פניות ועל כן יפה
 טען באה"ע השני על הרחשון דלמה נקט
 בחולות ולא נקט כ"יות ועיין להרב שושינס לרוד ז"ל
 במשנה דשבת ריש פרק ששי שהביא דברי הבאה"י
 הנו"ל ע"ש וראיתי להרב נחמד למראה ז"ל על הירושלמי
 בשבת ריש פרק ששי שהביא דברי הרב קאסיים לרוד
 הנו"ל ודברי הבאה"ע הנו"ל וי"ל בדבריו שכתב שם ע"ש
 גם עוד הביא שם ג"כ דברי הריב"ש ז"ל הנו"ל אך כפי
 הנראה לא ראה דברי הריב"ש במקומם אלא ראה מ"ש
 מן צ"ח מדבריו :

וראיתי עוד להרב נח"ל הנו"ל ודע דתשובת הריב"ש
 אפשר דלא הוה הפך מאי דנהגו במקלס
 ופחור המיוחסות בישראל בכלה הנכנסה לחופה
 שחבושה להנשא ונחפיוסה דלריכה לישב ז' נקיים
 ה' כשהכלה פוסקת בטערה הולכת למרחק וטובלת
 וצ"ח לנשים משום דכיון דטבילה היא סמוכה לפרק
 חונה כשאלו כדי שתהא רגילה בה אף שאינה טבילה
 של מנהג מותרת הבחילה לטבול כיון דצ"ח ליכא
 חששא דבעת ובעונה היא שהבא לדי חכשול בהסתלק
 ממנה איסור נדה החמור יען כי היא חששא רחוקה
 וכמוכן עכ"ל ונראה טעמו כיון דקרוב הוא שהבא
 צ"ח בעלה בחוקת בחולה שגריך לראות דם בחוליה
 אך תעשה הרעה הזאת להבעל לאחר בחוק ימים
 מועטים אלו ויתגלה קלוה' בהשרת בחוליה כן י"ל
 כדוגמה זוה :

והנה אלא עבדה בחטובה אחרת בענין אחר שהאשה
 נחה רולה לטבול בחוק ז' נקיים כדי
 שתשמש בעלה הכולל ואחר ז' נקיים תחזור וטבול
 כדין וכהלכה בשביל נהמהר לבעלה ושם הבאתי דברי
 הריב"ש ז"ל הנו"ל ומ"ש בשם הרמב"ן ז"ל בענין
 החשש שישו בדורות האחרונים ז"ל גם שם הבאתי
 דברי המהדרי ז"ל שהביאו מן ז"ל צ"ח יו"ד סי' כ"ג
 ומה שצ"ח בטעמו הגאון נ"ב הניינא ב"ד סי' י"ג
 דח"ש אם יגמור השחיטה דילמא אחי למיכל ע"ש
 וכעת אין פנאי להאריך יותר בענין זה :

ורק בקיצור דברים אומר כי נראה שהנשים הללו
 שסם טובלות דק בערב ר"ה וערב יו"כ
 בחוק השבעה נקיים שנוהס לש"ש בטביל טערה אין
 למחות בידם חדא דאין זה דבר סמ"ד באשר היו
 עושין בדורות הראשונים בכל פעם דלכ"י חשו בדורות
 (י"ט)

ובטלו מנהגם. ועוד כי כאן
 אין בחוק ז' נקיים בטביל טערה להפלה
 ויולא אין מסירים השער של אותו מקום גם
 ויוללן הלפרניים וגם אין סורקין את שער ראשם
 והרי צ"ח חסרו כמה דברים הנהוגים בטבילת אשה
 לבעלה וזה היכר גדול להם שזאת הטבילה לא תועיל
 לטהר האשה לבעלה אלא רק מחוס טערת הנפש
 ונקיות לעבודה והפלה של ימים נוראים ולכן אין למחות
 בידם על זאת כן ג"ל כעת והשי"ת יאיר עינינו באור
 תורתו אכ"ר :

סימן י"ז

שאלה אשה אחת אשר הרופאים פה אחת גזרו
 ואמרו שאם התעבר תהיה מסוכנת מאד
 וח"ו יארע מעיבור זה סכנת מות צ"ח אם מותרת
 לשמש במוך שמים אותו לפני שמים וכו' ושכמ"ה :
תשובה דבר זה כבר נפחה בגדולים והאריזי
 צ"ח גאוני אשכנז ז"ל בחטוביהם
 והסכימו לאסור איסור להניח ריך גאון מקום בשעת
 השמים דהוי כמשמש על עינים יחבג ומשי"ת זרמו
 לבעלה בידים וכתב הגאון ח"ס ב"ד סי' ע"ג ח"א
 המוך יהיה בגאון מקום ששם כל
 מלאחי מי שהכ"ה זה כל
 לפלפל צ"ח והגאון
 הפוס' שלא הביאו
 בשעת השמים ל
 חס"י הראש' ל
 נימא דק"ל בשע
 אין הכרח סק ג"מ נגד דמה"ת לפסוק
 כן אך כוונתו היא גרוע אפי' במוך לר"מ להחיר.
 ולדידן הא והל איסור עכ"ד ע"ש ולפ"ד אין מוך
 דהרא"ש הוכחה להחיר בכך. וכן העלה הגאון אמרי
 אש ב"ד סי' ס"ח וכהו לא מלינו לא' מן הפוס'
 שכתב צ"ח להחיר לשום מוך בשעת השמים ושם
 הביא דברי הגאון ח"ס ז"ל הנו"ל ע"ש. וכן העלה הרב
 בינת אדם בש' כ"ה סי' ל"ו לאסור צ"ח ע"ש. גם
 הגאון ר"ע איג"ר ז"ל סי' ע"א האריך קלח בזה ושם
 העלה דהרמב"ן והרא"ה והריב"ש ונמק"ל כלוה ס"ל
 דאיסור לשמש במוך ע"ש. ומ"ש בפת"ח ח"ה סי' כ"ג
 בשם ס' חמדה שלמה אין לסמוך ע"ז והספר הנו'
 אינו מליי אללינו לראות מה שכתב בזה :

אך האחרונים ז"ל הנו"ל יש מהם החירו לקנח במוך
 אחר השמים להוליא את הזרע משם שכן כתב
 הגאון ח"ס ז"ל שם וז"ל הבנא לדינא דבשעת השמים
 לפ"ד אין להחיר אך אחר תשמים אפשר יש להקל
 אולם ברשות הבעל ורלונו וכו' שאין לה רשות להשחית
 זרעו בלי רלונו אפי' קיים פו"ר וכו' ע"ש. וכן הגאון
 אמרי אש ז"ל שם הביא דברי הגאון ח"ס הנו"ל והבניס
 לזה ע"ש. וכן הרב בינת אדם ז"ל שם כתב וז"ל וא"כ
 צ"ח מותרת עכ"פ תקף אחר השמים להפוך עלמה
 כמ"ש הרמב"ם וגם תרחן בחמיו ולקנח בלמר גפן או
 בצנד דק וגם תהלך דגמים תקף אחר השמים אולי
 תועיל שלא תתעבר אב"ן ז"ל ז"ל בלוחו מקום קודם
 השמים אסור עכ"ל ע"ש :

והנה הגאון ש"ו ז"ל שם י"א מש"מ בכתובות
 ד"ג ע"ב בהדיא ע"ה ממלאה והופלת
 בשם הריב"ש דאינא איסורי בדבר דאע"ג דלא
 מפקדא

מפקדה אפ"ר אפי"ה אסורה ל...
וכן הגאון ח"ס ז"ל נמי כתב שם וז"ל ודע
בשם הרמב"ם דין כל היד דיש איסור לא...
אחר השמים ויעוין בכתובות דף ע"ב מערה לא...
ובמ"א סי' חר"ז נראה בעין פשר דבר דווקא שלא
סמוך לנסתה ועבילתה ואוסר בסמוך לנסתה ועבילתה
משום השחתת זרע הריון וכו' ע"ש וכן יש עוד שא"ר
להדיא גם ככה"ג :

ב"מ לבאוי אפי' לומר שהסומך בזה על המקילין
אין מזימין אותו יפין כי מרן בש"ע י"ד סי'
קל"ו סעי' י"ג פסק כהרא"ש להתיר בכך שכ"כ האשה
ששמה מטתה וראתה אח"ך ופסקה ורולה לספור מיום
המחרת ראיתיה תקנה יפה יפה אותו מקום במוך או
בבגד להפליט כל הזרע או תרחוק במים חמין והם
יפליטו כל הזרע עכ"ל ולא אכחד דיש לחלק לא התיר
אלא בדרך מקרה אבל אם בתמידות כל הימים אפשר
דלא התיר. ועוד יש לחלק חלוק אחר אך מ"מ טיבו
בהרבה האחרונים שהתירו בכך. וכן מבואר נמי יתיר
זה בהרשב"א בתורה הבית הארוך ע"ש וכמ"ס האחרונים
ז"ל בזה ע"כ המורה להתיר בכך יש לו על מה לסמוך :

א"ר נראה כי בל"ה אופן זה אין בו תועלת לאשה
זו דג"ד י"ט כי אפשר נמי שהתעבר ואינה
בטוחה דרך י"ט שהבטל בועל כראוי בזרע היורה
נחז' ו... ונכנסה במקום לר' ולא
שהמוך ג"כ היעה אליה ולא
מן... הזרע ההוא
ד ואפי' אם תזהר
אפשר שיוזמן
זרע ההוא אשר
ולקח התעבר
ח"ס ז"ל
אחר תנ"ש ח' שואתו בדוקה
דאין סמא בידא דילמא לא תקנה יפה ע"כ ע"ש.
וגם הרב צינת אדם כתב על תיקון זה של קנות
והפך עלמה והילוך רגלים בלשון ספק אולי תועיל
ע"ש. והנה הגאון רע"א ז"ל שאמר בסי' ע"א לקנה
במוך אחר השמים אעפ"י שחזר והתיר בסי' ע"ב
לקנה אחר השמים עכ"ז סיים וז"ל ואך לפמ"ש איני
יודע תועלת לה בזה דממה שנפלט בבית החלון בודאי
לא התעבר והשאר אין נפלט בכך וע"י בדיקת מוך
הרבה י"ל דבאמת אסור עכ"ל ע"ש :

הנה כי כן נראה דאין תקנה לאשה הנז' בשאלתו גם
בדבר הזה ומן השמים ירחמו עליה. והסי' י"ח
יאר עינינו באור תורתו אבי"ר :

סימן י"ח

שאלה פה עירנו בגדאד יע"א רוב אנשי העיר
נוהגים לעשות הפסק בטהרה בסוף יום
השש לר' זייה ויהיה יום שביעי ראשון לספירתה ויש
קלה משפחות שהם מעט מן המעט אשר נוהגים
לעשות הפסק בטהרה יום שביעי ויהיה יום שמיני
ראשון לספירת ז' נקיים ושאלו אם זו הבח ממשפחה
המחמירין ביותר שנשאת והיתה לאיש ורולה לעשות
כמנהג רוב אנשי העיר לעשות הפסק בטהרה יום
הששי אם רשאה לעשות כך. אי"ד לריכה לעשות
כמנהג אבותיה וכו' אם גם משפחה בעלה ג"כ
נוהגים בהמחמירין :

אפ"ר מורין תמיד כל שעדיין לא
הגה בלוחה החומרא ועשה בזה לנהוג
זה היא לנהוג בלוחה שמוסיף הפסק בטהרה
לראייה ויהיה יום ה' ראשון לספירת ז"כ
ואין לדרך להביא ראיות והנחות ע"ז עתה כי אלכינו
דבר זה הוא פשוט וברור וכמומה לי שכתבתי בענין
זה בהשו' אחרת :

ודע דכבר ידעתי ענין מ"ש הראשונים ז"ל במנהג
שהוא נעשה משום סייג וגדר דו"א לא מהני
ליה הטהרה וי"א דמהני ליה הטהרה וכן הוא סברת
מרן ז"ל ב"ד סי' רי"ד ומהרשד"ם ב"ד סי' מ' הביא
מחלוקת הראשונים הנז' וכתב בדבר שגהנו אבותיהם
א"א להתיר ע"י וכתב האריכו בזה הרב משא מלך
ופר"ח ומשפט ז"ל וד"מ ח"א סי' ל"ה ועוד כמה
אחרונים ז"ל וז"ל ראה הרואה. הנה כ"ז לא שייך
בכ"ד ול... בטהרה כיון דרוב אנשי העיר לא נהגו
בחומרא זו יחס דברים של המיעוט דמיעוט שנהגו
איתם בחומ"א או מעיקרא לא עשו אפי' פעם אחת
כחומרת אבו"ה או הבת מההולדת שאין שלה היא
רולה לעשות רוב רב"ר וע"כ ל"י מחול עליה
מנהג אמה ומשפחתה נר"כים הטהרה ועוד יש
לנו טעמים אחרים בדין זה ואין לורך להאריך כאן
יותר. ולכן דרכנו להורות סמיד שהיא רשאה לעשות
מהח"י כמנהג רוב העיר. וע"י בפת"ח סי' רי"ד סק"ה
מ"ש בשם זכרון יוסף יו"ד סי' י"ד דאם הבן לא
התחיל מעולם במנהג הטוב של אביו אין הבן מחוייב
להתנהג בצרישות ההוא דאין הבן מחוייב להתנהג
בהנהגות אביו וזאת מה שהתנהג עם הבן מאז שהגדיל
שהרגילוהו אבותיו ללכת בדרכיהם ע"ש :

סימן י"ט

שאלה כלה קודם החופה עשתה הפסק בטהרה
ביום ג' לערב והתחילה למנות ביום ד'
ד' כדי שתכנס לחופה בליל ה' ותטבול ביום רביעי
שהוא יום ח' לספירתה כדרך הכלות שטובלות ביום ח'
ביום ואינם ממתינים עד הלילה והנה ביום רביעי
שהוא ראשון לספירתה ראתה דם בבוקר וע"כ בטל
אותו היום מו"ן ולעת ערב עשתה הפסק בטהרה
והתחילה למנות מיום חמישי ומלא שיום רביעי בשבת
שאתרו הוא יום ז' לספירה והיא רולה לטבול ביום
ד' כדי שתכנס לחופה בליל חמישי כי א"א לכלה שתטבול
בלילה מפני שהקבל באים לעת ערב לבית הלה
לעשות שם חופה וז"כ ובתחלת הלילה הולכת לבית
החתן ושם תבעל וא"א לעכב טבילתה בלילה
מקמה סיבות גם אינם רולים לעשות החופה בליל
ששי מחמת חששות הכמוסים אהם ילכן רולים שתטבול
ביום רביעי שהוא יום ז' לספירתה ביום ושאלו אם
מוותר לעשות כן :

תשובה מרן ז"ל בסי' קל"ז ס"ג כתב אסורה
לטבול ביום ז' ואפי' אם תמתין מלטבול
עד יום ח' אינה יכולה לטבול ביום משום טרף בטה
ע"ש ומבואר שם כי בטבילה דיום ח' ביום ליכא
טעמא לאסור אלא משום סרך בטה אבל ב' איכא
טעמא אחרונה לאסור משום שמה תראה יאסור
וכתב מור"ם ז"ל והכלות הטובלות קודם החופה
יכולות לטבול דהא לא באין אלל החתן עד הלילה
והביא זה מן מהרי"ל ז"ל וכתב הש"ך שם בס"ק ט'
דכל

כל זה דווקא אם עובלת ביום ח' ד' ש' ק' משום
 סרך בנה ביום ז' דאיכא עוד טעמא. ואי תראה
 ותסתור אפי' הכלות שאין באים לבית המזבח עד הלילה
 אסורות לעבול ביום דגזרינן דילמא בנה ביום י' י' י' י' י'
 ותראה ותסתור ע"ש. והנה ס' מהרי"ל נמלא אהנו
 והרואה יראה כי מהרי"ל סס איירי להחיר להכלות
 לעבול אפי' ביום ז' ביום וע"כ מ"ש בהגהות ש"ד
 שהצ"ח הרב סדרו טהרה בשם מהרי"ל דאין חלוק
 בין עבולה ב' או ב' לאו בפירושא אהמר הכי
 במהרי"ל אלא שגדבריו דייק ה' ודו"ק:

אך

הבנים המה האחרונים שנחלקו על הש"ך בזה
 והחירו להכלות לעבול גם ס' ה' מפני שאין
 באים לבית המזבח עד הלילה שכן י"א ס' הר' אורח
 מיטור והר' עבודת הגרשוני ס' ופנים מאירות
 ח"כ ס' ד' וכן הסכים הר' חנניה ז"ל כלל כ"א
 אוח י"ד וכן נוטה דעת הר' סדרי ע"ה וכן נראה
 דעת הר' ביה אהיר וכן נראה דעת הר' ע"ז לבונה
 ע"ז אך הראיין מהר"א ז"ל ד' ד' הש"ך וד"י
 הרב ז"ל ז"ל וז"ל וז"ל וז"ל וז"ל וז"ל וז"ל וז"ל
 בזה וכו' וי"ו ברכה ז"ל וז"ל וז"ל וז"ל וז"ל וז"ל
 ברי שניהם ול' דעתו בזה:

והרב

באר מים חיים ס"ז ז"ל הביא מעשה בכלה
 שרולה לעבול ביום ז' וכתב דלפי סברת
 הש"ך אסורה ועי' בארות המים ס' ט' (כוונתו לימר
 שגם הר' בארות המים ס"ל כהש"ך) אך בנידון ידיה
 מלא לה היתר שגם הש"ך יודה בזה והוא כי שם הו"ן
 היו בעבור דם חמוד ולדעת מן תבעוה ליגשא אין
 לריבה הפסק בטהרה והתם היו עשרה ימים מעת
 שתבעוה ליגשא ע"ש משמע דאי לאו הכי הוה חייב
 לספרת הש"ך ז"ל גם נראה שהר' בארות המים הסכים
 כס' הש"ך (כ"כ הר' תפארת אדם) אך ס' הנו' אינו
 י' אהנו גם הר' תורת השלמים הקשה על הש"ך
 דב"ו ע"ש נראה דלא פליג עליו בעיקר הדיון.
 הר' תפארת אדם ב"ד ס' ב"ן שהביא ג"כ
 ז"ל כ"ה וכתב וז"ל לענין הלכה הר' בארות המים
 ס' הש"ך אבל הר' באר מים חיים נראה
 עתו להקל גם הר' ארז מיטור משמע דעתו להקל
 גם ע"י ברכה הביא משם הר' פנים מאירות
 ח"כ ס' ד' דהמקל וסומך על מור"ס לא הפסיד והכי
 נקטינן עכ"ל. נמלא גם הר' תפארת אדם דעתו להחיר
 אך מ"ש כי הר' באר מים חיים דעתו להחיר אה"מ
 וכן משם ראייה כי שם הלא היתר בנידון ידיה שגם
 הש"ך יודה בזה ואדרבה משמע לולי האי טעמא הוה
 חייב לס' הש"ך:

ומה

כתב שם שכ"ז היינו היכא דאין ממתנת חמשה
 ימים דהיינו שראתה וספרה ז"ן מיד שפסקה
 וכו' דבבב ז"ל ר"ה שלה הוא שביעי ממש אבל היכא
 בראתה ולא התחיל למנות עד יום חמישי אף הש"ך
 יודה וכו' מ"ש הנה ע"ש זה ליתיה בנ"ד יען כי בנ"ד
 היא ראשית ביום רביעי ופסקה בטהרה לעת ערב
 ומתה"ל מיום חמישי א"כ יום הטבילה הוא ז'
 ממש. והר"ב לחס ושמלה כתב וז"ל מ"מ פשיעא דאנו
 אין ל"י אלא דברי האחרונים ז"ל אשר מפייהם אנו
 חיינן ג"ש בענין זה שאינו רק מדרבנן עכ"ל וכתב
 שם בלהם ס"ק כ"ג וז"ל הסכמת האחרונים כדעת
 הרמ"א ודלא כש"ך ודגוה"ש כתב ביום ה' איכא
 למיזח שז"א חז"ל החתן ביום וכתב בדגול מרבבה
 דבשעת הדחק יש להקל שתעבול ביום ה' אבל באופן
 שלא יעמידו החופה עד לאת הכוכבים ממש אבל
 להעמיד החופה ביום ולסמוך שאין מיוחדין אותם עד

הלילה לא מחר ז"ל ע"ש. והרב תשובה מאהבה
 י"ד כפ' מ"ב ע"ב כתב וז"ל יען ראיתי שמו' הגאון
 ז"ל כתב שש קלה לדעת הש"ך וכתב וז"ל מ"מ
 נעשה הדמה בזה להקל אבל באופן שלא יעמידו
 החופה עד לאת הכוכבים ממש אבל להעמיד
 החופה ביום ולסמוך שאין מיוחדים אותם עד הלילה
 ל' י"ה עכ"ל והנה בכל פעם שבאה שאלה זו לפני
 לויי לשא' למורה אחר כי כבר נהגו להקל לגמרי
 כדעת האחרונים הנו"ל מעמידים גם החופה ביום
 ולא חששו שהבא אל החתן ביום ולא כהש"ך ומתח
 יעקב עכ"ל:

הנה כי כן ז"ל ז"ל לה שתעבול בליל חמישי גם
 קשה על הר"ב הדבר לדחות החופה לליל ששי
 יש לסמוך ד' דעת המחירין בזה כי הם הרוב ודבר
 זה הוא מדוי דרבנן וכמ"ש הרב לחס ושמלה אך בתנאי
 שיעמידו החופה בלילה הכוכבים ממש כמ"ש הגאון
 דג' מרבבה ז"ל וכו' וז"ל והש"ת יאר עינינו בתורתו
 אכ"ר:

סימן כ'

לחכמי הישיבה

ראיתי

אשר
 שאם הזדמן אשה
 תחיל לספור
 טבילתה בל'
 רחוקה מהט'
 להורות לה
 והספור מיום
 כחומר דנהגו
 דין זה מדברי הגאון השל"ה ז"ל שהחיר ללבוש לבנים ביום
 ד' והספור מיום ה' אם לא שמה עס בעלה בלילה
 שקודם ראיתה והביא דבריו גדולי האחרונים ז"ל.
 וכתבתם שיש מהחכמים השלמים הי"ו שמורים בארבע
 שבת אחר יו"ט להחיר ולבדוק ביום ה' ולספור מיום
 ששי באומרם דרק ביום א' מקילין ולא בתרי יומי
 ובקשתם להגיד למע' קד' בזה:

ער

זאת אשיב הנה מקדמת דנא נשאלתי באשה
 שמלאה כהם ביום ג' בשבת וביום ו' בשבת
 שהוא ד' לראיית הכתם פסקה בטהרה והתחילה
 למנות ז"ן מיום שבת ובהא לשאל ממני ביום האחרון
 של ז"ן וכתבתם שבו' באורך ע"ז. ובתוך אותה השו'
 הבאתי דברי הגאון השל"ה ז"ל הנו"ל וכתבתם ג"כ שם
 בתשו' הנו' כי מה שנהגו פה עירנו יע"א בפרסיה נדה
 לעשות הפסק בטהרה ביום ששי לראייתה אע"ג דזו
 היא חומר איתיה כי לדעת מרן ז"ל יכולה לעשות
 הפסק בטהרה בסוף יום ד' לראייתה ותמנה ז"ן מיום
 ה' מ"מ פה עירנו יע"א יש טעם מספיק בחומר א'
 שנהגו פה ולא נהגו כמ"ש מרן ז"ל והוא כי עינינו
 הרואות פה עירנו יע"א רוב הנשים כאשר פורסים
 נדה תמשך לראייתה ארבע וחמשה ימים ותמשך עד
 יום ששי ג"כ ומלאה כי ובה דנשים פה מלד טבעם
 ומזגם לא היו יכולים לעש'. הפסק בטהרה בסוף יום
 חמישי כי בודאי שלא ימלאו המוקד של הבדיקה נקי
 ולכן מוחמת כן רוב נשי העיר נגיס לעשות הפסק
 בטהרה בסוף יום ששי כי בזה תהיה הבדיקה
 בטהרה צידם נמלא חומר א' יש בה טעם:

אך כתבתי כ"ז הטעם שיך וזה שפסקה וזה הכל
 צראה כהם או דם בחולים לא שיך זה וכל
 תמהתי אחי נהגו פה עירנו בזה וידעו וידעו
 לעשות בדיקה של הפסק בטהרה וזה שפסקה
 ולמנות ז"ן מיום ששי והיה להם למנות ז"ן
 יעשו כסדרת מרן ז"ל למנות מיום חמישי וכתבתי
 דא"ע ג' דאין טעם בחומרה זו בכנס בחולים וז"ל
 כיון דנהגו בכך נעשה הדבר חובה ואין לסתור וכבר
 מנהג זה מלוי ג"כ בשאר מקומות וכמ"ש הר"י זכ"ל
 ז"ל ח"ג באות נו"ן וגם הוא תמה על מנהג זה ועכ"ל
 כתב כיון דנהגו כך אין לשנות :

והנה בנדון שאלת מעכ"ת ששפסק להורות בנדון
 גמורה דאם נודמן זה בשבת שאחר יו"ט
 שהחפיפה תחרק ב' ימים שחפשה הפסק בטהרה ביום
 ד' ותמנה מיום ה' כדי שתהיה הטבילה בליל ה' של
 יו"ט הא ודאי המורה בכך הוא פורץ גדר והשחא
 יאמרו שרו לן רבנן ערבא. יען כי דבר זה למנות
 הפסק בטהרה ביום ד' לא נמלא פה עירנו אפי'
 בכחם וידם בחולים והמורה בן בנדון גמורה אעפי'
 בדיקה בן לפרקים הא ודאי הויה מילתא דתמיה
 גדול ועושה מכשול כי עתה יבואו להקל מאד
 אחרים ג"כ ובפרט כי המון העם אינם יודעים
 הא ומי זה דינא וחושבים כל הלכות ומנהגי
 דה לדין גמור :

שיבא דידעתי חזי פה עירנו
 לגמרי בארבעה
 דנשי בעוה"ר אין
 הכיב עמוק עמוק
 אפי' יכיסו אותו
 קי גם עוד
 דביקה אחת
 אן בו

בנת הפסק בטהרה ובידיקה אחרת אם היא דבזה
 אינו מותר אלא בדיעבד וגם זו היא ג"כ מעלה
 הילכה"ר שאומר להם אט ירבו בבידקות בז"ן לא יא
 המון נקי ויש עוד נשים בעוה"ר שאין בודקים אלא
 בדיקה אחת בעת הפסק בטהרה וכידוע זה לכל וא"כ
 השחא אינא למיתש עובא אס נתיר לנה גמורה
 לעשות הפסק בטהרה בסוף יום ד' ושמה היא העשה
 בדיקה כלאחר יד כאמור ותמנה ז"ן מיום ה' ובאמת
 לא פסק עדיין דם ראייסה ולא נטהרה לגמרי שאם
 הייתה בודקת ביום ה' הייתה מולאת דם והרי בזה נפיק
 חורבא עובא דאין כאן ז"ן לגמרי. ואין לנו ללמוד
 מדין הגאון הש"ס ז"ל הגו"ל לזמנינו ועירנו שאנחנו רואין
 עתה בחוש הריאות דגש"ס דעיר זאת לא הפסק ראייסה
 בארבעה ימים ואין הזמנים שוים ואין המקומות שוים
 בעיניינן אלו כי בודאי בזמן הגאון הש"ס ז"ל ובמקומו היו
 כל הנשים נטהרים ופוסקות דם ראייסה בשלשה ימים
 ולמרובה בארבעה ואין לנו לאדם לדון אלא לפי הראיות
 שיניו במקומו ובזמנו וכ"ש היכא דאיכא עוד חששא
 בזה"ו יותר שהראוין קולות כאלה שלא לאו כמותן אפי'
 בדם בחולים וכחם יבואו להקל ותחבטל הלכות נדה
 ע"כ ודא דבר חרוש לזה המורה בו עוונו ישא ועל"ד
 ליתן את הדין :

פוק חזי מ"ש הגאון חיד"א ז"ל במחבר"י סי' תקמ"ב
 על מה שהתיר הגאון נו"ב גלוח בחוה"מ לאין
 לו מה יאכל וז"ל ובאמת הוא תימה על הגאון החסיד
 מהכ"י הגו"ל איך ילאה או מלפניו דהן לו יהא דיבדיקן
 כל דיליה בעיקר הדין הוראה זו כולה מקשה לתת
 חרצ ביד דלת העם הארץ וגם אני שמעתי אשר ילאה
 מהוראה זו שהמון הגו"ל מלאו פתח להקל באיסורים

תמה גדולי די חכמים שלא להתיר דבר התמות
 לרבים עכ"ל :

אשר זכחתי שים חכמים שלמים הי"ו שהם
 מורים בחל שבת אחר יו"ט כדי שלא
 תחרק החפיפה הרבה שחפשה הנדה הב' בסוף יום
 ה' ותמנה מיום ששי לז"ן ע"כ. הן אמת דהאי נווגא
 שאני טובא מאותו הגידון הגו"ל משום דאיחיה למנהג
 זה בכחם וידם בחולים ולא תהו ביה כ"כ וגם אותה
 חששא שחששתי פן באמת היא לל חטור ג"כ אינה
 חזקה כ"כ מאחר דאיכא הפרש בזה יום ה' יותר
 עכ"ל אין אני משכיר בכך לעשות קולא זו להשוות
 דין הנדה שם ב' זעלם הכחם ודם בחולים ובפרט
 דאיכא מיעוטא ד' שאין נטהרים לגמרי בחפשה
 ימים :

אמנם אך מורה להקל לאותם המשפחות דנוהגים
 פה באותה החומרה היותר גדולה שאין
 עושין הב' אלא מיום ז' לראייסה ומז"ן מיום ח'
 שאם נודמן להם ה"ט ביו"ט יהיה זה החפיפה
 שיעשו אותה הפעם י' כח"ו דש"ו וזהו הב'
 ימים :

וכן אני מורה עור וזה אלו הנוהגים בירומא
 רשעיה הגו"ל שאם מחול טבילתם בליל שבת
 וקשה הדבר עליהם הן מלך ה"ל שבת בשערות
 ואלא והן מלך הפרסום של הטבילה לאנשי הבית
 דאז יעשו כמנהג רוב אנשי העיר להפסיק בטהרה
 סוף יום ששי לראייסה כדי שיטבלו בליל ששי :

סימן כ"א

אשה אחת היה לה פעם אחת אונס גדול שאי
 יכולה לטבול באותו הפעם עד חשיכה בנה
 ובאה לפני והגידה האונס שלה ורובה שאפי"ר לה לטו
 אותה הפעם קודם חשיכה והנה מפני האונס הב'
 התרתי לה שחטבול אחר קריאת המגד"ב שא
 י"ב שעות של יום השביעי וסמכתי עתה בזה על מ
 שמלאחי כחוז בדברים עתיקים אשר נדפסו בס"פ בני
 בנימין דף ק"ד י"ג וע"ד והוא מה שנמלא כחוב בבית
 עקד הספרים בשיבה הקדומה בעה"ק ירושלים תוב"ב
 בס' כת"י לרבנן קשישאי הנקרא מושב זקנים שכתבו
 משנת תקי"ח והנה שם בס"י וז"ל כחוב בזה"ל העי'
 מרן מלכא שמנהג עה"ק תוב"ב שהנשים טובלות
 בקריאת המגד"ב ויש להם על מה שיסמוכו מת
 הטור א"ח דיכולים לספור בין השמשות משום דספיר
 בזה"ו דרבנן וספיקא דרבנן לקולא עכ"ל י"ט. וא"כ
 הגם דפה עירנו המנהג לטבול אחר חשיכה וכן שורת
 הדין מחייבת וכמ"ש הרב זכור ל"כרהם אביגדור ז"ל
 בתשובה סי' מ"ב עכ"ל בכה"ג דאיכא אונס גדול
 שפיר מלין להורות שחטבול בקריאת המגד"ב ומה
 גם שהוא באקראי בעלמא כן כ"ל פשוט י"ת יאיר
 עינינו בחורטו אבי"ד :

סימן כ"ב

שאלה ח"י היי רבו לשחות שזר שקורין ער"ק
 שהוא זיעה שמושכין מן החמרים והואיל
 וראה שהוא משחזר ומחבזה בשכרותו וגם גרס לו
 השכרות

והנה רחם רחמי בתוכו...
 ששאלה ה' וזכה כפי מה...
 ובש"ע וכפי מה שהעתיק מהרי"ם...
 טובתו כתב וז"ל ומימי סודקדוק...
 אסור למכרו שהרי ענין שבושה זו...
 שהטילו עליו שהעליהו שמכר וכיון שמתחיל...
 אע"פ דלא הזכיר מכירה אלא עשיית אסור למכור...
 שהכל לפי הנודר כמותה ששנינו ר"ע הרי מפורש...
 להדיא בתשובתו דפסיק ותני האי דינא אפילו בהיבא...
 שלא הזכיר מכירה כלל אלא עשיה ועל כן מהרי"ם...
 ז"ל שראה דבריו התם להכי קא מתיב שהרי לא הוליא...
 בשפתיו מכירה:

וא"כ השתא תירוק הס"ך ז"ל דמתוך לקושיה ה"ז...
 משום דקחזינו דאפילו בדיבור קעיד אמר רב...
 ולהכי אולגין בחר כונה ליהוי תירולא דבזמנא...
 מקור הדברים האלה שהביא ערוך ז"ל בב"י בשם...
 הרשב"ן ופסקה בש"ע הנה גם בתשובת הרשב"ם ה"ז...
 וז"ל בתשובת הרשב"ן אביו והרי זה קאמר...
 בתשובתו בפירוש אפילו אם לא הזכיר מכירה אלא רק...
 עשיה בלבד:

כי מוכר שיש לומר מהזר דלא מלינו הרשב"ן...
 דלא רי חס מלינו חותה בהרשב"ם ז"ל הנה...
 וז"ל אינה להרשב"ן כלל כי אם רק היא...
 וז"ל דהכרה והוכחה לזה מ"ס...
 דה"ל ז"ל וז"ל וז"ל...
 כ"כ הרשב"ן...
 ס"ל כתב ולא אמרינן...
 הכל לפי...
 להוסיף ע"י...
 דהא ק"ל דבש"ע ז"ל וז"ל...
 דבריו אלה הם הפך התשובה הנה ש"י על השאלה...
 דנשבע שלא לעשות יין למכור דאסור עליו למכור...
 העשוי כבר מטעם הכל לפי כונה הנודר נמנה אפילו...
 להוסיף אולגין בחר כונתו:

מיהו אין מתשובה דס"י ס"א הנה הוכחה ברורה כ"כ...
 לומר שהוא חולק על פסק בני הר"ם ז"ל...
 בדיו הנה דבאמה סס בס"י ס"א השיב הרשב"ן ב'...
 תשובות על השאלה ותחילה השיב דע"כ לא אמרינן...
 דהכל לפי הנודר אלא באומדנא דמוכח שכן הוא דעתו...
 של נודר אבל באומדנא דלא מוכח לא אמרינן הכל...
 לפי הנודר והאריך קלח בזה ואח"כ כתב ואני אומר...
 עוד דלא אמרינן הכל לפי הנודר אלא לגרוע מדבריו...
 ולהקל א"ל להוסיף על דבריו מטעם הכל לפי הנודר...
 לא מלינו וכו' ע"ש ועל כן הן אמר כי תשובה זו ה"ב...
 היא הפך דעת בני הר"ם ז"ל בדיו היין שפסקו מרן...
 בש"ע מ"מ תשובתו הראשונה שהשיב לא אמרינן הכל...
 לפי הנודר אלא באומדנא דמוכח זה מסכים עם דיו...
 של הר"ם בני כי שם בדיו הר"ם ז"ל איכא אומדנא...
 דמוכח ולכאורה אכתי יש להרגיש על הר"ם ז"ל איך...
 קפסיק בפשיטות הפך דבריו הגאון אביו ז"ל שכתב...
 בטעם הב' הנה ולא זכר אותו ואפשר לומר דהר"ם...
 ז"ל קים ליה במילי דאזכיה וידע כי הגאון מור אביו...
 ז"ל עיקר סמיכות שלו על טעם הא' ולא החליט טעם...
 הב' הנה להלכה כי אם כהו לסיף בעלמא כן י"ל...
 לכאורה על הרשב"ם ז"ל שם על מרן ז"ל י"ל נמי...
 הכי דהא ודאי לא בעלמא ממנו קד תשובה דס"י ס"א...
 הנה ונראה דלא ת"ל לה כי אמר לא כתב הרשב"ן...
 טעם זה אלא לסיף ולא החליטו להלכה ודוק. ואיך...
 שיהיה הנה אכן בדיו דאחכא דמרן ז"ל סמכין אין

ז"ל זה הנה...
 דמין ז"ל לא הביאו להלכה ולא חס...
 מרן ז"ל ומשנהו רבינו הרמ"א ז"ל...
 דעת הרשב"ם ז"ל בתשובה דמכירת...
 דגם להוסיף אולגין בחר כונה הנודר והכי...
 נקטינן:

והנה מהרשב"ם ז"ל ב"ד ס"י ז"ל הביא דבריו מרן...
 בב"י מ"ט בשם הרשב"ן וכתב שהגידון...
 הרשב"ן אין הגזעון סותר הכונה אלא ב' שבושם הם...
 יעשו יין ולא למה ז"ל ומלת לא נמשכת גם למ"ט למכור...
 וכו' ע"ש והנה לכאורה גם מדברי מהרשב"ם הנה יש...
 לפקפק לפ"ז ולגזור דאין הוכחה לגידון השאלה מדיון...
 הנה שפסקו מרן ז"ל ע"ש וכמו"ס לעיל מכת דברי הר"ם ז"ל...
 אך באמת זה אינו כי אשר שאלנו שהתשובה הנה היא...
 מקורה בהר"ם ס"י ק"ע ושם מפורש להדיא...
 בתשובתו אפילו אם לא זכר מכירה כלל כי אם רק...
 עשיה ג"כ דייקא ליה דה"ל ס"א שפיר יש לנו...
 להוכיח נידון השאלה הנה ואין לחלק ולומר...
 דדברי מהרשב"ם ז"ל הם כדברי הרשב"ם ז"ל...
 הרשב"ם הנה אינו מ"מ ד"ל...
 והוא ז"ל שכתב...
 יסף ולא ראה התשובה הנה של הר"ם ז"ל...
 שהבאנו:

ואת ועוד הנה מלינו רחמי שגם מהרשב"ם ז"ל...
 בעלמא לא סמך על ביאור זה שכתב בס"י...
 ל"א הנה דירי בס"י קל"ג חזר וכתב מהרשב"ם ז"ל...
 בפשיטות הפך זה והוא שכתב וז"ל אבל השתא רבי...
 דברי הרשב"ן בנ"ד הדברים ק"ו ומה התם שאין...
 הלשון כ"כ כלל על מה שכבר עשוי שהוא לא נשבע...
 אלא שלא יעשה הפ"ה אמרינן דאולגין בחר אומדנא...
 כיון שנשבע מחמת העלילה וכו' ע"ש. גם עוד תמלא...
 למהרשב"ם ז"ל בח"מ ס"י רכ"ח דבר מפורש יוסף...
 ויותר בזה שכתב ומעתה באנו לחקירה השלישית...
 יש להוסיף על ההסכמות החזקות מכת אומדנא...
 שלא נהביר בלשון ההסכמה ועל זה אני אומר ש...
 מחלוקת בזה ברבני דורינו כי הרב מהרד"ך...
 דאמדין דעה המסכימים להוסיף על מה ש...
 בפירוש והאריך בזה בבית ל"ב חדר ב'...
 עאיטלא"ק פלוג עליה ומהרד"ך הביא רחמי נגדו...
 ואחר שרפס ב"י יוסף רחמי שהרב הרשב"ן דעתו...
 בפירוש דאמדין דעה המסכימים להוסיף אפילו בדב...
 שמשמעות הלשון להפך שהרי כתב בס"י ר"ח ב"י...
 על מי שנשבע שלא יעשה יין וכו' הרי שדעתו בפירוש...
 אפילו בדבר שהלשון מורה להפך ממה שאנחנו רוצים...
 לאסור ועכ"ז כתב שיש להוסיף כן מהלכת און...
 הדעת וכו' ע"ש:

נמצא מוכח להדיא מדברי מהרשב"ם ז"ל...
 קל"ג הנה ובח"מ ס"י ר"ח הנה דלית ליה...
 הך טעמא דטעיס איהו גופיה בס"י ל"א בדיו הנה...
 שכתבו מרן ז"ל בשם הרשב"ן ולית ליה ז"ל מה שהסביר...
 הר"ם ז"ל לחלק בהאי דינא דמכירת ה' הנה אלא...
 סבר בפשיטות דתשובה הנה שהביאה מרן בשם הרשב"ן...
 איירי וז"ל בחר הכונה אפילו בדבר שהלשון מורה...
 הפך ממה שאנחנו רוצים לאסור ועל כן ה"ב שפיר...
 יש לפשוט דין השאלה דידן הנה מדיון מכירת טיין הנה...
 שפסקה מרן בש"ע סעיף ב' ואין לחלק ביניהם כלל...
 וכ"ש וכ"ש לפי מה שכתבנו לעיל ממקור התשובה...
 הזאת אשר היא בה"ש ס"י ק"ע ששם כתוב להדיא...
 אפילו ל"ל מנינו ועיין להרב פרח ממה אחרן...
 ז"ל ס"י מ"ד מה שהאריך בענין זה דהרשב"ן והביא...
 שם

ר' בעסוס נחמ' רוח
 הכוונה שלמרו'
 לש' משיב נודר'
 ר' ח' משיב נודר'
 ר' ח' משיב נודר'
 ר' ח' משיב נודר'
 ר' ח' משיב נודר'
 ר' ח' משיב נודר'
 ר' ח' משיב נודר'
 ר' ח' משיב נודר'
 ר' ח' משיב נודר'

ר' ח' משיב נודר'
 ר' ח' משיב נודר'
 ר' ח' משיב נודר'
 ר' ח' משיב נודר'
 ר' ח' משיב נודר'
 ר' ח' משיב נודר'
 ר' ח' משיב נודר'
 ר' ח' משיב נודר'
 ר' ח' משיב נודר'
 ר' ח' משיב נודר'

סימן כ"ד

שאלה בשאלתי מן חכמי הישיבה היינו
 באחד שהניח ידו על המזוזה ונשבע
 והל מזוזה שילא מזיחו לזמן פלוני והגיע יומן
 על שבועתו במיד כמו שאמר לנו כן צפי' ועכש'
 להחיר שבועתו והנה אחרי ראות דברי הפוס'
 הלא הנה הט"ו כס"ו רי"ב והש"ך סס"ו דל"ן ס"ק ית'
 נו"ב ס"ו ע"א ובאר אחרונים מבואר ואל' ית'
 דלא בעינן הגבלה החפץ בידו אלא כל ש
 עליו ונשבע הוא שבועה דאורייתא ואל"כ
 להחיר לאיש ההוא שבועתו עד שיכחוש אחר
 שנהג בהם היתה כמ"ס מרן ז"ל בס"ס
 ולכן לא התירו לו שבועתו והגם הג'
 וליקום ע"ז וס"ל דבעינן שיגביל החפץ ידו מן הן
 בידו לא מלאטו לבנו להקל בזה כנגד פוסק'
 ומא' גר דבנדון זה שאפי' לסברא יסודית ל'
 איפסין שאוס שנים האמור בהרשב"ד ר' נדון
 כש"י ע"ש. נ"ן הא ודאי דלא מחרינן ליה
 גברא עד דקנסין ליה וחזר שהוא גברא דלי'
 ל' ואלו ליה לוות מעכ"ה ולחל' ואיידי לן
 פסוקא ואמר לן בהרמנותיה דמעפ"ה ג' ויה
 להקל לו שבועתו ואפי' כן על נפשך דין סדר
 מע"ס להקל בזה וכן נפשו חותמ' לדעת עצמו
 ויטונו ולי' ג' ו' ג' סמוך עליהם להקל בזה
 וסכמ' :

תשובה קודם ד' ו' שנים בל' חתמ' ע'

ר' ח' משיב נודר'
 ר' ח' משיב נודר'
 ר' ח' משיב נודר'
 ר' ח' משיב נודר'
 ר' ח' משיב נודר'
 ר' ח' משיב נודר'
 ר' ח' משיב נודר'
 ר' ח' משיב נודר'
 ר' ח' משיב נודר'

ולכאן נראה דנדון השנוה' דין לני סברת
 מוהרי"ק ז"ל ר' ח' משיב נודר'
 ר' ח' משיב נודר'
 ר' ח' משיב נודר'
 ר' ח' משיב נודר'
 ר' ח' משיב נודר'
 ר' ח' משיב נודר'
 ר' ח' משיב נודר'
 ר' ח' משיב נודר'
 ר' ח' משיב נודר'
 ר' ח' משיב נודר'

גם ענה רחמי' להגאון ר' ח' משיב נודר'
 וז"ל אומם לעג"ד י"ל דגם המהרי"ק ז"ל לא
 כתב דנק' ע"ד רביס אלא הכא דנשבעו יחד לתועלת
 בנידון השאלה שהציו' שס שהרופאים עשו שותפות
 שנים אחד יהיה לכלס ונשבעו יחד ע"ז ואח"ך הלך
 האחד והחיר השבועה בלא דעת והסכמה אחרים
 אבל כשנשבעו יחד בדבר שאין תועלת מזה לה כזה
 לא נחשב ע"ד רביס גס למהרי"ק. ולכן גס מה
 שכח מחמתו לזכור דייק המהרי"ק לכתוב שמתעמת
 הקהל לזכר הקהל ותקונו וכו' עכ"ל ע"ש:
והנה בנידון השאלה הנז' לא היתה ההסכמה וגזרת
 נח"ש לתועלתם וכמ"ס השואל בשאלה הנז'
 וז"ל שכל זה עושים משנחת השוחט ואינו מועיל להם
 כלום אלא ילק' השוחט אם לאו ע"כ. א"כ לש"ד הר'
 צנן ליון הנז' בזה גס מהרי"ק יודה דלא חשיב עד"ר
 ואין לימר מה"ט דלא הוב' להו תועלת בהליכת השוחט
 עמהם ורק עשו כ"ז דרך עלילה מחמת שחיתת בשוחט
 שרוצים להעבירו ולהצד' אחר במקומו. מ"מ זה הקשר
 פעשו לבגתי אכול משחיתתו חשיב תועלתם להפיק
 זמנם ומחשבותם לנקים מזן השוחט ולהכניעו ולהזיקו
 ואם לא יהיו קשות יחד שיקבלו כלס לבגתי אכול
 משחיתתו לא אפי' ג' ס מחשבתם להעבירו לזה יהביא
 אחר דזה אינו כ"ז יז' לא חשיב תועלת אפי' על
 כנאה ממש לעצמם. על קיום עבירה ושאלה לשאל
 המזד' ולהזיק לן ולהעבירו משחיתתו ע"ד ר' ר' ר' ר'